

İNANCIN IŞIĞI

EMRİ HİKÂYELERİN HAZİNELERİ

DERLEYENLER:

Perviz Sadıkhade & Behnam Gülmuhameddi

Çeviri: Nusret Önel
Farsçadan çeviri yapılmıştır
Onaylanmamıştır
2010

Giriş

Bu kitap; Hz. Bahauallah, Hz. Bab ve Hz. Abdülbaha'nın yaşamlarından bazı örnekler ile eski Bahaî ve Babilerin yaşamları ve önemli olaylarından oluşan bir hazinedir.

Bu kitabın oluşmasında ki amaç; çocuklarıyla bir süre zaman geçirmek isteyen; Bahaî hayatı ve öğretilerini onlarla konuşarak paylaşan ve bu yoldan hepimizi içine çeken ve yokuğa yönelten maddi dünyanın çekiminden sakındırmaktır.

Bunun için seçilen öyküler ya enteresandır veya alışılmışın dışındadır. Her öykü bir alıntıyla desteklenmiştir ki öykünün, levhlerde olan etik öğretileriyle çocukların belleğine yerleşmesine yardımcı olsun.

Konuların, çocukların zihnine düzenli ve birbirine bağlı olarak yerleşmesi için değerli ana babaların aşağıdaki konuları açıklamaları uygun olacağını umut ediyoruz:

- 1- Tanrı; ortalama her bin yılda bir resul gönderir.
- 2- İnsanlar; her gelen Tanrı Mazharına karşı çıkarlar, inkâr edip zincire vurarak tutsak ederler ve öldürürler; fakat sonunda İlahi kelamın etkisiyle Tanrı Emri yayılır ve yeni bir İlahi düzen kurulur.
- 3- Dinlerin de doğa gibi dört mevsimi vardır.
- 4- Bahaî dininin süresi en az bin yıldır, fakat Bahaî kevrinin süresi beş yüz bin yıldır.
- 5- Geçmiş bütün resuller, kendilerinden sonra gelecek olanı ve buna ek olarak bütün insanların beklediği büyük zuhurun müjdesini vermişlerdir.
- 6- Hz. Bab, kendileri resullerin sultanı oldukları halde, bu büyük zuhurun de müjdecisi idiler.
- 7- Hz. Bahauallah'ın zuhuru; **“bütün dinlerin vaad edileni”** olan büyük Tanrısal zuhurdur. O'nun zuhuruyla; **“Tanrı'nın günü”** ve **“Tanrı ile görüşme”** gerçekleştir ve beş yüz bin yıl daha Hz. Bahauallah'ın zuhuru gibi bir zuhur gelmeyecektir.
- 8- Her ne kadar Tanrı Mazharları, herkes gibi yeme, içme ve uyku v.s gereksinimleri var olsa da O'lar, doğuştan diğer insanlardan farklıdırlar ve aşağıdaki özellikleri taşırlar:

- A- Bilgilerinin kaynağı; öğrenmeyle değil Tanrısaldır
- B- Çocukluklarından itibaren davranışları diğerlerinden başkadır.
- C- Bilinmeyeni ve geleceği bilirler.
- D- Olağanüstü işleri becerirler ve mucize gösterirler.
- E- Kusursuz eğitimcilerdir.
- F- Sabır ve istikamet mazharındırlar.

Hz. Bahauallah ve Hz. Bab'da da bunların tümü en güçlü ve en güzel şekilde görüldü. Kitaptaki bütün öyküler etik değerler taşır ve erdemlikler kazanmak ve kötülüklerden uzak kalmaya yöneliktir.

Öykülerin başında bulunan alıntılar, onlarla ilintilidir. Sevgili ana ve babalar alıntılarını okuduktan sonra çocukların anlayış kapasitelerine göre açıklamalıdır.

Perviz Sadıqzade ve Behnam Gülmhammedi

İsviçre 1992

İçindekiler

Başlık	Konu	Sayfa
1- Tanrı ilimi	Hız. Bab'ın çocukluğu	5
2- Emanet	Hız. Bab'ın Ticaret anlayışı	7
3- Gerçeği araştırmak	Molla Hüseyin	8
4- Bağışlama	Hız. Bab'ın deniz yolculuğu	12
5- Tanrı'nın rızası	Levihlerin çalınması	13
6- İstikamet	Vahid	14
7- Tanrı'ya düşmanlık	Fars eyaletinin valisi Hüseyin Han	16
8- İyi niyet	İsfahan valisi Menuçehr Han	18
9- Yapılanların (davranışların) cezası	Hacı Mirza Ağası	19
10- Tanrısal güç	Hız. Bab ve yavaş giden at	20
11- İnsaf	Pahalı bal	21
12- Özde değişimi	Makulu Ali Han	22
13- Sınav	Vahşi at	24
14- Yüreklilik	Rüstem Ali (Zeynep)	25
15- Müminin (İnananın) makamı	Hintli derviş(Tanrı'nın ezici gücü)	26
16- İtaat ve Şehitlik	Enis ve Hız. Bab'ın şahadeti	27
17- Yiğitlik	Tahire	29
18- Çocuklukta yiğitlik	Şahla görüşmek	33
19- Dünyanın değer	Gölge oyunu	34
20- Ayak direme (İnat)	Gez limanının olayı	35
21- Sıkıntılı yolculuk	Bağdat'a sürölme	36
22- Bilmezlik (Cahillik)	Hız. Bahauallah'a suikast	37
23- Mucize	Din âlimlerin mucize istemesi	38
24- Sipariş edilme (İhale, Tefviz)	Hacı Muhammet Taki Neyrizi	39
25- Sözün gücü (Etkili söz)	Mardin olayı	40
26- İnsanın yararına	Ali Beyk'in rütbeleri	41
27- Tanrısal Güç	Abdürrahim-i Boşruyi	42
28- Yüreklerin sırları	Şeyh Mahmud'un imanı	43
29- Yeni bir yaratılış	Bedi	45
30- Tanrısal bağış	Mirza Azizullah Cezzab	47
31- Gerçek Sultan'ın Gücü	Rus Tezar'ının duası	48
32- Sonsuz Yücelik	Ruhullah Varga	49
33- Gerçek ticaret	Mısırlı tüccar Abdülkerim	55
34- Ezilenlerin (Mazlumun) hakkı	Kötü Amir	56
35- Hatalara göz yummak	Abdurrahman paşa	57
36- Gönül Gizi	Rıza Saadeti ve yürekten isteği	59
37- El Açıklığı	Hız. Abdülbaha ve çoban	60
38- Cömertlik	Fakir ve seccade	61
39- Te'yid	Köylü arabın gücü	62
40- Görünmez el	Tanrı'nın topunun sesi duyulmaya başladı	63

41- Tanrısal eğitim	Taşta çiçek açtı	65
42- Gerçek hazine	Akka valisinin değerli yüzüğü	66
43- İtaatsizlik	Arap Şeyhi Mahmut ve çiftçilik	67
44- Şefkat-Acıma	Bağnaz Afganlı	68
45- Kusuru örtbas etme	Deve kuşu yavrusu	69
46- Aç gözlülük	Şeyh ve aba	70
47- İlimlilik	Pak olan (keşr) yiyecek	71
48- Tevekkül	Ümitsiz kız	72
49- Şifa=Sağalma	Temeddün el mük'ün tekrar görebilmesi	73
50- Temiz yürek	Kutsal peyam	74
51- Tanrısal bağışı	Gorge ve büyükbaba	75
52- Ödül (Armağan)	Leory Ayvas	77
53- Vefa	Sn. Rahmetullah Necefabadi	79
54- Doğru söz	Uygun cevap	80
55- Özveri	Keyhüsrev	81
56- Zülüm	İnsan kılığında kurt	83
57- Duanın etkisi (gücü)	Nasrettin Şah'ın karın ağrısı	84
58- Saklı hazine (gözü)	Hz. İsa ve genç harken (çalı, çırpı satarak geçinin)	86
59- Tanrı'nın işi	Vezir ve hizmetli çalı çırpı	87
60- Hayvanlara sevgi	Aç köpek	88
61- Şükretme	Acı kavun	89
62- Kesilmişlik	Fakir ve zengin	90
63- Dindarlığın etkisi	Hanzele'nin konukseverliği	91
64- Sevinç	Bektaşî rütbeli asker	93
65- Muvâsât	Şubi'nin hikâyesi	95
66- Sabır	Mimar Ağa Bala	97
67- Belirme	Tipoloji	98
68- Tanrı'nın siyaseti	Akıllı Sultanın	99
69- İstek	Japon taşçı ustası	101
70- Dedikodu	Etkili rehberlik	102
71- Gurur	Sultan ve Arap'ın konukseverliği	103
72- Hayatın anlamı	Doksan yaşındaki yaşlı adam	104
Yeni gençler için sorular		108
Kutsal eserlerin kaynakları		110
Öykülerin kaynağı		111

1

TANRISAL İLİM

Kutsanmış Tanrı Mazharları kendi makam ve durumlarının bilincindedirler... Kutsanmış Gerçek, kesinlikle başından itibaren varlığın sırrına vakıftır. Çocukluklarından itibaren onlarda, ululuk belirtileri görünmektedir. Bu kadar bilgi ve ahlaki olgunluktan ile bezenmiş kimse nasıl ün kazanmaz. (Hz. Abdülbaha, Bazı Sorular ve Cevaplar)

Hz. Bab'ın dayılarından biri, O'nu büyüten diğer dayısına; "Nasıl atalarının dinini terk edip Bab'a inandın?" diye sorunca; "O çocukluğunu benim yanımda geçirdi ve bu süre içinde O'nda, başka çocuklarda benzeri görünmemiş ahlaki davranışlar gördüm." demiş. "Olaylardan biri; Şiraz kentine 12 km uzaklıkta ve dağın ortasında olan Sebzepuşan'daki türbeyi ziyarete gitmiştik. Patika bir yoldan, Çok yorucu bir yolculuktan sonra oraya vardığımızda herkes yorgunluktan bitap düşmüştü. Elimizi ve yüzümüzü yıkayıp akşam yemeğinden sonra namazımızı kılarak, hemen yattık. Gece yarısı uyandığımda dokuz yaşında olan Hz. Bab'ı yatağında bulamadım; dağdan düştüğünü düşünerek herkesi uyandırdım ve onu aramaya başladık. Karanlıkta önümüzü zor görüyorduk. Bir süre aradıktan sonra dağın aşağısından bir ses duyduk ve sese doğru yürüdük. Hz. Bab'ı gece yarısı dua ve yakarıda gördük!

Bu; çocukluk dönemindeki olaylardan sadece birisi idi. Şimdi de O'na inmiş ayetler vardır. Bu yüzden, şüphe yok ki Tanrı tarafından gönderilmiştir." (Balyuzi, The Bab- Mehmet Ali Feyzi, Hz. Nokta-î Ula)

Hz. Bab beş yaşında Şeyh Abid'in okuluna başlamış ve on bir yaşında iken hocası O'nu büyük dayısına götürerek "Ben bu çocuğa ders vermeğe layık değilim." demiş. Hoca ve sınıf arkadaşları defalarca O'nun sahip olduğu bilginin okulda öğrenilemeyecek türden olduğuna tanık olmuşlar. Onun çocukluktan itibaren diğerlerinden farklı olduğu gözlenmiştir. Beş yaşında okula gidişinin ilk gününde on iki yaşında olan iki çocuğun ortasına oturtulmuş. Çocuklar yüksek sesle dersi tekrarlarken o sessiz oturuyormuş. O zaman öğrenci olan ve sonradan olayı anlatan Ağa Mehmet İbrahim; "Neden sesli okumuyorsunuz?" diye sorar, Hz. Bab hiç cevap vermez. O anda çocuklardan biri şair Hafız'ın şu şiirini sesli olarak okumaktadır; (Arşı-aladan sana sesleniyorlar/ neden burada olduğunu bilemem.) Hz. Bab bu dizeleri işaret ederek, işte cevabın!. Öğretmenin din dersi verdiği ve Kuran ve hadisleri

anlattığı başka sınıfı varmış. Bir gün çocuklardan biri dini bir soru sormuş ve tartışma başlamış. Öğretmen ve öğrencilerin hiç biri yeterli cevabı verememişler. Öğretmen; bu gece kitapları araştırarak yarın gerekli cevabı vereceğim demiş. Hz. Bab tartışmayı görünce cevap vermek için hocasından izin istemiş. İzin verilince çocukların anlayacağı şekilde soruyu yanıtlamış. Hoca şaşkın bir halde; “bu yaşta bu bilgileri nereden öğrendin?” diye sorduğunda Hafızın şu mısrasını okuyarak cevap vermiş (Eğer kutsal ruhun irfanı yardım ederse / Başkaları da İsa’nın yaptığını yaparlar.)

Öğretmeni yine anlatmıştır ki “Bir gün Kuran’ın başındaki Rahman ve Rahîm Allah’ın adıyla olanın (bismillahirrahmanirrahim) okumasını istedim. Önce manasını öğrenecek daha iyi olmaz mı? dedi. Ben bilemezlikten gelerek anlamını sordum. ‘İzin verirseniz izah edeyim’ dedi ve açıklamaya başladı. Tanrı, Rahman ve Rahîm kelimeleriyle ilgili hiç bilmediğim ve duymadığım bir açıklama yaparak beni şaşırttı. Ben de çaresiz büyük dayısına götürerek, ‘ben ona ders vermeğe lâyık değilim. Onda gördüğüm şeyler Tanrı Mazharlarına özgüdür; lütfen onu koruyunuz.’ dedim.”

Öğretmeni, yıllar sonra Hz. Bab, Emrini açıklayınca hemen iman etmiştir. (Balyuzi, The Bab - Mehmet Ali Feyzi, Hz. Nokta-i Ula,)

HZ. BAB’IN ÇOCUKLUĞU VE ŞEYH ABİD

Şeyh Abid Hz. Bab’ın ilkokul öğretmeni idi. Hz. Bab emrini açıkladığı zaman iman etti. Hz. Bab’a neden inandığını sorulduğunda ise; “kutsal ayetlerin dışındaki neden olarak, Hz. Bab’ın çocukluğunun diğerlerinden farklı olduğu söylerdi. Çocuklar oyun oynamayı çok severlerdi fakat O, daha çok dersleriyle ilgilenirdi. Bazen okula geç gelirdi. Nedenini sorduğumda, cevap vermezdi. Bir kaç kere onu, okula getirmek için çocukları gönderdim. Onlardan ne yaptığını sorduğumda, salonun bir köşesinde namaz kıldığını söylediler. Bir gün; Sen dokuz yaşındasın ve namaz kılmak zorunda değilsin dediğimde; Hz. Muhammed gibi olmak istiyorum dedi. Her hafta çocukların birisi ev sahipliğinde piknik yapıyorduk. Bütün çocuklar eğlenirken O bir ağacın altında namaz kılardı. Her zaman yiyeceklerini diğer çocuklara verirdi. Diğer çocuklarla hiç sorunu olmazdı. Doğal olarak çocuklar birbirini şikâyet etmeyi alışkanlık haline getirdikleri halde O hiçbir zaman kimseyi şikâyet etmedi. Onun çocukluğunda ki davranışından ve Tanrısız ayetlerden yola çıkarak Tanrı’nın gönderdiği kimse olduğundan eminim.” (Kevakib-ul Durriye cilt 1)

EMANET

Emanet, insanlık şehri için kale ve insan heykeli için göz gibidir. Ondan yoksun olan kimse, Tanrı'nın eşiğinde kör yazılıdır. (Hz. Bahau'llah, Gencine-i Hudut ve Ahkâm)

Bir kişi, değerini belirlediği bir malı satıp parasının ona göndermesi için Hz.Bab'a emaneten göndermiş. Bir süre sonra emanet mal satılıp parası gönderilmiş. O kişi gönderilen paranın istediğinden daha fazla olduğunu görünce, bir mektupla Hz. Bab'dan nedenini sormuş. Hz. Bab, "Uzun süre mal bende kaldı, zarar etmemen için o miktar parayı gönderdim." diye cevap yazmış. O kişi paranın fazlasını ısrarla iade etmek istemişse de Hz.Bab kabul etmemiş. (Tarih-i Nebil).

GERÇEĞİ ARAŞTIRMAK

Bütün dünyalar bu kutsal günü, tanınmaları için yaratılmış ve yoktan var olmuşlardır. Bütün asırlar, onun bir anına bile denk düşmez. Onu tanıyan ve ışığından aydınlanan o kimseye ne mutlu. (Hz. Bahau'llah, Asar-i Kalem-i Ala cild 6)

Molla Hüseyin Buşruye’de doğup büyüdü. Zayıf ve güçsüz bir çocuk olmasına karşın çok zeki ve temiz kalpli imiş. Bir gece rüyasında Hz. Muhammedi görmüş ve ağzından bütün dünyayı dolduracak miktarda su akmış. Rüyanın tabirinde; “gelecekte önemli işleri başaracak” demişler. On sekiz yaşına kadar öğrenim gördükten sonra Kerbela’da Seyyid Kâzım’ın yanında öğrenime başlamış. O dönemde Seyyid Kâzım vaad edilen zuhur için insanları hazırlıyormuş. O’nun bütün konuşmaları vaad edilenin üzerinde imiş ve bunun için öğrencilerinin uyanık olmalarını öneriyormuş. Molla Hüseyin dokuz yıl O’nun en güvenilir öğrencisi olmuş ve ne zaman önemli bir sorun çıkarsa çözmek için Molla Hüseyin’i görevlendirirmiş. İsfahan’da Hacı Seyyid Bakir adında çok tanınmış bir dini otorite varmış ve Seyyid Kâzım’ın İslam dinine karşı olduğunu düşünüyormuş. Seyyid Kazım onu aydınlatmak için Molla Hüseyin’i göndermiş. Molla Hüseyin üç gün hocayla konuştuktan sonra Seyyid Kâzım’ın doğru söylediğine, onu ikna etmiş. Molla Hüseyin camide, yerde, tek bir hasırı olan boş bir odada kalırmış. Bunu öğrenen Hacı Seyyid Bakir, O gittikten sonra bir öğrencisiyle yüz tümen para (bu günün değeri ile araba parası) göndermiş. O’nun parayı kabul etmeyişi, kesilmişliğin bir örneğidir. Seyyid Kâzım’ın ölümünün yirmi ikinci gününde Kerbela’ya varmış. Öğrenciler Seyyidin son sözlerini hatırlayarak Buşehr kentine doğru yola çıkmışlar. Molla Hüseyin zamanının çoğunu oruç tutarak ve namaz kılarak geçirirmiş. Vaad edilenin nerede Emrini açıklayacağını bilmiyorlarmış fakat sürekli Tanrı’dan bekleneni tanınmalarına yardımcı olması için dua ediyorlarmış. O Tanrı’ya güvenerek çekim gücünü hissettiği Şiraz’a doğru yola koyulmuş. Bin yıllık beklenti sona ermek üzere imiş. Şiraz’a vardığında arkadaşlarının camiye gitmelerini salık vermiş, kendisi de bilahare onlara katılacağını söylemiş. Kısa zaman sonra yeşil sarıklı, ruhani yüzlü bir genç yaklaşmış ve onu evine davet etmiş. Molla Hüseyin istemediği halde gencin yüzündeki ruhaniyet, hayır demesini önlemiş, gencin peşinde evine gitmiş. Elini ve yüzünü yıkadıktan sonra çay ikram edilmiş. Çaydan sonra gitme arzusunu belirtince O genç yemeğe kalması için ısrar etmiş. Molla Hüseyin namaz durup Tanrı’nın yol göstermesi için yakarmış. Namazdan sonra O genç, Seyyid Kâzım’ın son sözlerinin ne olduğunu, onlardan ne istediğini sormuş O da; “vaad edileni aramamızı emretmişti” demiş.

Genç; O'nu tanımak için bir belirti söylemiş miydi? diye sorunca Molla Hüseyin; Evet deyip; "30 yaşının altında olacak, vücudunda sakatlık bulunmayacak, tütün kullanmayacak, Hz. Muhammed'in soyundan gelmiş olacak, İlmi Tanrısal olacak." demiş. Genç biraz bekledikten sonra; " Bu belirtilerin hepsini bende görüyor musun?" diye sormuş. "Acaba bin yıldır beklediğimiz ve vaad edilen bu mu?" diye kendine soran Molla Hüseyin onunla karşılaştığında, kendisinin yanıtlarını bulamayıp yazdığı soruları içeren kitapçığı O gence verirken, bir yandan da Seyyid Kâzım'ın Ondan istemeden kendisi Yusuf Suresi'nin tefsirini yapacak." demiş olduğunu düşünüyormuş. Hz. Bab kitapçığa bir göz gezdirip zor soruların cevaplarını verdikten sonra, "Şimdi Yusuf Suresi'nin açıklama sırası geldi." demiş. O zaman, vaad edilenin bu genç olduğu anlamış fakat zamanın nasıl geçtiğini anlamadan sabah olmuş. Böylece O'nu ilk tanıyıp, inanan Molla Hüseyin olmuş. Yüce Nokta, "ben Bab'ım ve sende Babülbab'sın, sakın bu konudan kimseye söz etme; çünkü on yedi kişi daha bizzat kendileri beni bularak iman etmeliler" demiş. Kahvaltıdan sonra camiye dönmüş fakat artık O dünkü adam değilmiş. Şimdi, vaad edileni yakından görmüş ve inanmış ve en büyük dileği kabul olduğundan, kendini dünyanın en mutlu insanı hissediyormuş. Molla Hüseyin, Hz. Bab'ın emriyle kurs açarak Kuran öğretmeye başlamış. Kısa zamanda öğrencilerin sayısı artmış. O, bu sürede birbirinden habersiz on yedi kişinin daha inanmalarını beklemiş. Yavaş yavaş geri kalan on yedi kişi; bazıları rüyayla, bir kısmı namaz esnasında Hz. Bab'a iman etmiş. Tam on sekiz kişiye ulaştığında, Hz. Bab, onları çağırarak, "siz diri harflersiniz." demiş. Çünkü onlar, yeni inançlarıyla dirilmişlerdi. Her birine emri duyurmak için vazifelendirmiş, Molla Hüseyin, Tahran yoluyla Meşhed'e giderek emrin gelişini insanlara ilan edecekmiş. Molla Hüseyin bu ödevi yerine getirmiş. Meşhet'e vardığında daha önce iman getirenlerin yardımıyla bir ev yapmış ve adını da Babiye koymuş. Kısa zamanda bu ev tanınmış ve yeni zuhuru duyan kişiler bu eve akın akın gelmeye başlamışlar. Birçok kişi Babi olmuş ve günden güne sayıları artıyormuş. Bir süre sonra Molla Hüseyin, Hz. Bab'ın Maku Kalesinde tutak olduğunu öğrenmiş ve bin altı yüz km. yolu yaya olarak gidip Hz. Bab'ı ziyaret etmeyi aklına koymuş. Ziyaretten sonra Hz. Bab'ın emriyle Meşhed'e dönerek Babiye evinde insanları doğru yola kılavuzlamayı sürdürmüştü. Bir süre sonra hükümet tarafından Hz. Bab, Maku'dan Çehrik kalesine gönderilmiş. Aynı zamanda da Kuddus, Sâri kentindeki din hocası olan Miza Muhammed Taki'nin evinde tutsak imiş. Hz. Bab, yeşil sarığını Molla Hüseyin'e göndererek siyah bir bayrakla Mazenderan'a Kuddus'u kurtarmak için gitmesine emretmiş. Birçok Babi de onunla yola çıkmışlar. Sâri'ye yakın, şimdi ki adı Babol olan Barfuruş'da kötü niyetli ve Kuddus'a düşman olan Said ul- Ulema adında bir din hocası yaşamış. Molla Hüseyin'in, Kuddus'u kurtarmaya geleceğini duyunca tüm insanları camiye çağırarak, sarığını yere atmış ve gömleğini yırtıp; din elden gidiyor, iman yok oluyor ve islam tehlikede, neden oturup seyrediyorsunuz, Babiler gelmekte, onlarla savaşmalıyız, diye bağırarak toplumu kışkırtıp Molla Hüseyin ve dostlarına hücum etmeye hazırlanmış.

Diğer taraftan Molla Hüseyin; bu yolda, sıkıntı ve zorluktan başka bir şey yoktur, gelen herkes dinini düşünerek gelmeli, çünkü çoğumuz şehit düşecek, bu yüzden dönmek isteyen şimdi dönsün demiş. Hep bir ağızdan biz bütün sıkıntıları çekmeye hazırız demişler. Molla Hüseyin, onlara; dünya malında gözümüz olmadığını anlamaları için şimdi de para ve değerli eşyalardan neyiniz varsa bırakınız; demiş. Yolda birkaç kez mola verilmiş. Bir keresinde büyük bir ağacın altında dinlenirken aniden güçlü bir yel esmeye başlamış ve ağacın dallarından biri kırılıp ve yere düşmüş. Molla Hüseyin; Muhammed Şah ortadan kalktı; demiş. Üç gün sonra Tahran'dan Meşhed'e giden bir ulak, şahın ölüm haberini vermiş.

Diğer taraftan Said ul Ulema'nın kışkırtması sonucu Barfuruş halkı, kentin dışında tüfek, kılıç ve sopalarla Babilerin gelişini beklemeye başlamışlar. Düşmanlar, kente beş km. kala Babilere hücum etmişler. Molla Hüseyin, insanlarla konuşmaya çalışmış fakat kimseye dinletememiş. Ancak yedi kişi şehit düştükten sonra Molla Hüseyin dostların kendilerini

korumalarına izin vermiş. Sahabeler, **ya zamanın sahibi** diye nara atarak insanlara hücum etmişler, Molla Hüseyin, tüfekle sahabelerden birini öldüren kişinin peşine düşmüş, o kaçarak bir ağacın arkasına saklanmış, Molla Hüseyin ona yetişmiş ve bir kılıç darbesiyle ağacı, tüfeği ve adamı ikiye bölmüş. Oradaki insanlar vahşete düşmüşler, sahabeler; Molla Hüseyin'in fiziksel olarak çok zayıf olduğunu, hatta kalem tuttuğunda eli titrediğini ve hızlı yazı yazamadığını bildikleri için çok şaşırılmışlar. Sonra da düşmanların arasından at koşturarak Said-ul Ulema'nın evinin önüne gitmiş ve yüksek sesle; ey korkak, insanları savaşa gönderdiğin halde neden evde saklanıyorsun? demiş. O evden çıkmamış. İnsanlar barış isteğinde bulunmuşlar, Molla Hüseyin; onlara öğüt vererek, biz size ne yaptık? Neden bize kurşun sıkıyorsunuz? Sizinle işimiz yoktur, evinize dönünüz demiş, Sonra da Molla Hüseyin ve sahabeler bir kervansaray'a gidip yerleşmişler. Kimse onlara ekme satmamış. Molla Hüseyin kervansaray'ın kapısını kapattırılmış ve akşam namazı için birisini ezan okumaya dama göndermiş. O, birkaç sözcük söylememişti ki tüfekle vurulmuş ve şehit düşmüş. Molla Hüseyin bir başkasını göndermiş, o da şehit düşmüş. Üçüncü kişi de şehit düşünce Molla Hüseyin korunma izni vermiş. Sahabeler "**ya zamanın sahibi**" diye nara atarak düşmanlara hücum etmişler, kısa sürede insanlar kaçmaya başlamışlar ve kentin ileri gelenleri Molla Hüseyin'e gelerek, bir daha kimsenin onları rahatsız etmeyeceği sözünü vererek barış ricasında bulunmuşlar Ayrıca, insanların onları bir daha rahatsız etmemesi için bir bölük asker onları koruyacakmış. Said ul Ulema, bölüğün komutanına, yolda onların hepsini öldür ve Molla Hüseyin'in atını ve kılıcını da sen al demiş. Komutan; bunlar dindar insanlardır ve ezanı bitirmek için üç şehit verdiler, onları nasıl öldüreyim? demiş. Said ul Ulema, sen onları öldür, eğer Tanrı seni sorgularsa, ben cevabını vereceğim; demiş. Yolda askerler, sahabelere hücum etmişler ve çetin bir savaş başlamış. Sahabeler bütün askerleri yenerek komutanlarını öldürmüşler. Bu olayların arkası kesilmeyeceğinin anlaşılması üzerine yakında bulunan Tabersi kalesine giderek, kendilerini korumak için hazırlıklara başlamışlar. Şaşılacak şey; kalenin kapıcısı rüyasında; imam Hüseyin, sahabeleriyle birlikte kaleye gelmeleri ve Kerbela olaylarının tekrarlanacağını görmesidir. (Kerbela: imam Hüseyin ve sahabelerin şehit düştükleri yerdir) Kapıcı Molla Hüseyin'i görünce secdeye varmış ve siz, rüyamda gördüğüm İmam Hüseyin'in aynısısınız demiş. Molla Hüseyin; rüyan gerçektir ve yakında burası da Kerbela gibi olacaktır diye karşılık vermiş. Said ul Ulema rahat durmamış ve Tahran'a mektup yazarak yardım istemiş. Hükümet de Babileri öldürmek için hemen top, tüfek ve birçok asker göndermiş. Molla Hüseyin Kuddus'u kurtarmak için yedi kişiyi Sari'ye göndermiş. Kalan sahabeler de kedilerini korumak için kalenin yıkılmış duvarlarını onarmaya başlamışlar. Şah'ın emriyle Mehdi Kuli Mirza büyük bir orduyla gelerek kalenin yanındaki bir köye yerleşmiş. Sahabeler, Kuddus ve Molla Hüseyin'in önderliğinde geceleyin orduya hücum etmişler; askerler kaçmış. Mehdi Kuli Mirza da pencereden atlayarak bir sandık dolusu parayı bırakıp kaçmış. Sandık odanın ortasında duruyormuş fakat Kuddus'un emriyle kimse ona el sürmemiş. Mehdi Kuli Mirza bu olaydan çok korkmuş ve başbakan Mirza Taki Han-ı Emir kebir'e mektup yazarak daha fazla asker istemiş. Başbakan. Sen ordunun generali olduğun halde birkaç Babiden kaçtın! Diye onu paylamış. Mehdi Kuli Mirza Molla Hüseyin tarafından ikiye bölünmüş tüfeği göndererek; bu, Babilerden birinin kol kuvvetinin örneğidir, ikiye böldüğü ağaç ve adamı gönderemedim! Diye yanıtlamış. Başbakan daha fazla asker yardıma göndermiş. Mehdi Kuli Mirza; on iki bin askerle üç yüz kişi civarında olan Babileri ortadan kaldırmak için kaleyi kuşatmış.

Kaleye, yiyecek yolları kapanmış ve sahabeler, aylarca aç kalmışlar. Bir gün Kuddus ve Molla Hüseyin damdan düşman ordusunu gözlerken Behnemiri Resul suyun bittiğini, susuzluktan tümünün öleceklerini bildirdiği güne kader, açlıktan ölmek için atların eyerlerinden ve otların köklerinden tatsız yemekler yerlermiş. Kuddus, göğe bakarak; korkma bu gece şiddetli yağmur ve arkasından da yoğun kar yağacaktır ve gereksinmemiz kadar su toplanacaktır; demiş. Resul bulutsuz ve parlak göğe bakmış, fakat hiç bir şey söylememiş. O

gece şiddetli yağmur sel haline alıncaya kadar yağmış. Sahabeler kaplarını suyla doldururken sel düşmanların siperlerini yıkıyormuş. Ordunun yiyecekleri yok olmuş, arkasında kışın bile yağmadığı bir yoğunlukta kar yağışı başlamış. Bu yağışlar; askerlerin bir süre kaleye hücum etmelerini önlemiş. Bir timin komutanı olan Laricanlı Abbas Kuli'nin anlattığına göre; “Bir gece Molla Hüseyin beyaz bir elbiseyle tek başında elinde Kuran-i Kerim olduğu halde orduya geldi ve biz Kuran’ı kabul ediyoruz ve Tanrı Resulüne de inanıyoruz, neden bize hücum ediyorsunuz? Birçok başka sözler de söyledi, sözleri çok etkiliydi; askerlerin bu sözlerin etkisinde kalmalarından korktum, sözlerinin doğru olduğunu biliyordum fakat Şahın emriydi ve din hocalarının sorularını da cevaplandırmam gerekirdi; elimden başka bir şey gelmezdi. Onun için askerlere hücum emri verdim;” demiş. Askerler daha yerlerinden kıpırdamadan Molla Hüseyin oradan uzaklaşmış. Uzun kuşatma süresinde askerler birkaç kez kaleye hücum ettilerse de her keresinde sahabeler “**ya zamanın sahibi!**” ve “**Allah-u Akber!**” diyerek kaleden çıkıp askerleri yenilgiye uğratmışlar. Öyle bir hal almıştı ki; **ya zamanın sahibi** narası duyulduğunda askerler, sahabelerin kaleden çıkacaklarını bildikler için kaçmaya başlarlarmış! Abbas Kuli Han, Molla Hüseyin’i öldürürse sahabeler artık savaşamazlar diye düşünüp, O’nu öldürmeğe karar vermiş. Molla Hüseyin ve sahabeler kaleden çıktıkları gecelerden birinde Abbas Kuli Han ağacın birinde saklanmış ve Molla Hüseyin oraya yaklaşınca tüfekle onu vurmuş ve attan düşmüş. Sahabeler baygın olan Molla Hüseyin’i ata bindirerek kaleye dönmüşler. Herkes Molla Hüseyin’in öldüğünü sanırken, Kuddus adını söyleyince kalkmış ve oturmuş. Kuddus’la bir süre konuştuktan sonra tekrar uzanmış ve bilahare kan kaybından şehit düşmüş. Aynı gece Molla Hüseyin’in cesedini kalenin köşesinde toprağa vermişler. Molla Hüseyin, Hz. Bab’dan ilk inanan lakabını almış kişidir. Fakat Molla Hüseyin’in ölümüyle kale olayları bitmemiş. Düşmanlar; Molla Hüseyin olmadan da sahabelerin aynı yüreklilikle savaşıklarını görünce, yalanla onları kaleden çıkarmaya karar vermişler. Mehdi Kuli Mirza; eğer kaleden çıkarsanız hiç birinize dokunmayacağım ve evlerinize gidebilirsiniz diye Kuran’a yazıp ve mühürleyerek göndermiş. Kuddus; Mehdi Kuli Mirza yalan söylüyor ve bizi öldürecekler, buna rağmen bizim Kuran’a olan inancımız ve saygımızdan dolayı kaleden çıkacağız; demiş. Sahabeler kaleden çıkmışlar, aynı gece askerler onlara hücum ederek birkaç kişi dışında hepsini öldürmüşler. Maddi durumları iyi olanlardan büyük paralar alarak özgür bırakmışlar. Kuddus’u Barfuruş’a götürerek orada şehit etmişler. (Nebil Tarihi- Tarih-i Şüheday-i Emr cild. 1)

BAĞIŞLAMA

... Haksızlık yapanların yaralarına merhem ve zâlimlerin dertlerine ilaç olunuz. Zehir verilerse şerbet veriniz. Kılıçla vururlarsa süt ve şeker ikram ediniz. İhanet ederlerse yardım ediniz. Lanetlerse, başış dileyiniz. Sevgi ile ayağa kalkıp rahmani huylarla davranınız. Hiç bir zaman onlar için kötü bir kelime ağza almayınız. (Hz. Abdülbaha, Gülizar-i Talim-i Bahaî)

Hz. Bab, Emrini açıkladıktan sonra Kuddus ve Mübarek adında ki hizmetkârıyla birlikte gemiyle Mekke'ye doğru yola çıkmışlar. Yavaş giden gemi iki aylık yolculuk sırasında, pek çok fırtına atlatmış ve defalarca batma tehlikesi geçirmiş. Böyle durumlarda herkes korkudan bağırırken O sakin bir şekilde; ya dua ve münacat okur ya da ayetler buyurmuş ve Kuddus da not almış. Yolcular, bu gencin davranışından dolayı şaşkın imişler. Gemide Hz. Bab'ı Şiraz'dan tanıyan Şeyh Ebu Haşim adında biri varmış. Onun kardeşi Şeyh Abu Turab Cuma namazını kıldırın ve Hz. Bab'ı çocukluğundan itibaren tanıyıp saygı duyan ve Emrini açıkladıktan sonra da hemen iman eden biri imiş. Hz. Bab'a olan aşırı saygısından dolayı kardeşi onu kıskanıyormuş. O kendini dev aynasında gördüğünden diğer insanları önemsemiyormuş. Herkesten çok da Hz. Bab'ı rahatsız ediyormuş. Bir süre sonra yolcular onun davranışlarından sıkılarak arap olan kaptana şikâyet etmişler. Kaptan adamı denize atmalarını emretmiş. Adam denizde öleceğini bildiği için çok korkmuş. Hz. Bab kaptandan af etmesini rica ettiyse de kabul etmemiş ve tayfalar onu yakalayıp tam da denize atmak isterken Hz. Bab kendini Şeyh'in üzerine atarak onu atmalarını önlemiş. Kaptan büyük bir saygıyla, "en çok size sıkıntı veriyordu neden onu korudunuz?" diye sorunca Hz. Bab, "Şeyh gibi insanlar herkesten çok kendilerine zarar verirler, onun için onları bağışlamalı ve cahilliklerini görmezlikten gelmeliyiz." demiş. Kaptan Hz. Bab'ın hatırı için Şeyh'i öldürmekten vaz geçmiş ve o da yolculuğun sonuna kadar kimseye rahatsız etmeden sessiz bir köşede oturmuş. (Balyuzi, The Bab)

TANRI’NIN RIZASI

Eğer bu görünen âlemde ve günlerde, kaza ceberutundan rızanın aksine bir şeyler oluyorsa, sıkılma, çünkü Rahmanın hoş günleri gelecek ve ruhani ve kutsal âlemler görülecektir. Ogünlerde ve o âlemlerde sizlere takdir olunan rızkın, güzel günlerin ve kısmetin hepsine ulaşacaksınız. (Hz. Bahauallah, Peyam-i Asemani)

H. Bab, Emrini açıkladıktan kısa bir süre sonra Kuddus ve hizmetlisi Mübarek ile birlikte Cidde’ye vardılar. Hz. Bab orada ihram giyerek deve ile Mekke’ye doğru yola koyuldu. Kuddus, devenin ipini tutup yaya olarak yola devam ederken bütün amacı, görevini en iyi şekilde yerine getirmektir. Nerede bir su kuyusu bulurlarsa orada biraz dinlenip sonra da yola devam ederlerdi. Bu duraklamalardan birinde Hz. Bab namaz kılarken hırsızın biri kutsal ayetlerin bulunduğu çantayı alarak kaçmaya başladı; hizmetlisi onu takip etmek isteyince Hz. Bab durmasını işaret ederek, “onu yakalayıp cezalandıracağından eminim, fakat hırsız, onları, başka türlü ulaşmasına olanak olmayan yerlere götürecektir. Bundan dolayı üzülme; çünkü bu Tanrı’nın isteğidir.” buyurdular. O her zaman inananlarına, Tanrı’nın iradesine razı olmayı öğüt verirdi.
(Nebil Tarihi)

6

İSTİKAMET

Ey kul: bu günlerin değerini bil ve her zaman Rahman'ın kıyısına yönel. Gerçek dost odur, O'na tutun. Hakiki sevgili odur, O'na yönel ve Tanrı Emrinde öyle sarsılmaz bir istikamet göster ki inkârcıların zanları seni, âlemleri Rabbinin yolundan alıkoyamasın. Tanrı Melekûtunda anılmana neden olacak davranışlarda bulun. (Hz. Bahau'llah, Peyam-i Asumanî)

Hz. Bab'ın zamanında ki en önemli olaylardan biri; İran Kralı Muhammed Şah'ın yeni dinin önemini kavrayıp araştırmak için en güvendiği ve o zamanın en önemli din bilgini olan Seyyid Yahya-i Darabi'yi (Vahid) bu zuhuru araştırmak için Şiraz'a göndermesidir.. O da Hz. Bab ile görüşmeye istekli olduğundan büyük bir sevinçle bu ödevi yerine getirmek için Şiraz'ın yolunu tuttu. Yol boyunca neleri soracağını düşünüp birkaç konuya değinmeye karar verdi. Şiraz'a vardığında Azim adında eski bir dostunu ziyaret ederek Hz. Bab ve yeni dini konusunda bilgi edinmeye çalıştı. O da "Kendin görüp araştırman gerekir, fakat huzurunda nazik ve saygılı davranmanı öğütlerim." dedi. İlk görüşme, Hz. Bab'ın dayısının evinde gerçekleşti. Bu toplantı iki saat sürdü. Bütün soruların cevabını aldı. Bu cevapların hiç birini her hangi bir yerde ne okumuş ve ne de işitmişti; bunların hepsi de yepyeni bilgilerdi. Yavaş yavaş kendi zaafını ve O'nun yüceliğini anlayınca, diğer soruları yarına bırakıp izin isteyerek oradan ayrıldı. Dostuna, "ben bildiğim bütün zor soruları sorduğum halde O kolayca cevaplandırdı ve onun yanında kedimi çok güçsüz hissettim." dedi.

Seyyid Yahya ikinci görüşme için daha da zor sorular düşündü. Huzura vardığında büyük bir dehşete kapıldı ve sormayı düşündüğü bütün soruları unuttu. Soruları unuttuğunu söylemekten utandığından başka konulara değindi. Fakat Hz. Bab'ın verdiği cevaplar, unuttuğu soruların cevabı olduğunu görünce, şaşkına döndü. Verilen her cevap, unuttuğu soruların cevaplarından birinin idi. Sonradan anlattığına göre ikinci görüşmede çok tuhaf bir halde idi. Sanki uyuyordu ve cevapları işitince uyanıyordu. Diğer taraftan; "Belki cevapları rastlantı eseri doğru veriyordur." diye düşündü. Çıkışta dostu Azime rastladı, durumu görünce ve rastlantıdan söz edince dostu kaşlarını çattı ve "keşke bu kadar okumaz olsaydık, bu derece gururlu olmazdık ve böylece Tanrısal bağıştan yoksun kalmazdık. Bu ikilemden kurtulmak için en iyisi dua ve münacata başvurmaktır" dedi. Üçüncü buluşma için, şöyle düşündü; "Eğer soru sorulmadan ve talep etmeden Kevser Suresinin yorumunu yapıp yazarsa

ve eğer yorum, yeni ve diğerlerinden farklı olursa şüphesiz yeni emri kabul ederim, aksi takdirde Allah ısmarladık deyip, Şah'a dönerim." Seyyid Yahya sonrasını şöyle anlatıyor; "Ertesi günkü buluşmamızda, aniden, korku her yanıma sardı. Daha önce böyle bir şey olmamıştı. Huzurunda ayakta duramayacak şekilde titremeye başladım. O benim bu halimi görünce elimden tutup yanına oturttu ve 'Canın ne isterse sorabilirsin,' dedi. Ben hareketsiz ve konuşamayan bir çocuk gibiydim; O yüzüme bakarak 'Kevser süresinin yorumunu yaparsam razı olur musun?'" dedi. Duyduğum bu sözlerden dolayı öyle şiddetli bir ağlama tuttu ki hiçbir şey söyleyemedim

Hz. Bab, kalem ve kâğıt getirip karanlık basıncaya kadar çok hızlı bir şekilde hem yazıp hem de güzel bir sesle tilavet ediyorlardı. Yorum bitince kalemi yere koyup çay istediler ve yorumu bir daha okudular. Tuhaf bir halde idim; kalbim şiddetle çarpıyordu ve öylesine etkilenmişim ki, o süre içinde üç defa bayılacak gibi oldum; kendime gelmem için yüzüme gül suyu serptiler. Sonra da odadan çıkarken dayısına; 'Seyyid Yahya ve Molla Abdülkerim yorumu kopyalamak için size konuk olacaklar.' buyurdular. Hz. Bab'nın üç saatte yazdığı yorumu biz, üç gündüz ve gece yazarak bitirebildik. Bu levhi ziyaret ettikten sonra bütün âleme karşı koyabilecek güveni elde ettim. Bir diğer önemli konu; o süratte yazı yazarken bile sorulan soruları kalemi bırakmadan cevaplıyorlardı."

Bu olaylardan sonra Vahid adını alan Seyyid Yahya Şah'a; Hz. Bab'a iman ettiğini bir mektupla açıklayarak onun yanına dönmeyeceğini bildirdi ve yeni emri tebliğ etmek için kent kent dolaşmaya başladı. (Nebil Tarihi)

TANRI'YA DÜŞMANLIK

Tuhaf ve şaşılacak şeylerden birisi de, nurlu gerçeğin en büyük koruyucusu; düşmanların saldırıları ve sonsuz sıkıntı ve acılardır. Lambanın koruyan camı, rüzgârdır ve gemileri sakın bir limana kılavuzlayan şiddetli fırtınalardır. Bundan dolaydır ki Eyyûb'un çektiği belâyâ sevinmeli ve günahkârların incitmelerinden mutlu olmalı; çünkü bunlar; yaşamın kaynağına en büyük araç, en büyük bağış ve sonsuz ihsandır, Baha üzerinde olsun. (Hz. Abdülbaha, Mekatib-i Abdülbaha, cilt 8)

Fars eyaletinin valisi Hüseyin han, Hz. Bab'ın ilk düşmanlarındanmış. O'nun üç inananına kötülük yapmakla yetinmeyip ardından kendisini ortadan kaldırmak için planlar yapmış. O sırada Hz. Bab, Buşehr'de bulunmuş. Bir kaç asker göndererek O'nu nerede bulurlarsa yakalayıp Şiraz'a getirmelerini emretmiş. Alevi olan askerlerin başındaki kişi, şöyle anlatmış. "Hüseyin Han'ın emriyle Buşehr'e doğru yola çıktık. Şiraz'ın biraz ilerisinde, çölün ortasında, beline yeşil bir şal bağlamış, başında ufak bir sarık, atlı bir genç ile karşılaştık, genç selam verip nereye gittiğimizi sordu. Gerçek vazifemi ona anlatmadan sadece, vali tarafından önemli bir işin peşine gittiğimizi söyledim. Genç gülümseyerek; vali beni yakalatmak için sizi göndermiş. Fazla arayıp yorulmanızı için ben size geldim." dedi. Gencin bu şekilde davranmasına, kendi isteğiyle kendini ve hayatını tehlikeye atmasına şaşım. Onu görmemezlikten gelerek geçip gitmek istedim, fakat o daha da yaklaşarak; "İnsanı yaratan, onu varlıkların en şerefli kılan, kalbini kendi sevgisine has bir yer olarak seçen Tanrı'ya yemin olsun ki hayatımda doğru sözden başka bir söz söylemedim. Her zaman başkalarının iyiliğini arzu ettim, kendi rahatımı Tanrı kullarının uğrunda feda ettim. Hiçbir zaman kimseye incitmedim ve kimsenin üzüntüsünü neden olmadım. Sizlerin, beni yakalamakla memur edildiğinizi biliyorum. Uğraşıp yorulmanızı ve valinin karşısına eli boş gitmenizi istemedim. Bunun için kendim geldim. Şimdi vazifeli olduğunuz işi yerine getiriniz," diye buyurdu. Bu sözler üzerine attan inip, eyerinin üzengisini öptüm ve 'Ey Peygamberin evladı; ey Resulullah'ın göz bebeği; seni yaratan ve bu mukaddes makama yükselten ulu Tanrı'ya yemin ediyorum ki, benim sözümü dinleyip ricamı kabul buyur ve hemen buradan uzaklaş, istediğin yere git, fakat Hüseyin Han'a yaklaşma, o alçak ve zalimin biridir. Sana, kötülüğünün

dokunmasından korkarım. Senin gibi genç ve peygamber soyundan gelen bir kişinin bu adamın eline düşmesini istemem. Benimle birlikte olan bu memurlar da iyi insanlardır, bu görüşmeyi kimseye anlatmayacaklarına söz veririm dedim Hz. Bab bana; gösterdiğin bu iyi niyetinden dolayı Tanrı senden razı olacaktır. Ben ise Allah'ın istediğine uyarım, O, benim koruyucum, desteğim ve yardım edenimdir. Benim saatim gelmedikçe, kimse bana dokunamaz buyurdular.”

Memurlar, Hz. Bab'ı, büyük bir saygıyla, kelepçe ve zincir takmadan O önde ve memurlar arkada Şiraz'a girmişler. Toplanan insanlar bu durumu şaşkınlıkla seyretmişler. Zira her zaman tutuklular, kelepçe ve zincire vurarak getirilirmiş. Hz. Bab'ın geldiğini öğrenen Hüseyin Han hemen odasının ortasına bir iskemle koyup oturmalarını işaret etmiş ve azarlamaya ve saygısızca davranmaya başlamış; “Çıkardığın kargaşanın farkında mısın? Kutsal İslâm dinine hakaret etmiş, sevgili hünkârımıza cesaretle bulunmuşsun. Yeni bir din getirip, Kuran ayetlerini reddeden kimse sen misin?” diye sormuş. Hz. Bab ise sakin bir halde Kuran'nın şu ayetini Arapça olarak okumuş; “Günahkâr bile olsa bir kimse size bir haber getirirse, o haberin doğruluğunu araştırınız, yoksa cehaletle bir cemaate kötülük edip, sonradan pişman olursunuz.” Bu sözlere son derece kızan vali, adamlarından birine Hz. Bab'a tokat atmasına emretmiş. Tokat'ın şiddetinden sarığı yere düşmüş. Şiraz'ın Cuma imamı aracı olup dayısının kefaletiyle serbest kalmış. Bu olaydan sonra bir taraftan Babilerin sayısının artması, diğer taraftan İran başbakanının Hz. Bab'ı öldürmek için gönderdiği ısrarcı mektuplar üzerine Hüseyin Han' bu olayları bir an evvel sonlandırmak için polis şefini yanına çağırarak, “gece sessizce Hz. Bab ve evdekilerin hepsini yakalayıp, bana getir.” demiş. Polis şefi birkaç kişiyi yanına alarak eve gitmiş. Orada Hz. Bab, dayısı ve bir misafirden başka kimse yokmuş. Hz. Bab ve misafiri yakalayıp yola koyulmuşlar. Hz. Bab yolda Kuran'ın “**Vadeleri sabaktır, acaba sabah yakın mı?**” ayetini Birkaç kere tekrarlamış. O çok sakinmiş. Çarşıya gediklerinde ağlama ve inleme sesleri duyulmuş. Bazı insanların kaçtıklarını ve kimilerinin de tabutla ölü taşıdıklarını görmüşler. Şaşkın bir halde nedenini sorunca, bu gece yarısından sora birden bire veba salgını ortaya çıkıp şu ana kadar da yüzlerce insanı öldürdü demişler. Polis şefi derhal valinin evine gitmiş fakat onun çoktan kaçmış olduğunu öğrenmiş; bütün ev halkı da hasta yatıyormuş. Polis şefi ne yapacağını bilememiş. Sonunda Hz. Bab'ı kendi evine götürmeye karar vermiş. Eve yaklaştıklarında ağlama ve inleme sesleri duyulmuş, merakla ne olduğunu sorması üzerine, tek çocuğunun veba'ya yakalandığını ve ölmek üzere olduğunu söylemişler. Polis şefi Hz. Bab'ın ayaklarına kapanarak ve ağlayarak, günahkâr olduğunu, açlıktan ölse de işini bırakacağını söyleyerek oğlunu kurtarması için yalvarmış. Sabaha karşı olduğundan, namaz için aldığı abdest suyundan çocuğa bir az içirsinler diye buyurmuşlar. Polis şefi aynen uygulanmış ve çocuk iyileşmiş. Bunun üzerine valiye mektup yazarak, bu işlerden vaz geçmesini, aksi takdirde kedisini ve bütün halkı perişan edeceğini yazmış. Vali de; “Onu serbest bırak istediği yere gitsin.” diye cevap vermiş. Bilahare Şah valiyi işten el çekirmiştir. O da öldürülme korkusuyla kaçıp saklanmış ve nihayet mutsuz ve yalnız bir şekilde ölmüş. (Nebil Tarihi)

İYİ NİYET

İyi niyet, güzel davranışlar için gereklidir. Sağlam köke benzeyen iyi niyet olmadığı takdirde, emel ağacı bereketli olmaz ve güzel meyveler veremez. İyi emellerin sonuç verebilmesi için en büyük etken, iyi niyettir. (Hz. Abdülbaha, Gülizar-i Talim-i Bahâî)

Hz. Bab İsfahan’da vali Menuçehr Han’ın evinde misafir kaldığı günlerden bir gün bahçe gezintisinde ev sahibi vali; “Tanrı bana epey varlık bağışlamış, fakat hangi yolda harcayacağımı bilemiyorum. Eğer izin verirseniz servetimi Emriniz için harcamaya düşünüyorum. İzninizle Muhammed Şahı Emrinize davet etmek için Tahran’a gideyim. O beni çok sever ve eminim ki iman edecektir. Bilahare, beceriksiz ve kötü niyetli başbakan olan Hacı Mirza Ağası’yı işten el çektirtmeye zorlayacağım. Aynı zamanda Şah’ın kız kardeşlerinden birisiyle Sizi evlendiririz. Bende bütün sultanları ve hükümdarları tebliğ ederim ve islamin utancına neden olan grupları da ortadan kaldırıyorum.” demiş. Hz. Bab; “Sen iyi niyetlisin ve iyi niyet güzel davranıştan daha iyidir ve Tanrı seni iyi bir şekilde ödüllendirecektir. Fakat ikimizin de ömrümüzden kısa bir süre kalmıştır ve söylediklerinin sonucunu göremeyiz. Ayrıca Tanrı, Emrinin, sultanlar ve Toplumunu yönetenler eliyle yükselmesini istemez. Tanrı’nın iradesi; basit ve çaresiz insanların eliyle ve şehitlerin kanıyla Emrini yükseltmektir. Senin ömründen üç ay ve dokuz gün kalmıştır.” buyurdular. Vali, Tanrısal kaderine rıza göstererek mutlu oldu ve yarım kalan işlerini tamamlayarak kendini hazırladı ve vasiyetnamesinde bütün varlığını Hz. Bab’a bıraktı. Vali öleceğini öğrendikten sonra her gün huzurda bulundu. Bir gün “Hayatımın sona ermesinden dolayı anlatamayacağım kadar mutluyum, fakat benden sonra gelen vali, yalancı ve zalimdir ve sizi rahatsız eder düşüncesiyle üzüntülü ve huzursuzum.” dedi. Hz. Bab; “Üzülmene gerek yok, çünkü kendimi Tanrı’nın iradesine bıraktım. Tanrı bana öyle bir güç bağışlamış ki; istersem bütün bu taşları dünyada benzeri bulunmaz değerdeki taşlara ve yine, eğer istersem, en kötü düşmanımı, yolumda canını seve seve feda edecek bir dostta dönüştürebilirim.” Fakat ben kendi irademle, Tanrı’nın kazası gerçekleşsin diye bu zorlukları kabul ettim.” diye teselli ettiler. Menuçehr Han’ın ölümünden sonra gelen yeni vali Gurgin Han eski valinin vasiyetini hiçe sayarak ölmüş valinin bütün servetine el koydu. (Nebil Tarihi)

DAVRANIŞLARIN CEZALANDIRILMASI

Eğer ahiretteki hikmet ve bağışlar olmasaydı Tanrı dostlarına en ufak bir sıkıntı veya zarara neden olan kimse, cehennemden en dibine dönecekti ve toprak bile, bir an onları taşımazdı. (Hz. Bahauallah, Maide-i Asemani, cild 8)

Mirza Ağası çok bilgili olmadığı halde Tebriz’de öğretmenlik yapıyormuş. Epeyce fıkra bildiğinden toplantılarda herkesi güldürmüştü. Fakat fakir bir hayat sürmüştü. Hayatını değiştirmek için Mekke’ye gitmeye karar vermişti. Parasız olduğu için yaya olarak yola koyulmuş. Bu arada İran Kralı Feth-i Ali Şah’ın kız kardeşi İzzet Nisa’nın kocası yeni ölmüştü. Huzur bulmak ve Hacı olmak için büyük bir kabileyle yola çıkmış. Miza Ağası kervana katıldı ve zaman zaman Hanımın üzüntülerini azaltmak ve güldürmek için hizmetlilerin çadırına çağırırlar ve sonrada karnını duyururlarmış. Bir gün şah’ın kız kardeşine münasebetsiz şaka yapınca epeyce dövüp karvandan attırmışlar. Oda yaya olarak perişan bir halde Mekke’ye varmış. Hz. Muhammed’in mezarı başında ağlayarak yakarmış ve fakirlikten ve bahtsızlıktan kurtulmak için dua ve niyaz etmiş. O Tebriz’e döndükten sonra yavaş yavaş işleri düzelmiş. O sırada sonradan Şah olan Muhammed Mirza Tebriz’de imiş. Hacı Miza Ağası O’na yaklaşıp müşaviri olmayı başarmış. Muhammed Mirza’nın birçok kardeşi olduğundan şah olamama korkusuyla yaşarmış fakat Ağası sürekli moral vererek mutlaka şah olacağına inandırmaya çalışıyormuş. O şah olunca Ağasıyı da başbakan yapmış. Hz. Bab onun başbakanlığında emrini açıklamış. Vahid Muhammed şah tarafından Hz. Bab’ın idiasını araştırmak için Şiraz’a gönderilmiş ve iman edip bir daha şaha dönmemiş. Bu olaydan sonra Mirza Ağası Şah’ın Babi olması ve makamını kaybetme korkusuyla Hz. Bab’ı ortadan kaldırmak için ilk olarak hocalarla işbirliği yapmış, sonuç Alamayınca Şiraz valisi Hüseyin Han vasıtasıyla Hz. Bab’ı ve Emrini yok etmek istemiş başaramayınca İsfihan valisi Menuçehr Han’a yönelmiş. Zaten o Emre iman ettiği için ancak ölümünden sonra Hz. Bab’ı öldürmek için Tahran’a getirtmeye çalışmış. Hz. Bab’ın Tahran’a geleceğinin haberi yayılınca, Emrini duyan ve merak eden saraydakiler, kendi sorularını hazırlayan hocalar ve hatta uzun zamandır hasta olup iyileşemeyen Muhammed şah şifa bulma umuduyla görüşmeye dört gözle beklemeye başlamışlar. Hacı bu durumu görünce Şah’ın iman etmesinden çekindiği ve makamını kaybetmekten korktuğu için O’nun Tahran yerine Makû kalesine gitmesine sağlamış. Orada öldürtmeye çalışmışsa da başaramamış ve oradan Çehrik kalesine naklettirmiş. Hz. Bab ona bir levih göndererek yaptığı hatalardan ve kötülüklerden dolayı pek yakında acınacak bir hale düşeceğini haber vermişler. Bir kaç ay sonra Muhammed şah ölmüş

ve Hacı Ağası düşmanların korkusundan kaçmak zorunda kalmış. On üç yıllık yöneticilik döneminde pek çok düşman edinmiş ve sonunda her şeyini kaybetmiş ve bir günlük yemeği bile olmadan perişan bir halde Kerbela'ya varmış ve dilenmeye başlamış. Bir zaman sonra da sıkıntı ve yoksulluk içinde ölmüş. (World Order: Quarterly Magazine, Spring 1971)

10

TANRI'NIN GÜCÜ

Kutsal Tanrı Mazharları, mucizelerin ve olağan dışı belirtilerin kaynağıdır. Zor ve imkânsız şeyler onlar için olağandır. Çünkü Onlardan olağanüstü güçleriyle alışılmışın dışında işler görülür, doğaüstü güçle doğaya etki ederler ve hepsinden olağan üstü olaylar açığa çıkmış. (Hz. Abdülbaha, Bazı Sorulara Cevaplar)

İran Şah'ının (Muhammed Şah) emriyle Hz. Bab'ı İsfahan'dan Tahran'a doğru yola çıkartılmış. Tahran'a yaklaşırken Mirza Ağsı Şah'ın Babi olmasından korktuğu için yeni bir emirle Hz. Babı, Tebriz'e götürülmesini istemiş. Askerlerin başında ki Mehmet Bey yol boyunca Hz. Bab'a iyi davranış, saygıda kusur etmemiş ve sonunda da iman etmiş. Bilahare oğlu da Hz. Bahauallah'a iman etmiş. Yol boyunca defalarca kendi gözüyle Hz. Bab'ın gücü ve yüceliğini görmüş ve bunları anlatmış: Tebriz yakınında bulunan Milan'a geldiklerinde O'nu görmek için büyük bir kalabalık toplanmış; fakat askerler yaklaşmalarını izin vermiyorlarmış. Kalabalığın içinden torununu elinden tutan yaşlı bir nine Hz. Bab'a yaklaşıncı askerler geri göndermek istemişlerse de Hz. Bab izin vermelerine buyurmuşlar. Yaşlı kadın, boyun hizasına kadar yara içinde olan kel torununun iyileştirmesi için ricada bulunmuş. Hz. Bab çocuğun başına mendil örterek, birkaç söz mırıldanmış ve çocuğun kelliği en ufak bir iz kalmadan geçmiş.

Ertesi gün Tebriz'e doğru yola çıkmışlar. Bir ara Hz. Bab aniden atını dörtnala koşturmaya ve kafilenden uzaklaşmaya başlamış "Biz önce şaşırдық; süratle arkasından at koşturduk, fakat bir türlü yetişemiyorduk Hâlbuki en yavaş at ona verilmişti." diye anlatmış komutan. Askerler O'nun kaçmasından korkmuşlarmış. Hz. Bab aniden atını durdurmuş ve gülerek; "Kaçmak isteseydim bir şey yapamazdınız." diye buyurmuşlar. Aynı kişi, O'nun Başka insanlarda olmayan, olağan üstü gücüne birkaç kere tanık olduğunu anlatmış; "Hepimiz asker olduğumuzdan ata binmeye alışkındık, buna rağmen zaman zaman yorgunluktan atın üstünde durmaya zorlanıyorduk. Fakat O yol boyunca hiç hareket etmeden ve bir yorgunluk göstermeden yol aldılar." (Balyuzi, The Bab)

11 İNSAF

Eğer insan, insaf ipine yapışsa, hiçbir şeyden perdelenmez. (Hz. Bahauallah, Gülizar-i Talim-i Baha’i)

Çehrik kaleside tutsak olan Hz. Bab, dostlarından bal almalarına istemiş. Satın alınan balı pahalı bularak “daha iyisi, daha ucuza alınabilinirdi” demişler. “Ben daha önce ticaret yaptım. Bütün alışverişlerde insafli olmak gerekir. Ne kanmak ne de kandırmak gerekir. Bu Tanrısal bir yöntemdir.” diye buyurmuşlar. Hz.Bab, en zayıf insanın bile haksızlığa uğramasına razı olmazlarmış. Sonra balı geri göndermişler.(Nebil Tarihi)

ÖZDE DEĞİŞİM

(Maku kalesinin kalıntısı)

Kıdem Sultanı kendi kendine hiçbir şeye gereksinim duymaz, ne varlıkların sevgisinden bir fayda elde eder, ne de onların kötülüklerinden zarar görür. Her şey topraktan gelmiştir ve O'na dönecektir. (Hz. Bahauallah, Maide-i Asemani, Cild 7)

Hz.Bab Maku kalesinde tutsakken, yalnız yazmanları Seyid Hüseyin ve kardeşi Seyid Hasan'ın orada bulunmalarına izin verilmiş. İran'ın çeşitli kentlerinden görüşme ümidiyle gelen dostlar, değişik yerlere, hatta camilere yerleşirlermiş. Çok baskıcı olan Makûlu Alihan

devlet tarafından Hz.Bab'ın tutsaklığından sorumlu kişi olarak atanmıştı. Bu yüzden hiç kimse görüşme izni alma cesaretini gösteremezmiş. Durum böyle iken kente gelen Şeyh Hasan Zonuzi fakir olduğundan camiye yerleşmek zorunda kalmış. Hz.Bab'ın sekreterinin kardeşi Seyid Hasan her gün, alışveriş için çarşıya gittiğinde Şeyh Hasan Zonuzi de her gün Hz. Bab'a iletmek üzere mektup verirmiş. Bir gün Hz.Bab, Seyid Hasan'a; "yakında Ali Han bizzat kendisi camiden Zonuzi'yi alıp yanıma getirecektir;" demiş. Zorba ve baskıcı olan bir kişinin bu şekilde değişebilmesi, Seyid Hasan'ı bile şaşırmış. Ertesi gün daha güneş doğmadan kale kapısı şiddetle çalınmış. Kapıyı bu saatte çalma cesaretini kimin gösterdiğini şaşkınlık ve merakla beklerken memurlarla konuşan Ali Han'nın sesi duyulmuş. Biraz sonra memurlardan biri gelip seyid Hüseyin'e Ali Han'nın huzura çıkmak için izin istediğini haber vermiş. "Ben hemen Hz.Bab'ın huzuruna giderek durumu bildirdim." Bana, "hemen onu buraya getir." diye buyurdular. Hz.Bab'ın odasından çıkıp onun bulunduğu odaya girdiğimde, Ali Han'nın bir köle gibi kapıda durduğunu ve şaşkın bir durumda olduğunu gördüm. Davranışlarında, her zamanki kendini beğenmiş halinden eser kalmamıştı. Baştan ayağa kadar tevazu kesilmişti. Beni nazik bir şekilde selamladı ve kendisini bir an evvel Hz.Bab'ın huzuruna çıkarmam için ricada bulundu. Onu Hz.Bab'ın bulunduğu odaya götürdüm. Çok heyecanlı idi. Dizleri titriyordu. Metin olmaya çalışsa da benzi sararmıştı. Hz. Bab onu görünce ayağa kalkarak kendisine iltifat ettiler. Ali Han önce edeple eğilerek Hz.Bab'ın ayaklarına kapanarak; "Senin Atan olan Hz.Peygamber'in yüzü hürmetine, beni bu şaşkınlıktan kurtarmanızı diliyorum. Bu sabah gördüklerime inanamıyorum ve kalbim ızdırıp içinde kıvranıyor. Kalenin kapısına yakın geldiğimde sizi, nehrin kenarında namaz kılariken gördüm. Dikkatle baktığımda sizsiniz. Neden orada olduğunuzu sormak için namazınızın bitmesini bekledim. Size yaklaşırken aniden içimi bir korku sardı ve size yaklaşmaya cesaret edemedim; çaresiz, size izin veren memuru cezalandırmak için kaleye geri döndüğümde bütün kapıların kilitli, bütün memurların da odalarında olduklarını gördüm ve hiç kimsenin de kaleden çıkmadığını rapor ettiler. Bunları rüyada mı yoksa uyanıkken mi gördüğümü bilemedim. Bu perişanlıktan beni kurtarın." diye yalvardı. Hz.Bab, "Gördüğün her şey doğrudur ve uyanıkken gördün. Beni tanıman, gerçekleri görebilmen, ayrıca baskıdan vazgeçip aydınlanman için Tanrı tarafından sana gösterilmiştir." diye buyurdular. Bu sözler üzerine Ali Han, "fakirin biri uzun zamandır camide sizi görmek için beklemektedir." diyerek onu alıp huzura getirmek için izin istedi. Hz.Bab izin verince, o hemen gidip Şeyh Hasan Zonuzi'yi getirdi. Hz. Bab'ın sözleriyle yüreği rahatlayan Ali Han'ın davranışları büsbütün değişti ve ahbaplara iyi davranmaya başladı. Ondan sonra da Hz. Bab'ın rızası için elinden geleni yaptı. Sadece kalenin kapıları geceleri kapanır oldu. Bütün dostlar Hz. Bab'ı rahatça görebiliyorlardı. Hacı Mirza Ağası, Ali Han'nın değişmesini ve Hz. Bab'ın gün geçtikçe daha çok sevildiğini öğrenince huzuru kaçı ve kısa bir süre sonra da Hz.Bab'ın Çehrik kalesine gönderilmesini istedi. (Nebil Tarihi)

13

SINAV

Şiddetli sınavlar ortaya çıkınca, insanlar her şeyden kesilirler ve Tanrı'ya çekilerek O'na yönelirler. Yeniden Rahmani nitelikler kazanarak göksel feyizlere yetenekli olurlar. (Hz. Abdülbaha, Bahai Öğretilerin Bahçesi)

Hz. Bab Çehrik kalesinde üç ay tutsak kaldıktan sonra, ikinci kere Tebriz'e getirilmek istenmiş, fakat yol üzerinde bulunan Hoy kentinde Babi sayısı fazla olduğundan, hükümet onların Hz. Bab'ı kurtarma girişiminde bulunabileceklerinden korkarak yolu değiştirip Urumiye'den Tebriz'e götürülmeleri istenmiş. Vali, O'nun nitelikleri hakkında duyduklarından dolayı saygılı bir şekilde, uygun bir evi Hz. Bab'a tahsis etmiş. Bir gün Hz. Bab hamama gitmek istemiş, vali onu sınamak için inatçı ve asi olan ve sırtına kimseye bindirmeyen bir atı hazırlamalarını söylemiş. Ahali durumu öğrenince gelişmeleri görmek için toplanmışlar. Çalışanlardan biri gizlice Hz. Bab'a durumu bildirmiş; O'da merak etmemelerini buyurmuş. At getirilince, önce başını okşadıktan sonra binmiş ve rahatça hamama kadar gitmiş. Dönüşte de aynı şekilde rahat ve sakin dönmüşler. Bu olaydan sonra ahali hamamın suyunun son damlasına kadar almışlar. Vali yaptıklarından pişman olmuş ve geri dönüşte, yaya olarak, atın dizginini tutup eve kadar yürümüş. (Balyuzi, The Bab, Nebil Tarihi)

YÜREKLİLİK

Alışılmışın dışında olan ve bu kutsal dönemin özelliğini taşıyan olaylardan biri, Tanrı sözünün gölgesinde girerek inananların ve tebliğ edenlerin saflarına katılan kadınlar, erkeklerden daha çok yiğitlik ve kahramanlık ortaya koydular. (Hz. Abdülbaha, Gülizar-i Talim-i Baha'î)

Zencanda, Babilere karşı baskılar artınca ahabplar Ali Merdan Han kalesine sığındılar ve kendilerini korumak için kaleyi elden geçirdiler. Onları öldürmek isteyen bağnaz toplum, dini hocalar tarafından sürekli ayaklanmak için kışkırtılıyorlardı. Dostların önderliğini Zencanlı Hüccet yapıyordu. O iman etmeden önce Zencan'ın en büyük din hocası idi. Hz. Bab'a iman edince din hocaları onu ve diğer babileri öldürmeyi planladılar. Hükümet de Babileri öldürmelerine yardımcı olmak için top, tüfek ve asker gönderdi. Dostlar ise kendilerini korumaya çalışıyorlardı. Onlar, ne savaşmayı ne de kılıç kullanmayı bilirdiler. Yanlız, inanç gücü ile karşı duruyorlar, Tanrı yolunda canlarını vereceklerinin bilinciyle kahramanca kendilerini korumaya çalışıyorlardı. Kalede olan kadın ve çocuklar savaş dışındaki diğer işlerle uğraşırlardı. Kadınlar arasında Zeynep adında biri, erkek dindaşlarına yardım edememenin çaresizliğiyle son derece üzülüp kahroluyordu. Nihayet bir gün, erkek elbisesi giyip başına bir şapka ve eline bir kılıç alarak, erkek kardeşlerinin yardımına koştu. Hiç kimse onun kız olduğunu bilemedi. Düşmanların yaptığı her saldırıyı ilk karşılayan Zeynep oluyordu. Kahramanca savaştığı için askerler ondan korkarlardı. Zeynep her saldırısında askerler mevzilerini terk edip kaçarlardı. Bir gün Hüccet kalenin burcundan savaş alanını gözlerken birinin kaçan askerleri kovaladığını gördü; onu tanıdı, yanına çağırdı. Neden erkek elbisesi giydiğini ve savaştığını sordu? O, "Kadın olduğum için erkek kardeşlerime yardım etmeme izin vermeyeceğinizi düşünerek böyle davrandım." dedi. Hüccet onun yiğitliğini överek, Rüstem Ali lakabıyla onu ödüllendirdi. "Sen, her ne kadar deneyimsiz ve genç bir kız olsan da yiğitlik ve yüreklilikte, sana benzeyen birine erkekler arasında bile az rastlanır. Fakat şunu unutmalısın ki biz, zorunlu olarak kendimizi korumaktayız ve düşmanlar kaçınca onlara takip etme, bırak gitsinler." dedi. Rüstem Ali beş ay kardeşlerine yardım etmeye devam etti. Gece yatarken bile kılıcını yanından ayırmazdı. Dostların her birinin, korunmasından sorumlu bir bölgesi vardı. Fakat Rüstem Ali, serbestti ve düşman nereye atak yaparsa o hemen oraya, dostlarının yardımına koşardı. Zamanla düşmanlar, onun kadın olduğunu anlayıp bir kadından kaçtıklarından dolayı utandılar ve bir daha ondan kaçmamaya karar verdiler. Bir sonraki atakta yine o kaleden nara atarak çıktığında tekrar kaçtılar. Bir gün savaşın şiddetli bir anında Zeynep Hüccet'in yanına gelerek dostların yardıma ihtiracıları

olduğunu, ömrünün sona ereceğini ve şehit olacağını, helâlık istiyerek, dualarını esirgememelerini istirham edip her zaman ki gibi düşman mevzilerine at sürdü. Üçüncü siperi yıkıp askerleri kaçırttı. Fakat dördüncü sipere geldiğinde kurşun yağmuru ile karşılaştı ve şehit oldu. Zeynep'in iyi davranışı ve ahlaklı oluşu düşmanlarının bile takdirlerini kazanmıştı. Onu tanıyanlar Hz.Bab'a iman ettikten sonra kâmil insan olduğunu anlamışlardı ve şahadetinden sonra onu tanıyan yirmi kadın, İlahi Emre iman etmiştir. (Nebil Tarihi, S:372).

15

İNANAN'IN MAKAMI

Ululuk sahibinin üzüntüsüne yemin olsun ki: inanan için kararlaştırılan makamından bir iğne ucu kadar yeryüzünde ki insanlara açıkça gösterilse hepsi mutluluktan yok olmak isterler. Bunun için bu âlemde inananın makamı kendisinden gizlenmiştir. (Hz. Bahau'llah'ın Levihleri)

Hz. Bab Çehrik kalesinde tutsakken bir Hind'li gezgin, huzura gelir gelmez iman getirdi. Yüreğinde iman ateşi öylesine alevlendi ki, duramaz oldu ve büyük bir istekle tebliğ etmeye başladı. Hz. Bab bu inanıra; Kahrullah (Tanrı'nın ezici gücü) adını bağışladılar, bu gezgin öylesine bilgili, bilinçli ve ruhani idi ki, insanlar onu yeni dinin sahibi sanırlardı. Fakat o kendini Hz. Bab'ın kulu olarak tanıttı. Hikâyesini şöyle anlatırdı; "Hidistanda iken bir gece düşümde Hz. Bab'ı gördüm, 'bana bütün altın ve gümüşleri bırak ve Azerbaycanda ki Çehrik kalesine, sevgiline kavuşmak için beni görmeğe gel,' dedi. Ben de bütün varlığımı bırakıp sevgilimle buluşmak için bir şekilde Çehrik'e ulaştım." Hz.Bab'ın etkileyici sözleri bir taraftan, gezgin gibi inananların içten ve etkileyici tebliğ çalışmaları diğer taraftan, o bölgede büyük heyecan yaratıldı. Şah bu gelişmelerden huzursuz oldu ve Hz. Bab'ın Tebriz'e gönderilmesini emretti. Hz. Bab emirden önce gezgin Kahrullah'ı çağırttı ve geldiği yoldan Hidistan'a dönmesine buyurdu. Dostların çoğu onunla gitmek istemişlerse de o, yolculuğun çok zor olacağını ve buna dayanamayacaklarını söyledi. Israrla yol parası ve elbise vermek istemişlerse de kabul etmedi ve tek başına bastonuyla gitti.(Nebil Tarihi)

İTAAT VE ŞEHİTLİK

Ey kurbanlık! Haksızlığın kendisi, zorluk ve kahrın oluşmasına nedendir, eğer Gerçeklik gözüyle bakarsanız, tüm insanlar Tanrı'nın istemediği halde zulüm yaptıkları için cezayı hak ediyorlar. Buna rağmen koruyan ve acıyan; gördüğü halde kimsenin kimseye sataşmasını sevmez. Zalimleri Tanrı'ya bırakınız ve sıkıntılarda sabırlı olunuz. Bu, haktır, hakkın niteliğidir ve bu gerçekten ötesi karanlıktır. (Hz Bahauallah, Emir ve Halk, cild 3)

Tutucu ve Babilere düşman bir aileden gelen Muhammed Ali Zonuzi Hz. Bab'a iman etmişti. Hz. Bab'ı görmek için tutuşmasına karşın ailesi tarafından kilitli bir odaya tutsak edilmişti. Sürekli ağlayarak babasından izin vermesini rica etti. Bir gece çok sıkıntılı bir halde çok ağladı ve yürekten dua ederek "Seni görmek için ne kadar istekli olduğumu yanıp tutuştuğumu ve tutsak olduğumu biliyorsun. Benim isteğimi yerine getir ve kavuştur." diye yalvardı. Böyle dua ederken kendinden geçmiş ve birden Hz.Bab'ın, "kalk otur." sesini duydu. Kalktığı anda Hz. Bab'ı karşısında gördü. "Yakın zamanda bu şehirde binlerce kişinin gözü önünde beni kurşuna dizecekler ve sen de benimle birlikte şehit olacaksın, söylediklerimi güven." diye buyurdu. Ondan sonra o artık üzülmedi ve mutlu bir şekilde yaşamını sürdürdü. O sırada yeni İran Şahı ve başbakanı Hz. Bab'ın insanlar üzerinde ki etkisinin korkusu bir taraftan, dini otoriterin baskısı diğer taraftan, Babi dinini ortadan kaldırmak için Hz. Bab'ı öldürtmeyi kararlaştırmıştı. Hz. Bab'ı tebriz'e getirip bir evde tutsak ettiler. Ertesi günde hocalardan ölüm fetvasını aldırıldılar. Fetvadan bir gün sonra da kurşuna dizmek için birkaç Babiyle garnizona götürülürken Muhammed Ali Hz. Bab'ın ayaklarına kapanarak onlara katılmak için yalvardı. Hz. Bab onu yerden kaldırarak, "Mutlu ol çünkü benimle geleceksin." buyurdu. O, iki yıl önceki sözleri hatırlayarak garnizona girdi.

O gece Hz. Bab; "Yarın kurşuna dizileceğim, en iyisi birinizin eliyle öldürülmem." diye buyurdu, fakat böyle bir şeyi hayal dahi etmedikleri için Kimseden çıt çıkmadı. Fakat Zonuzi saygıyla eğilerek; "Benim görevim sizin her buruğunuzu itaat etmektir, bu sizi öldürmek dahi olsa emrinizi kabul ederim." dedi. Hz. Bab ona Enis lakabını verdi ve "Yarın o benimle olacak." diye buyurdu. Hz. Bab'ı kurşuna dizecek askerlerin başındaki komutan, Sam Han adında bir Hıristiyan'dı. O Hz.Bab'ın huzuruna gelerek; "Ben Hıristiyan'ım, sizinle bir düşmanlığım yoktur ve eğer gerçekseniz ölümünüz neden olmamamı sağlayınız." diye yalvardı. Hz. Bab; "Sen ödevini yap ve eğer içten söylüyorsan Tanrı, senin sorumlu olmamanı sağlar." buyurdular.

Sabahleyin Hz. Bab'ı götürmeye gelen başgardıyan'a Hz. Bab; "Konuşmalarım daha bitmedi," demesine karşın, başgardıyan "Şimdi konuşma sırası değil gitmeliyiz;" der. Hz.

Bab; “Eğer bütün dünya bir araya gelse benim işim bitmeden kimse kılıma dokunamazlar;” diye uyarıya da başgardiyana yola koyuldular ki Muhammed Ali ısrarla Hz.Bab’la şehit olmak için yalvararak izin istedi.

Hız. Bab ve Muhammed Ali’yi kışlanın ortasında bulunan direğe ip ile bağladılar. Yedi yüz elli asker üç sıra halinde dizildiler ve Sam han’ın emriyle tüfeklerini ateşlediler. Duman çıkaran tüfek oldukları için kışlanın her yanını duman doldurdu; öyle ki, göz gözü görmez oldu. Bir dakika sonra dumanlar dağılınca askerler ve etraftaki binaların damlarında toplanan birkaç bin seyirci; Muhammed Ali’nin sapa sağlam direğin dibinde ayakta, fakat Hz. Bab’ın orada olmadığını gördüler. Bir kurşun ipe değerek kopartmıştı ve Hz. Bab ve Muhammed Ali yere düşmüşlerdi. Bütün ahali Bab’ın kayıp olduğunu bağırıyorlardı! Başgardiyana ve gardiyanlar etrafa koşuşturarak onları aramaya başladılar ve sonunda Hz. Bab’ı daha önce bulunduğu odada buldular. Hz. Bab; başgardiyana, “benim konuşmalarım bitti şimdi istediğini yapabilirsin, “buyurdular. Başgardiyana oradan evine gitti ve bir daha işine dönmedi. Sam Han ise, “Ben işimi yaptım ve ikinci kez bu işi yapmayacağım.” deyip askerleriyle birlikte kışladan ayrıldı.

Bu arada Ağa Can Beyk-i Hamse işe gönüllü oldu. İkinci kez Hz. Bab ve Muhammed Ali’yi direğe iple bağlarken Muhammed Ali başının Hz.Bab’ın göğsüne gelecek şekilde bağlamalarını istedi.

Ağa Can’ın emriyle askerler tüfeklerini ateşlediler. Bu kez kurşunlar, Hz. Bab ve Muhammed Ali’nin vücutları paramparça etti fakat Hz. Bab’ın yüzüne tek bir kurşun değmemişti. Kurşuna dizilme saati öylen vakti idi ve aynı anda fırtına başladı ve kara bulutlar gündüzü gece gibi öyle kararttı ki insanlar evlerini bulmakta zorlandılar ve bu durum geceye kadar sürdü. Hz. Bab ve Muhammed Ali’nin cesetlerini kent dışındaki büyük çukura attılar. Ertesi gece Babiler bir şekilde cesetleri oradan alıp sakladılar. Hz. Abdülbaha’nın zamanında cesetler, Hayfa’ya getirip, Makamı Ala’da toprağa verilmeye kadar, elli yıl dostlar tarafından değişik yerlerde saklandı.

Fakat Hz. Bab’ın şahadetinden sorumlu olan kişilerin hepsi bir şekilde cezalandırıldılar. Miza Taki Han Emir-i Kebir bir buçuk yıl sonra Nasrettin Şah’ın emriyle öldürüldü ve o an; “ben vatanıma hizmet ettim fakat cezalandırılmam, Tanrı’ya olan düşmanlığımdandır.” dedi. Şah’ın emriyle ellerinde ki damarlar kesildi ve yavaş yavaş kan kaybederek öldü.

Ağa Can Hamse ise birkaç yıl sonra top mermisiyle öldürüldü. Askerin iki yüz ellisi aynı yıl bir duvarın dibinde otururken, üstlerine yıkılan duvarın altında kalarak can verdiler. Diğer beş yüz kişi ise bir sonraki yıl ayaklanmaları yüzünden kurşuna dizildiler ve kılıçlarla bedenlerini paramparça ettiler. Bu olayı görenler, şaşkınlıkla; “Bunlar, Bab’ı öldüren askerlerdir.” dediler. Din hocaların insanların bu söylemlerinden korkarak onları susturmak için ölümle tehdit ettiler ve toplum da ölüm korkusundan sustu. (Balyuzi, The Bab- Nebil Tarihi- Rehig-i Mahtum ve Sultan-i Rosol Hz. Bab)

YİĞİTLİK

Dinler ve siyaset tarihinde tanınmış insanların arasında ne kadarı kadın olduğunu bakalım: Yahudi dininde, bir kadın, İsrailoğullarının kurtuluşuna ve zaferlerine neden oldu. Hıristiyan dininde ise Mecdeliyeli Meryem aslan gibi sağlam kalarak sarsılan havarilerin sağlamlaşmalarını neden oldu. Hz. Muhammed zamanında diğer kadınlardan üstün olan iki kadın vardı. Onlar, islam dinini yaydılar. Görüldüğü gibi kadınların da tanınmışları vardır...Baha’i dininde ise bu kadın Kurret-ül-ayn (gözün nuru) dır . Doğulu o dönemin aydınları da onun güzel ve edebi şiirlerinden övgü ile söz etmişlerdir. Tartışmalarda her zaman ezici bir güçle din âlimlerine üstün gelirdi. Öyle ki, kimse onunla tartışmaya cesaret edemezdi. (Hz. Abdülbaha, Peyam-i Melekût)

Molla Salih’in üç eşi vardı, fakat en çok Şemsi’yi severdi. Evliliklerinin on ikinci yılında Şemsi hastalandı ve tanınmayacak kadar zayıfladı. O günlerde İranda erkek çocuğu sahibi olmak övünç kaynağı olup, kız çocuğu olunca başa kakılırdı. Fakat Molla Salih içten içe Şemsi’nin gençliğini ve güzelliğini hatırlatacak bir kız çocuğunu arzuluyordu.

Tâhire, 1817 tarihinde bir kış günü İran’ın Kazvin kentinde dünyaya geldi. Çocuk doğduğunda babası onu görür görmez hayal kırıklığına uğradı; çünkü güzel eşine hiç benzemiyordu. Bir yıl sonra onun odasına gittiğinde eşinin gülüşüne benzeyen bir gülüşle karşılaşınca öpüp, Seleme adını koydu. Yıllar sonra Hz: Bahauallah Bedeşt’te ona Tahire adını verdi ve ondan sonra herkes onu Tahire (arınmış) olarak çağırıldı. Beş yaşında nakış işlemeye başladı, çocuk öyküleri öğrenmişti ve Arapça dualar okurdu. Babasının kütüphanesine giderek kitap sayfelerine göz dikerdi. Bir gün kütüphanede iken aniden babası oraya geldi. Tahire Kutsal Kuran kitabını raftan alarak açtı ve babasına; size okumamı ister misiniz? Diye sordu. Babasının yaptığı gibi başını sallayarak bildiği çocuk öyküsünü anlatmaya başladı. Babası; böyle olmaz; Kuran kutsa bir kitaptır, biraz daha büyüdüğünde öğrenebilirsin; dedi. Tahire; ben şimdi de büyüm; dedi.

Mehtaplı bir gecede bahçede oynarken aniden durdu, bir ses duydu ve bahçenin diğer zamanlardan değişik olduğunu duyumsadı. Yeni bir şey orada idi. Gözlerini kapattı, sanki orada birisi dua okuyormuş gibi geldi ona. Ses yavaş yavaş kaybolurken, o da odasına döndü. Yıllar birbirine kovaladı. Tahire on yaşında iken peçe ve siyah çarşafı tanıştı ve artık aile bireylerinin dışında yüzünü herkesten saklamak zorunda kaldı. Babasının talebelere verdiği dersleri perde arkasından dinlerdi ve 13 yaşında Kuran’ı ezbere okurdu. Okuduğu birçok kitabın yanında zaman zaman şiir de yazardı.

Bir gün amcasını, Şeyh Ahmet adında ki kişiye, sınırlı bir halde beddua ederken gördü.

Tahire, amcasının oğlu olan Muhammet'e Şeyh Ahmet'in kim olduğunu sordu. Yeni düşünceleri olan dini bir âlim olduğunu ve birkaç kitap da yazdığını söyledi. Bir kez de Kazvin'e geldi ve babamla kıyamet konusunu tartıştılar. Şeyh Ahmet; kıyamet, insan ruhunun uyanması olup ölümlerin dirilmesi anlamına gelmediğini söyledi. Babam; bu sözlerin yanlış olduğunu ve bu sözlerle insanları yoldan saptırdığını ve kâfir olduğunu söyledi, diye anlattı. Daha sonra amcasının oğlu Muhammed'le evlendirildi. İki oğluları oldu ve bu arada Tâhire eşine dini konuşmaların hazırlanmasında yardımcı olmayı önermişse de; eskiden kalmış "Eşinizle meşveret ediniz ve söylediğinin aksine yapınız." sözü yineledi. Bir akşam Tâhire yazdığı yeni şiirden dolayı çok mutlu iken, eşi aldığı yeni pırlanta kolyeden olduğunu düşünerek, kitaplara geri dönüp güzel gözlerini bozmandan korkuyorum, "Bak sen iyi bir anne ve eşsin." dedi. Tâhire bu söz üzerine sabaha kadar uyuyamadı ve sabah erkenden babasının evine gitti ve ilk defa evliliğini ve boşa giden yıllarını anlatıca, baba evine dönmeye izin verildi ve o da çok mutlu oldu. Yeniden Şiirlere, şeriat ilmi ve felsefeye geri döndü Yine perde arkasından babasının derslerini dinlerdi ve bazen tartışmalara katılıp babasının dini konuşmalarının hazırlanmasında da yardımcı olurdu. Babasının en çok ün kazanan "Tanrı'nın bağışlaması" konuşmasını o hazırlamıştı.

Bir gün babası ona büyük din âlimlerinin diplomasını (ictihat hakkı= dini konularda yorum yapabilme) vererek duyulmaması gerektiğini de uyardı. Tahire odasına gitti, defalarca diplomayı okudu ve sonra da onu yaktı.

Bir süre sonra Yeniden kocasının evine dönmek zorunda kaldı. Bu defa kocası sürekli ona hakaret ediyordu. Çocuklar için yeni bir öğretmen getirdi ve Tahire'den onların eğitimlerine karışmamasını istedi. Eşi bir yıl geçmeden iki eş daha aldı. Bir süre daha geçti ve Tahire'nin güzel şiirleri yayıldıkça ünü de artmış oldu; her taraftan binlerce kişi şiirlerini okumaya başladı. Bir süre sonra da bir kız çocuğu dünyaya getirdi. Daha önce iki oğlunu ondan alan kocası şimdi de kızını aldı ve o, yapayalnız kaldı. Tâhire 23 yaşında iken Kazvin kentinde okumadığı kitap kalmadı. Her ne kadar Tanrı'nın vaad ettiği zuhura odaklanmış ise de gerçeği bulamıyordu. Yaşanan hayatı beğenmeyip yeni bir yaşamın başlamasının gereğine inanırdı. Bir gün amcasının oğlu Ali'yle bu konuları konuşurken Ali; "Neden Cevat amcaoğluyula konuşmuyorsun? Bu konularda yeni bilgileri vardır;" dedi. Tahire Cevat'ın evine gitti ve onun kütüphanesinde sarılı bir kitap gördü. Bu kitap Şeyh Ahmet Ahsayı tarafından yazılmıştı. Titrek ellerle örtüyü açtı ve biraz okuyunca aradığının bu olduğunu anladı. Şeyh Ahmet; "Bin yıl beklenen yakında gelecek ve O'nun gelişiyle eski şeyler değişecek." diye yazmıştı. Tahire; çocukken ki gibi rüyaya daldı ve bahçede duyduğu sesin aynısını duydu. Cevat geldiğinde; "Aradığımı buldum!" dedi ve "Bu kitabı alabilir miyim?" diye sordu. Cevat; imkânsız olduğunu, çünkü babası duyarsa onu öldüreceğini ve Tahire'yi de evden kovacağını söyledi. Şeyh Ahmet ve Seyyid Kâzım'ın kitaplarını gizlice okumaya başladı ve şimdiye kadar okuduklarından farklı olduklarını gördü. Gizlice Seyid Kâzım'a mektup yazdı. O cevap olarak Şeyh'in ne demek istediğinin anlamış olduğunu bildirerek Kurret-ül-ayn (göz nuru) O'na adını verdi. Tâhire, Seyyid Kâzım'ı görmek için Kerbela'ya vardığında o ölmüştü. Seyid Kâzım ölmeden önce öğrencilerine Mehdi'yi aramak için her tarafa dağılmalarını söylemişti. Tâhire Kerbela'da iken rüyasında yer ve gök arasında duran ve başında yeşil bir sarık, ellerini göğe doğru kaldırmış, dua okuyan bir genci gördü. Uyandığında duadan hatırladıklarını yazdı. Kısa bir zaman sonra Hz. Bab'nın bir kitabını gördü ve rüyasında duyduğu duayı orada görünce iman getirdi. Ve o andan sonra cesurca Hz. Bab'ı tanıtmaya başladı. Oradan Bağdad'a gitti; sonra da babasını görmek için Kâzvin'e geri döndü. Kayınpederi İran'ın en tanınmış hocalarından biri idi. Bir tartışmada Tâhire'ye güçlü bir tokat vurdu; Tahire onun gözünün içine bakarak; "Ağzından kan aktığını görüyorum." dedi. Bir süre sonra kayınpederi sabah namazında ağzından bıçaklanarak öldürüldü.

Evinde tutsak tutulurken eski eşine; "Benim söylediklerimin gerçek oluşunun kanıtı;

dokuz güne kadar baskınızdan kurtulup serbest kalacağım fakat eğer dediğim olmaz ise bana her istediğini yapabilirsin.” diye mektup yazmıştı. Dokuz gün dolmadan Hz. Bahauallah tarafından kurtarıldı. O sırada, Hz. Bab’ın emriyle meşveret için Babiler, Bedeşt’te toplanmışlardı. Orada Tâhire büyük bir cesaretle kadınların tutsaklıktan, baskı ve sıkıntılardan kurtulmaları için ilk adımı atarak, özgürlüklerinin ilk fitilini ateşledi. Bedeşt’te olup bitenleri bilenlerden olan Şeyh Turab, şöyle anlatmıştır: “Bir gün Hz. Bahauallah hasta yatağında iken Kuddus ve dostlar, O’nu ziyarete geldikleri sırada Tâhire’nin habercisi odaya gelerek Kuddus’a; ‘Tâhire görüşmek için sizi davet ediyor.’ dedi. Fakat o ‘Ben onunla görüşmemeye karar verdim.’ deyince haberci gitti ve biraz sonra tekrar gelip sizi bekliyor ve eğer gitmezseniz buraya gelecek dedi. Kuddus’un aldırmadığını görünce kılıcını onun önüne koyarak; “Sizi almadan Tâhire’nin yanına dönemem. Gelmiyorsanız bu kılıçla beni öldürünüz.” dedi. Kuddus; “Gitmeyeceğime göre senin isteğini yerine getireceğim.” karşılığını verdi. Haberci de onun önünde diz çökerek başını kesmesi için uzattı; tam bu sırada Tâhire peçesiz ve süslenmiş olarak odaya girdi. Hiç beklemedikleri bu manzara karşısında orada bulunanlar dehşete kapılıp korku ve öfkeden ne yapacaklarını bilmezken İsfahanlı Abdül Haluk kendi eliyle boğazını kesti. Birkaç kişi daha sınavdan geçemedi ve Mübarek Emirden uzaklaştılar. Dostların çoğu şaşkın; Kuddus’un elinde kılıç sinirli bir şekilde oturmaktaydı ve eğer eline bir fırsat geçerse Tâhire’yi derhal öldürmekten çekinmeyeceğe benziyordu. Tâhire hiç aldırmadan sakin bir şekilde Kuran’ın şu ayetini okudu: “Takva (Allah korkusu) ehli, kudretli padişahın huzurunda, ırmaklar ve bahçelerle süslü, hakikat kürsüsüne yerleşecekler” ayetleri okurken de eliyle, Hz. Bahauallah ve Kuddus’a öyle işaret etti ki, hazır bulunanlar, amacı hangisinin olduğunu anlayamadılar. Sonra Tâhire “Hz. Mehdi’nin söyleyeceği ve yeryüzünün ileri gelenleri ve asilzadeler onu duymakla kaçacakları kelime’... İşte benim.” dedi... Tâhire orada bulunanlara: “Elinize geçen bu fırsatı kaçırmayınız. Büyük bir bayram olan bu günü kutlayınız ve bu gün, eski adetlerin kaldırıldığı bir gündür ve birbirinizi kucaklayınız.” dedi. Tâhire ile Kuddus arasında ki çekişme birkaç gün sürdü. Sonunda Hz. Bahauallah araya girerek olaya son verdi. O an yeni öğretileri olan bir dinin inananı olduklarını ve 1844 yıl önceden farklı bir çağda yaşadıklarını algıladılar. Hz. Bahauallah o dönemde Mirza Hüseyin Ali-i Nuri adıyla bilinirdi. Bedeşt’te inananların her birine yeni bir ad vererek tebliğ için şehirlere dağıldılar. Tahire Tahran’a gidip tebliğe başladı. Şöhreti çabucak yayıldı ve sonunda yakalanıp baş komiserin evinde tutsak edildi. Hz. Bab’a inanan birisi olarak şöhreti o kadar çok yayıldı ki her gün birçok insan tutsak olduğu eve onu görmeye gelirlerdi. Hatta birçok şehzade de bunların içinde idi. Fakat Babi bayanlar için görüşme yasağı vardı. Bazı Babi bayanlar çamaşırcı olarak tutsak olduğu eve gidip onu görme ve sorularını sorma şansını elde ediyorlardı. Aynı zamanda birçok kişinin mektup ve sorularını de götürüp cevap getirirlerdi. Bu iş o kadar kolay değildi. Mektupları yiyecek bohçalarında taşırlardı. Tahire kalem ve kayıt bulamadığı için çivi ve yeşilliklerin suyundan yararlanarak gelen paketlerin üzerine yazıp pencereden aşağıya atardı ve Babi hanımlar da onları sahiplerine ulaştırırlardı.

Devleti yönetenler, Tahran’ın büyük din ulemasından Tahire ile görüşüp onu rüsva etmelerini istedi; fakat hepsi Tahire’nin iman ve beyan gücünün karşısında boyun eğdiler. Bilahare Şah’ın emriyle Tahire’yi yanına götürdüler. O korkusuz Şah’ın karşısında dik durdu ve Şah, “Senin gibi âlim ve bilgili biri, nasıl olur da bu yolu seçer?” diye Sorunca, Tahire rahat bir şekilde; “Yol hayırlı ve Tanrı’nın son dini” diye cevap verdi. Şah, hiçbir şeyin onun inancını değiştiremeyeceğini anlayıp, sinirli bir şekilde, götürülmesine emretti. Şah, daha sonra, Tahire’ye bir mektup yazarak; inancından vaz geçtiği takdirde onunla evleneceğini bildirdi ve Tahire ona aşağıda ki şiiri ile karşılık verdi. “Sen ve İskender’in taht ve tacı / Ben ve kalender halim / Eğer o güzel ise sana uygundur / Eğer bu kötü ise bana yaraşır”

Şah, Tahire’nin üstün özelliklerini, güzel ve alımlı olan eşlerinden hiç birinde bulamıyordu ve onun arınmış ve esrarengiz hallerinin etkisinde idi. Kısa bir süre sonra

bilgisiz iki Babi genç, askerlerinin önünde atla giden Şah'ı kurşunladılar. Şah yaralandı ve bu karmaşada Babileri öldürmeye başladılar, hatta düşmanlarını Babi deyip öldürtenler bile oldu. Tarihte görülmemiş büyük bir katliam yaşandı.

O sıralarda baş komiser Tahire'ye gelerek, inancından vazgeçersen seni serbest bırakırım, dedi. Tahire; “Canımı kurtarmak için inancımın vazgeçeceğimi düşünüyorsan aldanıyorsun, Ben, canımı Tanrı yolunda seve seve veririm. Fakat sen ey Mahmut Han, sözlerime iyice kulak ver; hizmet ettiğin ve onun gözüne girmek için günahsız insanları öldürdüğün Şah, seni ödüllendirmek yerine bir gün öldürtecektir. Yol yakinken gerçeği anla ve Tanrıyla düşmanlıktan vazgeç.” diye uyardı. Baş komiser gülüp geçti.

O gece beyaz bir ipek elbise giymiş olan Tahire, baş komiserin eşini, her yanı gül esansı kokan odasına çağırıp “sevgilime kavuşmak için hazırlanıyorum, süre çok kısa ve sevgilime ulaşınca kadar başladığım orucu bozmayacağım; allahısmarladık!” deyip odasında dua ve yakarmaya başladı. Kapının ardından onu sesini duyuyordu. Sonra odasında onu götürmeye gelecek askerleri beklemeye başladı. Ata binerken baş komiserin eşine; “Beni unutma, mutluluğu an ve mutlu ol!” dedi; sonra da ata binip gecenin karanlığında gözden kayboldu. Askerler, ağaçlar arasında, yüksek gülme sesleri gelen bir yerde attan indiler. Sarhoşluktan ayakta duramayan subay, “Bizi rahatsız etmeyin, götürüp boğun.” dedi. Cellât, Tahire'yi bahçenin bir köşesine götürüp mendille onu boğdu. Sonra da o nazenin bedeni bir kuyuya atıp taş ve toprakla doldurdular. Babiler ve birçok Müslüman, Tahire'nin baş komiser hakkındaki kehanetini biliyorlardı. Tahire'nin şahadetinden dokuz sene geçtikten sonra İran'da kıtlık oldu. Ekmek bulunmaz olunca kadınlar sokağa döküldüler ve bütün ekmek fırınları yağmaladılar. Gün be gün durum daha da kötü oldu. Bir gün Şah avdan dönerken kalabalık bir kadın grubunun dükkânları yağmaladıklarını gördü ve sarayına girince kapıların kapanmasına emretti; fakat kadınlar taş ve sopayla askerlere hücum ederek bir bölümü de saraya girdi. Şah, sarayda ki gözetleme kulesinden dürbünle insanları seyretmeye başladı. Caddeler bağırıp çağırın insanlara dolu idi. Şah, şehrin sorumlusu olan baş komiseri çağırttı ve kendisi de cezalandırmak istediğinde giydiği kızgınlık belirtisi olan kırmızı elbisesini giydi. Baş komiser geldiğinde kenti idare edemediği için onu sitem etti. Mahmut Han; “Şimdi gidip onları yola getireceğim.” deyip, gözetleme kulesinden indi, askerlerle birlikte, sopalarla sarayda ki kadınlara vurmaya başladılar. Olayları izleyen Şah, sinirlenip Mahmut Han'ı çağırttı ve ona, “Benim gözlerimin önünde topluma böyle davranırsan, benim olmadığım yerlerde nasıl davranırsın?” diye çıkıştı. Şah'ın kızgınlığını gören Mahmut Han, korkudan dili tutuldu. Şah “kırbaç!” diye bağırınca yatırıp kırbaçladılar; sonra “sakallarını kesin!” diye bağırınca cellât hemen göğsüne oturup sakalını kesti, sonra da “ip!” diye bağırıldı. Cellât ipi boynuna geçirerek ayağını göğsüne koyup boğuluncaya kadar asıldı. Elbiselerini çıkarıp ayaklarına ip bağlayarak caddelerde dolaştırdılar. Daha sonra cesedini baş aşağıya bir direğe astılar. Üç gün asılı kalan cesedi ailesi tarafından parayla geri alındı. Böylece Tahire'nin kehaneti doğrulandı ve Mahmut Han yaptıklarının karşılığını gördü.

(Momen, The Babi and Baha'i Religions 1844–1944 Varga Mecmuası, 6. dönem No. 3)

ÇOCUKLUKTA YİĞİTLİK

İnsan ne kadar bilgisiz, aymaz ve alçak olmalı ki, doğru olmayan işlerle uğraşıp vatan hainliği yapsın. Doğal olarak yeryüzündeki böcekler, ona tercih edilir. (Hz. Abdülbaha, Hayat-i Baha'i)

Hz. Bahau'llah'ın çocukluğunda devlet memurlarından biri babası Mirza Buzurg'un evine giderek üç defa oldukça fazla para aldı. Bu para alması gerekenden çok daha fazla idi. O dönemde İranda zulüm yapan bir hükümet olduğu için memurlar da aynısını yapıyorlardı ve kimse de hesap soramazdı. Hz. Bahau'llah sekiz yaşında olmalarına karşın memurun davranışına çok üzüldü; Tahrana gidip Şah'a şikâyet etmek için babasından izin istedi. Babası izin verince atla Tahran'a gitti. Şah ve bakanların önünde memurun zulüm ettiğini ve devletin belirlediğinden daha fazlasını aldığını kanıtladı. Şah ve bakanlar onun yüceliği ve etkili konuşması karşısında hayrete düşüdüler ve zulüm eden memuru işten attılar. Hz. Bahau'llah on günlük dönüş yolunu iki günde kat ettiler. (Nacm-i Bahter, Cild 12)

DÜNYANIN DEĞERİ

Yücelik ve alçaklık, yoksulluk veya zenginlik, sıkıntı veya rahat durumları tümü geçicidir ve yakında, dünyada var olan her şey mezarlara dönecektir. (Hz. Bahauallah, Gül-i Zar-i Talim-i Bahâî)

Hz. Bahauallah çocukken büyük kardeşlerden birine görkemli bir düğün yaparlar. O günlerde yedi gün ve gece düğün yapılması adettendi. Son gece gölge oyunu sergilendi. Büyük bir kalabalık oyunu izlemek için toplandılar. Bahçenin ortasında bir çadır kuruldu ve insan şeklinde bir karış boyda bir takım suretlerle oyun başladı. Birden oyuncaklardan biri, insanları selama durmaya ve hazır olmaları için kralın geleceğini bağıarak haber verdi. Bu haber üzerinde başbakan, bakanlar, ileri gelenler ve askerler özel elbiseleriyle dizildiler. Kral başında tacı ve özel giyimiyle gelip tahtına oturdu. Memurların bir bölümü sur çalarken diğerleri ateş ettiler. Duman her tarafı kapladı. Duman dağılınca, bir hırsız kralın yanına getirdiler. Şah boynunun vurulmasını emretti ve cellât boynunu vurunca daha önce hazırlanan kırmızı mayi akmaya başladı. Bir süre sonra ülkenin sınırlarından birine baskın yapıldığı haberi geldi. Şah; orduyu gönderdi. Bir süre top ve tüfek sesleri yükseldi.

Hz. Bahauallah kendileri anlatmışlar ki ben küçük yaşına rağmen nasıl olur bu kadar güç ve ihtişam, başbakan, bakan ve ordudan sonra savaşa dönüşün diye düşündüm. Sonra çadırı topladılar ve elinde bir kutu olan bir adam oradan çıktı. Kutunun ne olduğunu sordum? Adam; “Bütün gördüklerin; kral, başbakan, bakan ordu ve gürültülerin hepsi bu kutudadır.” dedi. O günden beri insan hayatı ve bu dünyanın vasıtaları, sonunda mezarla sonuçlanan bir gösteri gibi gözüme göründü. (Derya-i Danış)

AYAK DİREME

Bu yüce zuhurda, kimler Tanrısal sevgi ve anılma doğuşuna karşı gelip düşmanca davranırlarsa Tanrı'nın güçlü eli onları almıştır ve alacaktır.(H. Bahauallah, Maid-i Asumani Cild 8)

Tebersi, kalesinde Kuddus, Molla Hüseyin ve Hz.Bab'a inanan 313 kişi; toplu, tüfekli asker ve onlarla birlikte hareket eden bölge insanlarından kendilerini korurken Hz. Bahauallah, onları görmek için kaleye doğru hareket ettiler. Hz. Bahauallah'ın kaledekilere yardıma geldiğini sanan bölge valisi Mirza Taki Han, Kalenin yakınında bir köyde gecelediğini öğrenince O'nu yakalatmak için asker gönderdi. Gece yarısı köye varan askerler Hz. Bahauallah'ı yakalayıp on bir atlı ile merkeze götürdüler. Kısa zamanda din hocaları ve kentin ileri gelenlerinden kalabalık bir grup, bir araya gelerek Hz. Bahauallah'ın öldürmesini istediler. Vali bu uygulamadan korktuğu için Hz. Bahauallah'ı falakaya yatırttı ve sonra da O'nu sakladı. Hz. Bahauallah'ı tanıyan valinin amcası bir mektupla validen Hz. Bahauallah'a zarar gelmemesini, fakat kaleye de girmesine mani olunmasını önerdi. Vali bunun üzerine Hz. Bahauallah'ı bir liman kenti olan Gez kentine gönderdi. Buradaki askerler O'na saygılı davrandılar. Bir süre sonra İran kralı Muhammed Şah Hz. Bahauallah'ın öldürülmesi için vezirine emir verdi. Bu haber Gez kentine ulaşınca orda ki memurlar üzüldüler. Bu arada limanda bir Rus gemisi demir atmıştı. Gemidekiler Hz. Bahauallah'ın ölüm fermanının haberini duyunca, aralarından birkaç kişiyi huzura göndererek, güvende olmaları için gemiye buyur ettiler. Fakat Hz. Bahauallah bu öneriyi kabul etmeyip bütün zorluklara göğüs gerdi. Ertesi gün bir atlı, memurların şefine bir mektup getirdi; o mektupta İran Kralı Muhammed Şah'ın öldüğünü bildiriyordu. Oradakilerin tümü bu habere sevinip şenlikler yaptılar. (Maid-i Asumani, Cild 8)

SIKINTILI YOLCULUK

Yüce Cemal'ı Tahran'dan gönderildiğinde bütün akrabalar ve dostlar Umutsuz ve acıacak durumda idiler. O sahneyi kaya bile dayanmazdı. Fakat bu hicret; Tanrı sözünün yücelmesine, Nebilerin müjdelerinin yerine gelmesine ve dünyadaki insanların doğru yolu bulmalarına neden oldu. O göç olmasaydı bu işler açığa çıkmazdı ve büyük gelişmeler hiçbir zaman gerçekleşmezdi. (Hz. Abdülbaha, Payam-i Asumani)

Bayan Belamofid Hz. Bahauallah'ın kızı Varaka-i Ulya'dan duyduğu öyküyü şöyle anlatmıştır: Hz. Bahauallah Tahran zindanından kurtulduktan sonra yaşadığımız küçük eve geldiler. Tutsaklıktan önce varlıklı idiler, Tahran'da ve Mazenderan'da değerli eşyalarla dolu büyük ve güzel evleri vardı. Hükümet evleri el koydu ve insanlar da eşyaları talan ettiler, fakat bizim için önemli olan babamın özgürlüğü ve O'nu görmektir. Hz. Bahauallah'tan uzak kalmak huzur ve dayanma gücümüzü aşmıştı ve o karanlık ve sıkıntılı yerden kurtulması bizi, anlatılmayacak derecede mutlu etti. Babamın boynunda ve ayaklarında künde ve zincirlerin yaralarını gördüğümüzde üzüntü ve keder her yanımızı sardı. Ben çok ağladım fakat sevgili babam; "Tanrı yolunda çekilen sıkıntı ve zorluklar, insanın en büyük sevinç kaynağıdır;" demesi birazcık bizi avuttu ve elemi yerine sükûn ve huzur aldı. Tutsaklığın korkunç zorluklarından hiç söz etmediler, çünkü bizim dayanma gücümüzün olmadığını bilirdiler.

İran hükümeti bir daha geri dönmek üzere Hz. Bahauallah'ı İran'dan sürdü. Yolculuk hazırlığı için sadece on günümüz vardı. Sevgili annem, babamın yaralarıyla biraz iyileşinceye kadar ilgilendi ve sonra da yolculuk hazırlıklarına başladı. Yolculuk giderlerini kendimiz karşılamalıydık o yüzden annem, kalan mücevherlerini satmak zorunda kaldı.

Yolculuğu başladığımızda kış başlamıştı. Hz. Abdülbaha sekiz, Mirza Mehdi iki ve bende altı yaşında idik. Bu zorlu ve uzun yolculuğa iki yaşındaki çocuğun dayanamayacağı için anneme çok zor gelse de onu zorunlu olarak büyük anneme bıraktı. Bizi uğurlamak için yalnız büyük annem gelmişti. Devlet görevlileri ve insanların baskısıyla dostlar bize yaklaşmıyorlardı. Bizleri yeni bir dine inandığımız için yurdumuzdan dışarıya atıyorlardı.

Şiddetli rüzgâr ve aşırı soğuk yolculuğu zorlaştırıyordu. Her yer karla kaplı idi. Pek çok geceyi, sığınacak sıcak yer olmadığı için çaresiz titreten soğukta ve açık alanlarda geçirmek zorunda kalarak sabahlıyorduk. Hz. Abdülbaha'nın elbisesi ince idi. Bazen yaya bazen atlı yol alırdı. Zaman zaman da Ağa Rıza onu sırtında taşırdı. Soğuğun ve yorgunluğun etkisi en çok bu narin çocukta görünürdü; yine de hiç yakınmaz, çok rahat bir yolculukmuş gibi davranırdı. Soğuğun ayaklarında bıraktığı izleri hayatı boyunca taşıdı.

Annem; yemek, çamaşır ve diğer bütün işlerle şahsen ilgilenir bir dakika boş durmazdı. Elleri, soğuk suda çamaşır yıkamaktan yara olmuştu; buna rağmen hiçbir zaman sızlanıp dert yanmadı, aksine hepimizin neşe kaynağı olup gönül alıcıydı. (Dr.Ruhi Erbab, Hikâyat-i Emri Cilt:2)

22

BİLMEZLİK (Cahillik)

Akılsızlar; bu aydınlığı yeryüzünden sileceklerini ve onun yerine kendi arzu ve isteklerini yayacaklarını sanırlar. Karanlığın, aydınlığı ortadan kaldırması veya işığın, karanlıkta yok olma düşüncesi şaşılacak Şeydir. Bu boş bir hayal olup bilgisiz insanın düşüncesidir. (Hz. Abdülbaha, Montahatab-i az Mekatib-i Abdülbaha, cild 2)

Hz. Bahauallah Bağdat'ta iken İnan Başkonsolosu Mirza Bozorg düşmanca davranırdı ve elinden geldiğince üzüntü ve sıkıntı yaratmaya çalışırdı. İkin Irak'taki yöneticilerini yönlendirmeye çalıştı, fakat Hz. Bahauallah'ın saygın davranışı buna engel oldu. Bu yolda başarısız olunca insanların düşmanca davranmalarını sağlamaya çabaladı. Gittiği her yerde uydurma yalanlarla halkı kışkırtmaya çalıştı. Fakat bunda da başarısız oldu. O sıralar Bağdat güvensiz bir kent olup hırsızların, kötü insanların ve zorbaların baskısı altındaydı. Buna rağmen Hz. Bahauallah kimseden kendileri ile ilgili bir korunma istemiyorlardı. Bir keresinde, bira zorba O'na zarar vermeye çalıştı; fakat Hz. Bahauallah onlarla konuşarak sorunu çözdüler ve zorbalar da pişman olup dağıldılar. Başkonsolosun bütün planları suya düşünce, Hz. Bahauallah'ı öldürtmeye karar verdi. Bağdat'ta Rıza adında bir Türk'e yüz tümen para, bir at ve iki adet tabanca verip polisin de bir Şey yapmayacağının garantisıyla Hz. Bahauallah'ın öldürme işini ona havale etti. Rıza; bir gün Hz. Bahauallah hamamda iken oraya gidip karşılarına dikilmiş fakat eylemini gerçekleştirmemiş, sonraları kendisinin anlattığına göre başarısız olmasında; Hz. Bahauallah'ın büyük gücü etkili olmuş. Rıza "Başka bir keresinde, Hz. Bahauallah ve kardeşi Mirza Musa Kelim ile evlerine giderken yollarını kestim, fakat Hz. Bahauallah'ı görünce korkudan tabancamı düşürdüm ve öylece hareketsiz kaldım. Hz. Bahauallah kardeşine; 'Tabancasını ver ve evinin yolunu göster.' dedikten sonra yolarına devam ettiler." diye anlatmıştır. (Tahirzade, The Revelation of Bahauallah, Cilt: 1)

MUCİZE = TANSİK

Nasıl ki her toprak yeni çiçeklerin yeşermesine uygun değilse, her yürek de Tanrı sevgisinin yerleşmesine layık olmamış ve olmayacaktır. Sonsuz Rahman'ın emanetini taşıyan ve açık anlatımın başaklarını güzel yetiştiren, yalnız insan yüreğidir. Bağış sahibi ve rahman olana kutlu olsun, fakat insan görünümlü olanlar ise yüce eşiği hak etmeyip Tanrı elleri arasındaki insanlardan sayılmazlar. Tanrı'yı tanımaktan alıkoyanların etkisinde kalmayanlar, Tanrı eşiğinde değerlilerden sayılır. (Hz. Bahauallah, Gülzar-i Talim-i Bahaî=Bahaî Öğretilerin Bahçesi)

Hz. Bahauallah'ın Bağdat gelişinden bir süre sonra O'nun ruhani makamını algılayanlar yakından ve uzaktan kutsal eve gelmeye başladılar. Kentin ileri gelenleri, yolcular ve dostlar hepsi, özlemle görmek isteyenlerden idiler. İran sultanı ve Ona karşı olan din âlimleri, Hz. Bahauallah'ı; İran'dan sürmekle İlahi emrin unutulacağını sanmışlardı. Hâlbuki Tam tersine etkisi ve ünü günden güne daha da arttı ve hatta İran şehzadeler sırf Hz. Bahauallah'ı görmek için bu zorlu yolculuğu katlanıp Irak'a gelirlerdi.

Bir süre sonra bu geliş gidişler ve artan ziyaretler Hz. Bahauallah'ın ününü daha da artırdı ve kıskanç din hocalarının karşı tavır almalarına neden oldu ve Hz. Bahauallah ve inananlarını ortadan kaldırmak için başka kentte olan reislerini de davet ederek bir toplantı yapmayı kararlaştırdılar. Şeyhleri, onların amaçlarını öğrenince düşüncelerine karşı çıkarak, toplantıya katılmayıp onlara da öğüt vererek dedi ki; "Aranızdan bir delege seçerek mucize istemesi için huzura gönderin." Bu öneriyi kabul eden hocalar aralarından Molla Hasan Amca'yı seçerek Hz. Bahauallah'ın huzuruna gönderdiler. O huzura vardığında birçok tanınmış kişinin huzurda olduğunu gördü. O, Hz. Bahauallah'ı görünce sorularını unuttu ve bir köşede edepli ve sessizce oturdu. Hz. Bahauallah onunla biraz konuştuktan sonra amacını sordular. Molla Hasan; "Din adamları sizin yüceliğinizden kuşku duymuyorlar, fakat bu onlara yetmiyor ve inanmak için bir mucize göstermenizi diliyorlar." diye yanıtladı. Hz. Bahauallah; "Tanrı makamı tiyatro değil ki her kes kendine göre bir mucize istesin, buna rağmen hepiniz, orada bir mucize seçerek kâğıda yazıp mühürleyiniz ki, ondan sonra bir bahane bulunmasın. O zaman Ben de birisini gönderip istediğiniz mucizeyi göstermesine izin vereceğim ve istediğiniz mucizeyi seçmekte serbestsiniz." buyurdular. Molla Hasan saygı ile Hz. Bahauallah'ın dizini öperek oradan ayrıldı. Kâzimeyn'de ünlü din adamları onu beklemekteydiler. Molla Hasan oraya varıp bütün duyduklarını ve gördüklerini anlattı. Hocalar Hz. Bahauallah'ın her ne mucize isterlerse kabul ettiğini duyunca korktular ve bir süre meşveretten sonra; "Eğer kabul eder de seçtiğimiz mucize gerçekleşirse bu dini kabul etmekten başka çaremiz kalmayacak, buna hazır değiliz." diyerek bu isteklerinden vazgeçtiler. Bundan sonra Molla Hasan, her yerde bu olayları anlatarak, din âlimlerinin utanmalarını neden oldu. (Kevakib-u Durriye, Cilt: 1 - Mufavezat)

İHALE= TEFVİZ

Tanrı! İnsanlardan istediği işleri yapabilmeleri için her halde gereken gücü de onlara verir. Biz sürekli bedenimizin rahatına yönelmekten çok, , daha yüksek bir amaca odaklanmalıyız. (Hz. Abdülbaha, Gülzar-i Tealim-i Bahai)

Hz. Bab'ın inananlarından biri de Hacı Muhammed Taki Neyrizî idi. İnanmadan önce çok zengin ve etkin biri idi. Herkes, para ve değerli eşyalarını ona emanet edebilecekleri kadar güvenilir idi. Ondan aldıkları makbuzları para yerine kullanırlardı. Hz. Bab emrini açıkladıktan sonra Neyriz'e gelen Vahid tarafından tebliğ edildi. Bütün varlığını Hz. Bab ve kutsal Emir için harcamaya karar verdi. Yeni Emre ve Vahid'e ilgi artıkça vali huzursuz olup Babileri ortadan kaldırmak için ordudan yardım istedi. Askerler Babilere saldırınca Neyriz kentine yakın olan eski bir kaleye sığındılar. Askerlerin saldırılarından sonuç alamayan vali, eğer Babilere kaleden çıkarlarsa onlara bir şey yapmayacağına Kuran'ı mühürleyip ant içti. Vahid ve arkadaşları, vali'nin yalan söylediğini bile bile Kuran'a olan saygılarından dolayı kaleden çıktılar. Askerler, birkaç kişi dışında hepsini şehit etti. Kalan kişileri de daha çok işkence yapmak için bıraktılar. Bu olay, Hz. Bab'ın Tebriz'de şehit edilmesinden on gün önce idi. Vali, Babilere yardım ettiği bahanesiyle Hacı Muhammed Taki'nin, bütün mal varlığına el koyarak tutuklattı. Vali, onu her gün evindeki havuza atılarak su, onun kanıyla kıpkırmızı oluncaya kadar adamlarına uzun sopalarla vurmalarını emretti. Bu işkence her gün tekrarlanıyordu ve Hacı Muhammed Taki tevekkülle bu işkenceye dayanıp hiç şikâyet etmedi. Bir gün valinin eşi, gördüğü rüya üzerine kocasından onu hemen serbest bırakmasını istedi; fakat vali reddedince, bütün zorluklara rağmen bir gece vakti gizlice onu başka bir inanan ile birlikte eşeğe bindirerek, Harat'a göndertti. Köyün muhtarı onun bu kötü halini görünce acıdı, onları evine götürdü ve iyileşinceye kadar onunla ilgilendi. Hacı iyileşince, tebliğ için Yezd'e gitti ve bu arada Hz. Bahau'llah'ın Bağdat'ta olduğunu öğrendi. Tebliğ yaparken yine tutuklandı ve yürüyemez hale gelinceye kadar düşmanlardan dayak yedi. Kendini zor da olsa kentin dışına attı ve oracıkta, nehir kenarında uyuyakaldı. Kendisinin anlattığına göre rüyasında Hz. Bahau'llah'ı görür (daha önce hiç görmediği halde O olduğundan emindir). Kendisini O'nun ayaklarına atar ve Hz. Bahau'llah; "Yaşaman için seni korudum; üzülme ve Bağdat'a yanına gel." Buyurdular. Hacı devamını şöyle anlatıyor: "Durumumu ve parasızlığımı söyleyince; 'güvenin var mı?' diye sordular. Her zaman var olduğunu söyledim. Uyanınca nehrin kıyısında bir kervanın konakladığını gördüm. Kervan Kerbela'ya ziyarete gidiyordu. Bu arada birisinin çadırlardan çıkıp bana doğru geldiğini gördüm. Yanıma geldi ve onunla gitmemi istedi. Onu tanı mıyordum ve şaşkın bir durumda yerimde durdum. Sözünü yineleyince arkasından yürüdüm ve çadırlardan birine girdik. Huzurunda birkaç kişi bulunan tatlı yüzlü bir kişi saygı ile kalkıp beni yanına oturttu ve 'Dün gece Hz. İmam Hüseyin'i rüyamda gördüm ve senin özelliklerinde birinin O'nun konuğu olduğunu ve Kerbela'ya kadar seni götürmemi buyurdu. Onun için benim konuğumsun.' dedi. Yol boyunca iyi bir konukseverlik örneği gösterdi, adımı hiç sormadı. Bağdat'a varınca teşekkür edip ayrılmak istedim fakat Kerbela'ya kadar onun konuğu olmam gerektiğini söyledi. 'Rüyamda gördüğün kişi, benim rüyamda da görüldü ve beni Bağdat'a davet etti.' dedim. Birden yüzünün rengi değişti ve özür dileyerek; 'Doğrusu Hz. İmam Hüseyin de Bağdat'a getirmemi buyurmuştu.'

dedi. Sevgi ile vedalaşıp ayrıldık. Hz. Bahauallah'ın huzuruna vardığımda rüyamda gördüğümün tıpkısı idi ve O'nun tarafından büyük bağışlarla ödüllendirildim.” (Tahirzade, The Revelation of Bahauallah,” Cilt: 3)

25

SÖZÜN GÜCÜ

Biricik Benzersiz Tanrı'ya and olsun ki gökte ve yerde en ufak parçacık (molekül) bile Kıdem Cemal'inin izni ve iradesi olmadan hareket etmez. O, kullarının gönüllerinde gizli ve saklı olan her şeyi bilir ve varlık âlemini ve onda olan her şeyi tek bir sözle elde edebilir. Fakat eğer bu şeyler açığa çıkarsa, bütün insanlar istemeden ve zoraki bir şekilde İlahi Emri kabul edip boyun eğler. Böyle bir kabul güvenilir değildir. Onun için Tanrısal güçlerin zuhurları zaman zaman gizli ve örtülü, bazen de açıkça görülürler. (Hz. Bahauallah, Peyam-i Asumani)

Hz. Bahauallah Bağdat' tan İstanbul'a gelirken bir köyde celeplik yapan bir kişi, kafileyle birlikte yolculuk yapmak için izin istedi ve Hz. Bahauallah da izin verdi. Gece olunca, Hz. Bahauallah çevrede çok hırsız olduğu için celebin kafile içinde kalmasını önerdiler. Fakat celep dinlemeyip dışarıda kaldı. Gece yarısı Hırsızlar celebin üç katırını çaldılar. Sabah kafile harekete hazırlanırken o kişi Hz. Bahauallah'ın huzuruna gelip yalvararak “Sizin onları bulabileceğinizi biliyorum, bulmanızı rica ediyorum.” dedi. Bunun üzerine Hz. Bahauallah memurların başındaki sorumludan katırların bulunmasını istedi. O da köy muhtarını çağırarak katırların bulunmasını emretti. Muhtar; “Biz dün gece kafilenin dışında kalmamasını ona söylemiştik, bundan dolayı bizim bir suçumuz yoktur, ayrıca hırsızları da bulmak olanaksızdır; çünkü geçenlerde Bağdat valisi Ömer Paşanın ipekleri aynı yerde çalındı; o mallarını bulmak için epey asker göndererek her tarafı arattı, fakat buna rağmen mallar bulunamadı. Şimdi biz nasıl bu adamın katırlarını bulacağız?” Hz. Bahauallah; “Ömer Paşanın sözünün etkisi kendi bölgesiyle sınırlıdır, fakat benim her dediğim olmalıdır ve daha öncede ne dediysem olmuştur.” buyurdular. Hz. Bahauallah, baş memur ve köy muhtarına Mardin Kalesine gitmelerini ve kendilerinin de kafile ile birlikte arkan geleceklerini söylediler. Mardin Kalesinin dışında Firdevs adında büyük bir bahçede sekiz gün ikamet ettiler. Bu arada kentin büyükleri Hz. Bahauallah'ın huzuruna geldiler. Hz. Bahauallah; Mardin'e gelmelerinin tek nedeni, celebin kayıp olan katırlarını bulmak olduğunu açıkladılar. “Biz ona söz verdik.” dediler. Kentin ileri gelenleri; “Şimdiye kadar kayıp olan hiçbir şey bulunamamıştır fakat biz yitik olan katırlarının karşılığı olarak bu kişiye yüz lira verip onu razı edelim.” diye önerdiler. Hz. Bahauallah ise; “Her biriniz yüz lira verseniz de kabul etmeyiz; katırların bulunması gerekir. Eğer siz başaramıyorsanız ben İstanbul'a bildirip bulmalarını isteyeceğim;” buyurdular. Çaresiz her biri, etrafa birkaç atlı göndererek katırların bulunması için harekete geçtiler. Sonunda katırlar bulunup getirildi. Celep teşekkür edip oradan ayrıldı ve Hz. Bahauallah da atlılara bahşiş vererek yola koyuldular. Bu olay oralarda büyük yankı yarattı. (Dastanhay-i az Hayat-i Onsuriye Cemal-i Akdes-i Ebha)

İNSANIN YARARINA

Her anlayış ve biliş sahibi tarafından bilinir ki Tanrı tarafından açığa çıkan her şey, O'nun kemale ulaşmış hikmetinden olmuş ve olacaktır. Eğer bir kimse Tanrı'ya tevekkül edip işlerini O'na bırakırsa oluşan her şey onun yararınadır. (Hz. Bahauallah, Gülzar-i Tealim-i Bahaî)

Hz. Bahauallah, İstanbul'dan Edirne'ye sürgüne giderken Hükümet tarafından kafileyi gözetmek için yüz başı Ali'yi atamıştı. Yüzbaşı alaylı olduğu için rütbe almalı uzun bir süre olmuştu. Edirne'ye ulaşınca Allahısmarladık demek için huzura geldiğinde; "Ben her zaman daha yüksek bir rütbeye yükselmeyi hayal ettim, fakat öğrenimim olmadığından bu olanaksızdır. Eğer siz irade buyurursanız yükseleceğimden eminim." dedi. Hz. Bahauallah ona güvence verdiler. Bir kaç gün sonra Binbaşı Ali teşekkür geldi. Onda, bir süre sonra bir üst rütbeye yükselmek arzusu uyandı; fakat onun durumunda birisi için bunun olanaksız olduğunu bildiğinden yine Hz. Bahauallah'ın huzuruna gelerek ricasını yineledi. Hz. Bahauallah bu isteği de kabul buyurdular. Kısa bir süre sonra Albay rütbesine atandı ve göğsünde albay nişanı ile teşekkür için huzura geldi. Yine bir zaman sonra yaşlanmış Albay Ali, paşa olmak isteği ile kıdem Cemal'nın huzuruna çıktı ve isteğini ilettili. Hz. Bahauallah; "İnsan ne kadar yaşayabilir?" diye buyurdular ve bir kaç gün sonra Albay Ali vefat etti. (Bahauallah Şems-i Hakikat)

TANRISAL GÜÇ

Tanrı iradesini ve İlahi isteği kendinize amaç ediniz. Tanrı katında hepimizin durumu apaçık bellidir ve bakışı her zaman dostların yönüne olmuş ve olacaktır. (Hz. Bahauallah, Maid-i Asemani, cild 8)

Boşruye’li Ağa Abdurrahim Emri kabul etmeden önce fanatik bir müslümandı Emrin büyüdüğünü görünce, Bahaîlere karşı tutumunun ne olması gerektiği konusunda yerel bir din adamından kendisine yol göstermesini istedi. Din adamı ona, onlarla savaşmak cihada katılmış kadar sevaptır. Onları öldürmek Allah’ tarafından yüce cennete girme ödülünü bahşeden bir ayrıcalıktır dedi.

Bu sözler Abdurrahim’in içinde birkaç Bahaî’yi öldürmek için güçlü bir istek uyandırdı. Bir gün silahını alıp yaşlı bir bahai olan Hacı Baba’nın yanına gitti ve “Bahaî olduğun için seni öldüreceğim.” dedi. Ölüm tehdidiyle karşılaşan Hacı Baba; “Sorun yok, fakat önce oturup konuşalım.” yanıtını verdi. Hacı Baba’nın sözlerinin etkisinde kalan Abdurrahim araştırmaya karar verdi, Hacı Baba onu ve duraksamadan Molla Hüseyin’in kız kardeşinin evine götürdü.

Abdurrahimle yapılan toplantı bir gün ve gece sürdü. Bu süre içinde o hiç bıkmadan tartışmalara katıldı. Bu maratonun sonunda, Emrin gerçeğini gördü ve yeni bir iman gücü ve heyecanla öylesine doldu ki oralarda duramadı ve Yüce Mazharını bizzat göme isteğinin önüne geçemedi ve O’nu görmek için uzun bir yolculuğa çıktı. Yürüyerek altı ay süren bir yolculuktan sonra Akka’ya vardı. Hz. Bahauallah da yeni Akka’ya gelmiş olduğundan baskı çok yoğun ve görüşme hemen hemen olanaksızdı. O dönemde Bahaîler için Akka kentine girmek bile büyük bir sorundur. O, bir şekilde şehre girerek ve deniz kenarında elbiselerini yıkar ve temizlenir, ancak giysiler çektiği ve yırtıldığı için onları üzerine giydiği zaman çok acayip ve hırpani görünürdü. Kaleye girmesi olanaksız olduğundan, Hz. Bahauallah’ı görme umuduyla kale çevresini dolaşarak dua etmeye başladı. Birden zindan penceresinden bir el, ona içeriyi girmesini işaret eder ve O elin Hz. Bahauallah’a ait olduğunu anladı. Her yerde gardiyan olduğunu bildiği halde kaleye doğru yola koyuldu ve gardiyanların arasından gözünü kırpmadan geçerek kendisini Rabbinin huzurunda, ruhlar dünyasına dalmış, hayranlık ve sevgisinin odak noktası olan Onunla haberleşir bir halde buldu. Hz. Bahauallah; “huzura gelebilmen için güç ve kudret ellerle geçici olarak nöbetçilerin gözlerini körlettik diye buyurdular. Abdurrahim’in kaç gün hapisanede kaldığı açık değil. Fakat o orada iken Hz. Bahauallah’tan onun için bir levih nazil oldu. Ayrılırken İranlı Bahaîlere verilmek üzere levihler emanet ettiler. Dönüş yolunda Bağdat’a varıp, çarşıda giderken polis ondan şüphelendi ve peşine düştü. Olayı fark edince levihlerin korunması için bir dua okuyup bir dükkân’a atarak yoluna devam etti. Polis onu yakalayıp karakola götürüp ve soruşturdu. Yabancı ve zararsız bir insan olduğu kanısına varıp serbest bıraktı. O hemen çarşıya döndü ve dükkânın boş olmasına dileyerek yaklaştığında dükkân sahibi ona seslendi ve içeriye davet edip, onu kucaklayarak; “Allah-u Ebha!” dedi. O, levihlerin korunması için Bağdat çarşısında tek Bahaî dükkânı olan yere atmasının bir mucize olduğunu anladı. (Tahirzade, The Revelation of Bahauallah bölüm.13),

YÜREKLERİN SIRLARI

Sakın Bir kimsenin en ufak emelinin dahi Saklı kalacağını sanmayınız... İnsanların bütün davranışları, yaptıkları ve söylemleri Kutsal Eşikte apaçıktır. (Hz. Bahauallah, Asar-i Goherbar)

Arab Şeyh Mahmud iman edişini şöyle anlatmıştır: “Babam Akka’nın dini reisi idi ve bilge olan Arap Şeyhlerinden birine gönülden bağlı idi. Çoğu zaman ziyaretine giden babam, küçükken bir gün beni de götürdü. Konuşmaları arasında o ruhani ihtiyar; ‘Yakında bu âlemin sahibi Akka’ya gelip en yüksek binada yerleşecek fakat yazık ki ben, onu ziyaret edecek kadar yaşayamam.’ Sonra da babama; ‘Sen de o zamana kadar yaşayamazsın’ ve beni işaret ederek, ‘Bu çocuk O’nun ziyaretine erişecektir.’ diyerek beni kucağına alıp gözlerimden birkaç defa öptü, sonra; ‘Bu gözler O hazreti göreceği için öptüm;’ dedi. Bu sözlerden sonra epeyce ağladı ve bana dönerek, ‘O’nun dili Farsçadır ve huzuruna varmak için epeyce merdiven çıkman gerekecektir. O’nun huzuruna vardığında beni an ve ayaklarının tozunu öp.’ diye öğüt verdi.

Ben büyüyüp hayat meşgalesine daldım. Akka’nın Müftüsü olduğumdan dolayı herkesten saygı görürdüm ve rahat bir yaşamım vardı. İslam dinini ortadan kaldırmak isteyen birini Akka’ya getirip kalede tutsak ettiklerini duyuncaya kadar yaşlı ruhani ihtiyarın sözlerini de unutmuştum. İnsanlar ona ‘İranlıların Tanrı’sıdır.’ derlerdi. Akka’nın müftüsü ve tutucu bir arab olan ben, devletin böyle kâfir birini Akka’ya gönderdiğinden dolayı çok huzursuz olup, İslam’a hizmet etmek için onu öldürmeye karar verdim. Bir gün silahımı elbisemin içinde saklayarak kaleye gittim ve basamakları çıkıp gardiyana tutsağı görmek istediğimi söyledim. Akka’nın müftüsü ve önemli bir şahsiyet olduğum için kaleye rahat girebildim; yoksa diğer insanlara izin verilmezdi. Hz. Bahauallah’a ziyaretçisi olduğumu haber verin dedim. Hz. Bahauallah; ‘Silahımı bıraktıktan sonra gelebilir;’ diye cevap verdiler. Bu sözü duyunca çok şaşırđım; çünkü elbisemin altında silah sakladığımı bilemezdi. Rahatsız bir şekilde zindandan çıktım ve kendi kendime ben güçlü birisiyim ve tabancaya gerek yoktur; onun yanına gittiğimde ellerimle de onu öldürürüm diye düşündüm. Bu düşünceyle birkaç gün sonra yine zindana gittim. Hz. Bahauallah bu kez de gardiyana, ‘yüreğini arındırıp ondan sonra gelebilir’ diye buyurdular. Çok şaşırđım, benim düşüncemi okuyan bu adam kim? O gün onu görmek için kedimi ikna edemedim.

Bir Cuma sabahı Akka camisinde Hz. Abdülbaha’yı abdest alırken gördüm. İnsanlar, ‘Bu genç, tutsak kişinin oğludur;’ dediler ve bende sinirli bir halde gidip Abdülbaha’nın kolunu yakalayıp; ‘Sen Tanrı’nın oğlu musun?’ diye sordum. Bana bir göz attı ve islamın şu öğretisini hatırlattı; ‘Konuklar kâfir dahi olsalar sevgi gösterin;’ Hz. Abdülbaha’nın bakışından utandım ve onun etkisiyle eve yürüdüm.

Kısa bir süre sonra babamı ve ruhani ihtiyarı rüyamda gördüm. Çocukken söylediği aynı sözleri yineledi. Uyanınca kendi kedime, ‘Eğer bu tutsak beni, kendisi huzuruna çağırırsa iman edeceğim,’ dedim. Akka’nın giriş kapısına vardığımda birisi yanıma gelerek ‘Şeyh Mahmut nerede idin? Hz. Bahauallah bu gün üç kere seni arattılar;’ dedi. Ben onunla basamakları çıkıp, gardiyanın yanından geçerek odasına vardım. Odaya girince arapların

geleneklerine göre saygı gösterip, edeple bir köşede ayakta durdum. Hz.Bahau'llah hiç konuşmadan bir süre odada yürüdüler. Sora bana gelip kulağımı çektiler. Ruhani ihtiyarın sözlerini unuttuğum için kulağımı çektiklerini anladım. Hemen ayaklarına kapanıp yeri öptüm.”
(Taherzadeh, The Revelation of Bahau'llah. Vol. 3)

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

YENİ BİR YARATILIŞ

Bedi de derin düşün, tek bir gömlekle Sultan Hazretlerinin levhini üzerinde taşıdı ve kalemin nitelendiremediği bir güç ve kudretle görüldü. (Hz. Bahau'llh, Dastan-i Dustan).

Nişaburlu Hacı Abdül-Mecid, Hz.Bab'a iman eden varlıklı bir inanandı. Kuddus ve Molla Hüseyin ile birlikte Tabersi Kalesi'nde savaştı. Düşmanları, para karşılığında onu serbest bıraktıktan sonra Nişabura geri döndü ve bilahare, Hz.Bahau'llah emrini açıkladığında, O'na iman etmiştir. Babasının Baha'i oluşundan rahatsız olan Aga Bozorg eve gelen Bahailerin yanına hiç uğramazdı. Bu yüzden babası, oğluyla görüşmek üzere eski dostu Nebil Tarihi kitabının yazarı Nebil'i Zerendi'yi davet etti. Nebil, Aga Bozorgu yanına çağırarak sevgi dolu sözler ile Baha'i Dinini anlattı. O gece Aga Bozorg emri kabul etti. O günden sonra içinde Hz. Bahau'llah'a karşı gittikçe artan, öylesine bir sevgi ateşi yanmaya başladı ki; beklemeye gücü kalmadı ve yaya olarak Bağdada doğru yola koyuldu. Bir kaç ay sonra oraya vardı. Çok tehlikeli bir iş olan nehirden su getirerek dostlara dağıtma işini üstlendi. Daha önce ki su dağıtan, düşmanlar tarafından öldürülmüştü. Aga Bozorg bir kaç kere, bıçak ve kama ile ciddi şekilde yaralanmış olduğu halde bu işten vazgeçmedi. Bir zaman sonra devlet bütün Baha'ileri Musul'a gönderdi. Orada da aynı işe devam eden Aga Bozorg, artık Hz.Bahau'llah'dan uzak kalmaya dayanamadı ve yaya olarak Akka'nın yolunu tuttu. O zaman Hz.Bahau'llah Akka'ya yeni gelmişlerdi. O'nun la görüşmeye izin verilmiyordu. Hatta askerler şehre bile kimseyi sokmuyorlardı. Uzun yoldan gelen ve eski püskü elbiseli bu genci, arap sanarak kaleye girmesini kimse önlemedi, rahatça şehre girdi. Orada kimseyi tanımıyor ve hiç bir yeri bilmiyordu. Çaresiz camiye gitti. Aynı gün öyleden sonra camiye gelen bir kaç İranlı'nın içerisinde Hz.Abdülbaha'yı tanıdı ve yanlarına giderek kendini tanıttı. Hz.Abdülbaha, bilahare Hz.Bahau'llah'ın huzuruna çıkmasını sağladı ve o da en büyük dileğine kavuştu. O, iki kere tek başına huzura kabul edildi. Hz.Bahau'llah, Aga Bozorga neler buyurduğunu kimse bilemez, fakat Bedi (benzeri olmayan yeniden yaratılan) adını vererek, onu onurlandırdıklarını biliyoruz. Hz. Abdülbaha tarafından; "Kermil Dağı'nın Meleği" diye adlandırılan Mirza Haydar Ali; Hz. Bahau'llah, Bedi için vahiy olunan Levhi, makam ile tilavet ettiği zaman, hissettiği duyguları şöyle açıklamıştır: "Bu Levih, Cemal-i Mübarek tarafından tilavet edildiğinde..... Nasıl bir dünyaya vardığımı, nasıl bir cennete girdiğimi, ne gördüğümü, o ses ve melodiyi nasıl işittiğimi anlatamam. Hiç bir gözün görmediği, hiç bir kulağın işitmediği ve de hiç bir kalbin hissetmediği cennete girdim. Azamet ve ihtişam Melekûtunu gördüm... O deneyim ve koşul her şeyin çok üstündedir. Fakat bu hal, bir an için olabilir. Bu çabuk geçen bir deneyimdi. Fakat bu halin, Bedi'nin dışında, hiçbir kimsede üç veya dört ay sürdüğü görülmemiştir."

Hz. Bahau'llah, çoğu zaman levihlerini, Şeyh Selman'la İran'a gönderirdi. O yoğculuklarında hikmetle uyguladığı taktikler sayesinde taşıdığı levihler asla düşmanların

eline geçmemiştir. Ancak İran Şahı'na levih götürmek çok daha başka idi... Bu levih Hz. Bahauallah'a indiğinde, onu Şah'a götürecektir olan kişinin henüz daha yaratılmamış olduğunu belirtmişlerdir. "Bu insan, yüce bir imanla süslenmiş olmalı ki sıkıntı ve işkence karşısında bütün dünyayı şaşırtacak bir cesaret ve dayanma gücüne sahip olmalı." diye buyurmuşlardır. Bu levih Hz. Bahauallah'a Edirne'de nazil olmuştur. Fakat onu götürecektir kimse çok özel olmalıydı. Bedi, bu Levhi götürme onurunun ona başışlanması için ricada bulundu. Hz. Bahauallah, bu ricayı kabul ederek, Tahran'a kadar hiçbir kimseyle görüşmeden gidip Levhi, kendi eliyle bizzat şaha vermesini tembih buyurdular. Yaya olarak ve hiç kimseyle görüşmeden Tahran'a 1869 yılının yazında vardı. Şah, av için Tahran dışında kamp kurmuştu. Bedi, kampın yapıldığı yeri öğrenip oraya gitti. Beyaz bir elbise giyerek Şah'ın geçeceği yolun üstünde büyük bir kaya üzerinde oturdu. Üç gün, üç gece oruç tutarak dua halinde, saltanat korunma aracının geçmesini bekledi. Onun ruh halini bilemeyiz fakat yüce bir kudret ve olağan üstü bir sevince sahip olup, zaferden şüphesi olmadığından emin olabiliriz.

Dördüncü gün Şah, çevreye dürbünüyle bakarken beyazlar içinde birinin hareketsiz ve son derece saygılı bir halde kayanın üzerinde oturduğunu gördü. Onun kim olduğunu ve ne istediğini öğrenmek için adamlarını gönderdi. Bedi onlara, çok önemli birisinden Şah'a bir mektup getirdiğini ve bizzat kendisinin teslim etmesi gerektiğini söyledi. Subaylar, onun üstünü aradıktan sonra Şah'a göturdüler. (Sıradan bir vatandaşın Şah ile yüz yüze görüşmesine izin verilmesi, olağan dışı bir olay olmasına karşın, Bedi'nin bunu başarabilmiş olmasının tek açıklaması; Hz. Bahauallah'ın habercisinin olağan üstü bir güçle donanımlı olmasıdır.) Bedi; sakın, saygılı ve etkileyici bir biçimde yüksek sesle Kuran'ın şu ayetini okudu: "Ey Şah! Sana Saba'dan, geçerek bir mesaj getirdim;" diyerek Levhi Şah'a verdi ve o anda tutuklandı. Şah'a yazılan mektubu götüren on yedi yaşındaki şanlı Bedi'ye Hz. Bahauallah'ın onayladığı gibi "**kudret ve kuvvet nefesi**" üflenmişti. Yirmi yıl önce hayatına kast eden iki Babi'nin girişimini hatırlayan Şah, habercinin cesareti ve korkusuzluğundan irkilmişti. Mesajı tanınmış islam ilahiyatçısı Molla Ali-i Kani'ye bir cevap vermesi için göndermişse de bir sonuç alamadı. Onlar ise mektubu cevaplandırmak yerine habercinin öldürülmesi tavsiyesinde bulundular. Şah, adamlarına, Bedi'yi önce vaatlerle ikna etmeğe çalışmalarını, eğer başarısız olurlarsa işkence yoluyla Bahailerin adlarını öğrenmelerini emretti. Sorumlu kişi; İsimleri vermezsen seni öldürecekiz;" deyince o, mutlu bir şekilde; "Beni korkutamazsın, ben geçekten de ölmeye geldim;" dedi. Altı kişi sırayla yoruluncaya kadar kamçıldılar; fakat Bedi, hala gülüyordu. Sonra vücudunu kızgın demirle birkaç kez dağladılar. Sorumlu kişi, "Böyle cesur bir adam, hayatımda görmedim;" demiştir. Üç gün üç gece işkence devam ettiği halde Bedi'den bir tek inleme sesi duyulmadı. İşkence yapanların başındaki görevli sinirden çıldıracak halde, başucuna gelerek son bir kere daha, yandaşlarını sordu. Bedi, kimsenin adının veremeyeceğini söyleyip sessizliğini sürdürdü. Bir cevap alamayacaklarını anlayınca, tüfeğin dipçığı ile kafasına vurarak beyni dağılacak şekilde parçaladılar ve orada bir çukura atarak üzerine taşlarla kapattılar. O, sonunda Hz. Bahauallah'ın yolunda şehit olma arzusuna kavuştu. Hz. Bahauallah üç yıl boyunca o gencin yiğitliğini anlatmaya devam etti ve onun büyük fedakârlığını, "**levihlerimin tuzu**" kelimeleri ile ödüllendirmiş oldu. Bu işkencelerden sorumlu kişi, bir buçuk yıl sonra delirdi ve zincire vuruldu; bir yıl sonra da acılar içinde öldü. Yıllar sonra onun torununu, dilenirken görmüşler. (Balyuzi, Şems-i Hakikat, - Tarih-i Şuhaday-Emr, cild 3-Tahirzade, Hz. Bahauallah'ın zuhuru, cild 3)

TANRISAL BAĞIŞ

Damlayı derya, taneyi meyve veren ağaç, zerreyi güneş ve taşı mücevher yapan Kutlu Cemal'in bağış ve yardımlarını umunuz ve güveniniz. Bağışı büyüktür, hazinesi dopdoludur ve feyizleri sonsuzdur. Başkalarına bağışlayan Tanrı, size de bağışlayacaktır. (Hz.Abdülbaha, Hatabat, Cild.2)

Mirza Azizullah Cezzab Yahudi bir ailedendi. Babası Yahudi gençlere Tevrat'ı öğreten bilgili bir kişi idi. Mirza Azizullah çocukluğunda Müslümanların okuluna gitti, fakat kısa zamanda okulu bırakıp, zamanını Tevrat öğrenmeye adadı. O yeterli okuması, yazması olmadığı halde uyanıklığından ötürü iş tuttu ve başarılı bir iş adamı oldu. Bir gün kardeşi Bedi'nin şahadetinden söz etti; fakat o, bağınaz bir Yahudi olduğu için, hiç önemsemedi. Bahaîliği, ilk defa duyuyordu. Ticari işler için kardeşiyle yaptıkları bir yolculukta, az bildiği Farsça okuma yazmayı kardeşinin yardımıyla geliştirdi. Bir gün kardeşi, iş için dışardaiken onun kitapları arasında bir Bahaî kitabı buldu. Okumaya başladı, sevdi de fakat yeni bir dini istemiyordu. Bir gece gördüğü rüyayı, kendisi şöyle anlattı.

“Rüyamda; bütün dinlerin beklediği ve vaad edilenin geldiğini ilan ediyorlardı; bütün elçiler ve inananları denetliyor diye bildiriyordu. Ben de hemen oraya gittim. Çok geniş bir alanda, bütün elçiler hazır bulunuyorlardı ve her dinin inananları da elçilerin yakınında oturuyorlardı. Hepsi kibleye yönelmişti. Rüyamda, gözlerim o kadar güçlü idi ki bütün bu insanları görebiliyordum. Toplumun karşısında sandalyede oturan saygın bir kişi onlarla konuşuyordu. Ben de insanların arkasında duruyordum. O saygın kişi; elli yaşında, siyah uzun sakallı ve yeşil bir tacı vardı. O saygın kişi el işaretiyle beni yanına çağırdı. Ellerimle bu kalabalığın arasından nasıl huzura gelebilirim diye işaret ettim. O zat elini topluma salladı ve hepsi secdeye kapandı ve yine bana işaret ettiler; fakat beni mi yoksa başkasını mı çağırdıklarından emin değildim. Yine el işaretiyle beni çağırdılar. Bu defa itaat edip secde eden insanların sırtlarına basarak ilerledim. Ve ayaklarına kapanıp, öptüm. Beni kaldırıp ‘Tanrı, en güzel yarattığını kutlu etsin.’ diye buyurdular.”

Bu rüya onun üzerinde çok büyük bir etki yaptığı halde Bedi'nin babası, Nişaburlu Abdülmecit'le tanışıp, Emir hakkında konuşuncaya kadar hala Bahaîliği kabul etmemişti. Birkaç sene sonra Mirza Azizullah, Hz. Bahauallah'ın huzuruna varmak için Akka'ya gitti. Huzura ilk vardığında, rüyada gördüğü saygın kişinin aynısı olduğunu gördü. Ayaklarına kapanıp secde etti, Hz. Bahauallah onu yerden kaldırıp; “Tanrı, en güzel yarattığını kutlu etsin.” diye buyurdular.

Mirza Azizullah birkaç kere huzurda bulunma şerefine ulaştı. Birkaç kere Levihlerin inişinde huzurda bulundu ve çok etkilendi, fakat Arapça bilmediği için Arapça Levihleri anlamadığından çok üzülmüdü. Dostlardan biri ona Arapça öğretmeye önerdi, fakat zor bir dil olduğu için kabul etmedi. Huzurda bulunduğu bir gün, içinden, Hz. Bahauallah'dan okula gitmeden ve çalışmadan Arapça anlamasını bağışlamalarını diledi! Bir süre geçti ve bir gün Mirza Azizullah Kuran-i Kerimi anladığını fark etti. Arapça levihleri okurdu. Hz. Bahauallah onun yürekte istediğini kabul buyurmuştu. (Taherzadeh, The Revelation of Bahauallah, bölüm 3)

GERÇEK SULTAN'IN GÜCÜ

Güçsüzlük her zaman insanlara özgüdür ve Yüce Tanrı iktidar makamında bulunmaktadır. O, bütün varlıkları tek bir sözle kırmızı yakuta veya tümünü taşa çevirebilme gücüne sahiptir. (Hz. Bahauallah, Maide-i Asumani, Cild 7)

Hz. Bahauallah Edirne'de iken birkaç sultana özel Levih gönderdiler. Bulardan birisi de Rus Kralı İkinci Aleksander idi. Bir bölümünde şöyle buyururlar: "Sen yürekten dua ettin ve Tanrı'dan yardım diledin, Duanı işittik ve her isteğin kabul olacaktır." Bu Levihte Tezarın duasının ne olduğundan söz edilmiyor.

İran'da, İsfahan'lı Ağa Muhammed Rahim adında bir Baha'i bütün zorluklara ve baskılara karşı tebliğ etmeyi sürdürüyordu. Babası bile bu yüzden ona düşman olmuştu. Baha'i olmadan önce zengin ve refah içinde idi; fakat inandıktan sonra İsfihan'dan kaçmak zorunda kaldı. O, Sebzevar kentinde madende çalışmaya başladı. Rus konsolosu o kente yakın otururdu ve birisine; eğer bir Baha'i tanıyorsa onların kitaplarından birkaçını ona getirmesi için ricada bulundu. Bu bilgi dostlara ulaştı, onlar da Ağa Muhammed'i kitapları konsolos'a götürmek için seçtiler. Ağa Muhammed konsolosun evine vardığında onu içeriye davet etti; Ağa Muhammed de sevinçle kabul etti.

Geceleri boyu Bahailik konusu tartışıldı ve bir gece konsolos; seni buraya getirmemin amacı, bu bölümün manasını sormaktı dedi ve levhin o bölümünü okudu; "Tezar yürekten ne istedi?" diye sordu. Ben; "Tanrı bilir," dedim. O da, "Tanrı'nın bileceğini, bende biliyorum fakat ben, bir Baha'i olarak senin algılamayı anlamak istiyorum." dedi. Ağa Muhammed anlatıyor: "Kendi kendime, 'Tezar Tanrı'dan ne isteyebilir, parası, yemeği ve elbisesi vardır ve böyle şeyleri istemez. Fakat savaşı kazanmak isteyebilir.' O sıralarda Tezar Türklerle savaşta idi ve kazanamadığı için mutlaka yürekten o savaşı kazanmak için dua etmiştir. Bu düşüncemi konsolos'a da söyledim ve sonra da; Tezar'a savaşı kazanacağını bir mektupla bildirmesini önerdim. Konsol teşekkür etti ve bende evime geri döndüm. Bir süre sonra tedirgin olup kendi kendime; "Neden Tezar'a savaşı kazanacağını dair bir mektup yazmasını söyledim? Benim düşüncem nasıl doğru olabilir? Neden bu sözleri konsolosa söyledim?" diye kaygıya kapıldım. Bu düşünceler Akka'ya ziyarete gidinceye kadar kafamı meşgul etti. Vardığım ilk günü Hz. Bahauallah'ın sekreteri görmeye geldi ve biraz konuştuktan sonra; "Doğrusu, Rus Konsolosuna ne dedin?" dedi. Ben çok şaşırardım; o bizim konuşmamızı nereden biliyordu? Biraz sonra bir başkası geldi ve aynı soruyu sordu. Çok tedirgin oldum, bunlar nasıl bilebilirlerdi? Ertesi gün Hz. Abdülbaha şeref verdiler. Çok tedirgin olduğum için Hz. Abdülbaha'ya hikâyeyi anlattım. Hz. Abdülbaha; "Üzülme, konsolosa söylediklerin doğrudur. Bir gün Hz. Bahauallah; 'Şimdi bir kişi Tezar Levhini okumaktadır ve Rus konsolosu benim dostlarımdan birisine Tezarın duasının ne olduğunu soruyor; verilen cevap doğrudur;' diye buyurdular ve sonra da senin adını söylediler. Bu kişi İsfahan'lı Ağa Muhammed Rahim'dir buyurdular." dedi. Bu sözlerden sonra için rahatladı ve çok mutlu oldum.

Bu olay, 1877- 8 Türk Rus savaşı sırasında oldu. Tezar epey ilerlemişti ki Türklerin büyük direnişi karşısında Tezar ikileme düşüp, kaybetme korkusuyla yürekten dua etmişti. Tezar o savaşı kazandı.

(Taherzadeh, The Revelation of Bahauallah, vol 3)

SONSUZ YÜCELİK

Emir o kadar yücedir ki Tanrı yolunda ki aşağılama, ululuğa neden olur... Eğer bütün âlem birleşip dostlardan birini alçaltmak isterse başaramaz çünkü görünürde alçalmanın nihayeti şahadettir ve bu da sonsuz ululuğa nedendir. Öyle ise kanıtlandı ki Tanrı, dostları için aşağılama yaratmamıştır. Tanrı tarafından yaratılmayanı kim var edebilir?.. (Abdülbaha, Peyam-i Asemani)

Mirza Muhammet Ali Varka, babası ve kardeşiyle Kazvin yoluyla Yezd'den Tebriz'e gittiğinde yirmi iki yaşında idi. Tebriz'de Veliahdın özel hizmetlisi ve tanınmış Bahaî'lerden olan Nurlu Mirza Abdullah, Varka'ların ziyaretine gitti. Onları evine davet etmek istediysede, eşi Bahaî'lere düşmandı ve kızını da kendisi gibi yetiştirmişti. Abdullah Han ve eşi başka çocuklarının olmasını da istiyorlardı fakat olmuyordu. O, bir çözüm düşündü ve eşine, "Bilgili bir doktor şehrimize gelmiş ve ben onu seni muayene edip hastalığını tedavi etmesi için getireceğim belki de çocuk sahibi olabilirsiniz." dedi. Eşi öneriyi kabul edince Varga'yı eve davet edebildi. O, muayene edip reçete yazdı. Abdullah Han, Varka'ya çok hayran kaldı ve onu evde birkaç gün daha tutmak için yeni bir yol düşündü. Eşine, "Bu tedavinin sonucunu görmemiz için birkaç gün daha kalmasını rica edelim." önerisinde bulundu. Eşi kabul etti, Kırkıncı günde eşinin gebe kaldığı belli oldu. Bu gidişattan aile çok mutlu oldu. Abdullah Han'ın gittikçe Varka'ya karşı hayranlığı arttı ve onu Tebriz'de tutmak için çareler düşünmeye başladı. Eşine, "Ben seni tedavi eden kişiyi kızımızla evlendireceğim diye adak adamıştım." dedi. Eşi hem aileden zengin hem de eşinden dolayı tanınmış ve saygındı, bu yüzden tek nazlı kızını yabancı bir gence vermeye razı olmamasına rağmen kocasının adağını yerine getirmese çocuğunu kaybetme korkusundan gönülsüzce kabul etti ve onları evlendirdiler. Varka, evlendikten sonra babası ve kardeşiyle kutsal topraklara doğru yola çıktı. Babası yolda öldü ve iki kardeş Akka'ya doğru yola devam ettiler. Hz. Bahau'llah'ı ilk gördüğünde, sanki daha önce görmüş gibi hissetti. Birkaç kere huzura vardığı halde Hz. Bahau'llah'ın ona; "Varka, kuruntu putlarını yak!" diye buyuruncaya kadar hatırlayamadı. O zaman çocukluğunda, Hz. Bahau'llah'ı rüyasında gördüğünü anımsadı. Rüyada, evlerinin bahçesinde bebeklerle oynarken Tanrı gelip ona, "Kuruntu putlarını yak!" demişti. Sabah olunca rüyasını anne ve babasına anlattı, annesi şaşırarak; "Tanrı görünmezdir ve sen onu göremezsin." dedi. Yıllar geçti ve Varga o rüyayı Hz. Bahau'llah o cümleyi tekrarlayıncaya kadar unutmuştu. Kendisinin anlattığına göre; "Bir gün huzurda bulunurken Hz. Bahau'llah odada yürüyüp konuşurlarken içimden; 'O'nun elçi olduğunu biliyorum fakat eğer bir belirti görseydim çok iyi olurdu.' dedim. O anda Kuranın şu ayeti zihnimden geçti; 'Biz sizi ilkin topraktan sonra, dökülen sudan... Yarattık... (Hac süresi ayet.5) ve eğer Hz. Bahau'llah da aynı ayeti okurlarsa istediğim olacak' diye içinden geçirdim.

Kısa bir süre sonra Hz. Bahau'llah aynı ayeti tekrar ettiler! Fakat içimden 'Bu rastlantı olabilir mi?' diye düşündüm. O anda Hz. Bahau'llah bana dönerek; 'Bu kanıt senin için yeterli olmadı mı?' diye buyurdular."

Varka İran'a dönünce Tebriz'e yerleşti ve kayın pederinin vasıtasıyla Veliahtla tanıştı. Veliaht, onun bilgin kişiliğini ve temiz ahlakını çok beğendi ve âlimlerle yaptığı toplantılarda onun da çağırılmasını kayın pederinden istedi. Varka, zaman zaman şiir yazardı ve bu toplantılarda Veliaht ve diğerleri için okurdu. Veliaht da şiir yazdığı için onu takdir edip

bazen de ödüllendirdi.

Varka, tebliğ için Azerbaycan'ın her tarafına yolculuk yapardı. Bilgin ve tatlı dilli olduğundan birçok kişiyi tebliğ etti fakat düşmanları, her yerde onu üzme ve zarar vermek için fırsat kolluyorlardı. Birçok kere bu yolculuklarda sıkıntıya düştü. Bir gün Veliahdın toplantısında hocalardan biri, Babiler insanlara hurma yedirerek Babi ediyorlar fakat insanlar, yavaş yavaş bu durumu fark edip Babilerin hurmalarını yememeye başladılar. “Şimdi ise Babiler, yöntemlerini değiştirip, hurmanın öz suyunu çıkarıp tablet yaparlar, katıldıkları toplantılarda onu parmakları arasında tutarlar, konuşmaya başlarlar ve öyle güzel konuşurlar ki, insanların ağızları istemsiz açık kalır ve onlar da her birinin ağzına birer hap atar ve zavallılar hapyı yutup Babi olurlar.” diye sözlerini sürdürdü. Varka konuşma için kibarca Veliahttan izin istedi. Bu söylenenin mümkün olmadığını şöyle açıkladı, “Birincisi; ben doktorum ve birçok şeyin öz suyunu çıkardıklarımı biliyorum fakat hurmanın öz suyunun çıkarıldığını hiçbir kitapta okumadım. İkincisi; Babi mübelliglerin hata yapmadan hapları insanların ağızlarına atabilmeleri için yıllarca atış alıştırması yapmaları gerekir. Üçüncüsü; her ne kadar birisi güzel konuşsa da topumun içinde ağızlarını hap atılacak kadar açmaları edepsizlik ve saygısızlıktır. Dördüncüsü; acaba ağızlarına düşen hapyı anlamadan yutmaları mümkün mü?” Din hocaları bu cevaptan sonra sustular.

Bir süre sonra Varka, tebliğ için doğduğu şehir olan Yezd'e gitti ve orada tutuklandı. Bir yıl tutsak kaldıktan sonra künde ve zincirle İsfahan'da katillerin bulunduğu hapis haneye nakledildi. Bu, Neyir ve Sina'nın özgürlüklerinden iki gün sonra idi. “Bir Babi Yezd'den getirilmiş” haberleri yayıldı Sina bey onu görmeye gitti. Gardiyandan “Babi tutsak nerededir?” diye sordu. O Sina beyi hapis haneden tanıdığı için; “Şu odada, fakat dilsizdir.” deyip Varga'nın odasına götürdü. İkisi birbirini tanıdıkları için hasbıhal etmeye başladılar. Tutsaklar dilsiz seyyidi (Sina bey) görünce dili çözülmedi diye bağırıyorlardı. Sonradan anlaşıldı ki Varka, yolda, kötü sözlerle aşırı rahatsız edildiği için dilsiz ve sağır rolü oynamış. Sina Bey Varka'nın bu kötü şartlarda olmasından dolayı çok üzülürdü ve dostlarla meşveret ederek onu daha iyi şartları olan büyükler hapis hanesine geçmesini sağladılar. Olay şöyle gelişti: Şehzade Zellosultan tahta çıkmayı düşünüyordu ve bunun için çok çalıştı, hatta Hz. Bahauallah'a Seyyah adında birini göndererek, Baha'i dostların ona yardımcı olmalarını emir vermeleri için ricada bulunmuştu, Hz. Bahauallah kabul etmediler. Bu olaydan sonra Seyyah, Zellosultan'ı öldürmek için Tebriz'e gönderildi fakat yakalandı ve idam edilmesi kararlaştırıldı fakat Seyyah, Varga'nın kayın pederi olan Mirza Abdullah Han'ı aracı kılarak idamdan kurtuldu, oradan İsfahan'a gitti. Dostlar, onun yanına giderek; “Bu Yezd'li tutsak, senin hayatını kurtaranın damadıdır. Şimdi o iyiliğe karşılık Zillosultan'dan onu serbest bırakılmasını veya canilerin hapis hanesinden büyüklerinkine naklini istemen doğru bir hareket olur.” dediler. O da ricada bulundu ve Varga büyüklerin hapis hanesine nakledildi.

Varga, hapis hanede babası Şah'a karşı olduğu için öldürülen İsfendiyar adında biriyle tanıştı ve onu yavaş yavaş tebliğ etti. Bir gün şairler meclisinde söylenen bir şiiri İsfendiyar, Varka'ya gönderdi; o da kendi şiirinden birkaç mısrasını bir kâğıdın arkasına yazdı ve ona gönderdi. İsfendiyar, Varka'nın şiiri çok beğendi ve onu sakladı. Bir gün Bahaî'lere düşman olan Zellosultan zindana geldi ve Varga'nın ayaklarında ki tomruk ve zinciri görünce, alaylı bir halde; “Madem elçilik iddiasında bulunuyorsun, künde ve zincirden kurtulmak için bir mucize göster;” dedi. Varka, “Ben, hiç bir zaman elçilik ve mucize iddiasında bulunmadım;” diye karşılık verdi. Sonradan İsfendiyar'ın yanına giderek onunla konuşmaya başladı. İsfendiyar İsfahanlı şairlerden gelen şiiri ve Varka'nın mısralarını ona okudu. Şehzade Varga'nın şiirini beğenerek onun ayağındaki künde ve zincirlerin çıkarılmasını emretti. İsfendiyar, elçinin mucizesini gördün mü diyecekti ki Varka işaret ederek susmasını sağladı. Bir süre sonra Varka, tutsaklıktan kurtulup Tebriz'e gitti. (Birinci bölümün sonu)

VARKA ve RUHULLAH

(ikinci bölüm)

Varka, iki kez H. Bahauallah'a, bir kez Hz. Abdülbaha'ya ziyarette bulundu. Birincisinde; rüya hikâyesini anlattık. İkinci defa iki oğluyla; yedi yaşında olan Ruhullah ve ağabeyi Azizullah'la huzurda bulundular. Bir gün Hz. Bahauallah hastalandı ve Varka'ya sen doktorsun ve bana bir reçete yaz, buyurdular. O da reçeteyi yazdı; Hz. Bahauallah ilaçları içtiler. Aynı gece onu çağırtilar ve "Hasta, doktorunu sevdi ve onun için seni istedim." diye buyurdular.

Bir gün huzurda bulunurken Hz. Bahauallah, Hz. Abdülbaha'nın insanlara sevgi dolu davranışlarından söz edip çok övdüler. Varka, neşelenip Hz. Bahauallah'ın ayaklarına kapanarak, kendisi ve oğullarından birisiyle birlikte Hz. Abdülbaha'nın yolunda şehit olmaları için ricada bulundu. Hz. Bahauallah onun dileğini kabul buyurdular. İran'a dönüşte dileğini bir mektupla yineledi. Hz. Bahauallah da bir Levihle kabul onayladılar. Varka, Hz. Abdülbaha'nın huzurunda iken de isteğini yineledi ve Hz. Abdülbaha da kabul buyurduklarını buyurdular ve Hz. Bahauallah'ın kabulunu teyit ettiler.

İlk ziyarette bir gün Hz. Bahauallah, Ruhullah'dan, "Bugün ne yaptın?" diye sorunca, "öğretmenle çalıştık." dedi, "Hangi konuyu çalıştın?" diye sordular. "Ricât"(geri dönme) konusu deyince; Hz. Bahauallah, anlat diye buyurdular. "Ricattan amaç, benzer ricattır." dedi. Hz. Bahauallah, "Bu papağan gibi söylediğin, öğretmenin dediğidir, sen ne anladığını söyle." diye buyurunca Ruhullah; "Ağacından koparıp vazoya konan çiçeğin ağacı, bir sonraki sene yine çiçek verecektir; bu, geçen senenin çiçeği değildir, fakat ona benziyor." diye açıkladı. Hz. Bahauallah, "Aferin sana Konuyu iyi anlamışsın." buyurdular ve Ruhullah'a sevgi gösterip ona, "mubelliğ bey" diye seslendiler. İran'a dönüşte Varka, Tariz'e yerleşip zamanının çoğunu etrafa yolculuk yaparak, tebliğle geçirirdi. Hz. Bahauallah'ın suudundan sonra iki oğluyla birlikte Hz. Abdülbaha'yı ziyaret ettiler.

Bir gün kutsal topraklarda, Ruhullah ve ağabeyi Azizullah çocuklarla oyun oynarken Hz. Abdülbaha'nın kız kardeşi Varaka-i Ulya (Bahaiye hanım) ikisini çağırdı. Odaya girdiklerinde O dikiş dikiyordu ve odanın bir köşesinde Mirza Ziyauallah ve Miza Bediullah yazı yazıyorlardı. Hz. Varaka-i Ulya, "İran'da ne yapıyordunuz?" diye sorunca Ruhullah, "Tebliğ yapıyorduk." cevabını verdi. "Tebliğ ederken ne söylüyordunuz?" diye sormayı sürdürdü. "Tanrı'nın geldiğini söylüyorduk." Hz. Varaka-i Ulya dudaklarını ısırarak, "Tanrı'nın geldiğini mi söylüyordunuz?" dedi. Ruhullah, "Herkeseye değil, duyabilme yeteneği olanlara söylüyorduk." yanıtını verdi. Hz. Varaka-i Ulya; "Bu gibi insanları nasıl tanırdınız?" dedi. Ruhullah, "Onun gözlerini bakardık ve böyle bir şeyi söyleyip söyleyemeyeceğimizi anlardık" karşılığını vermesi üzerine Hanım, benim gözlerime bak bakalım, böyle bir sözü bana söyleye bilirmisin? Sorusunu yöneltti. Ruhullah, Behiye hanımın önünde diz çöktü, bir süre onun gözlerinin içine baktı ve "Siz kendiniz bunu onaylıyorsunuz." dedi. Sonra Behiye Hanım Ziyauallah ve Bediullah'ı göstererek, "Beylerin gözlerine de bak bakalım nasıllar?" sorusu üzerine Ruhullah; "Onların karşısında bir süre diz çöküp gözlerine baktıktan sonra, "Vakit kayıbdır, değmez." dedi. Bu söz Behiye hanımın bir süre gülmesine neden oldu. Bilahare her ikisi de terd oldular.

Yine bir gün iki kardeş, çocuklarla oynarken, onlardan birisi çirkin bir söz söyleyince Ruhullah onu cezalandırdı. Çocuklar babasına giderek şikâyetle bulundular ve Varka Bey bu olaydan dolayı çok üzüldü Ruhullah'ı cezalandırmak istedi, fakat o kaçarak Hz. Abdülbaha'nın odasına gidip bir köşede durdu. Hz. Abdülbaha oturmasını buyuruca oturdu. Varka da onun arkasından eve vardı, pencerenin ardından başıyla dışarıya çıkmasını işaret ediyordu. Ruhullah da başıyla gelmem diye cevap veriyordu. Hz. Abdülbaha, "Niye bu kadar başını oynatıyorsun?" diye sorunca, "Oynarken çocuklardan biri çirkin bir söz söylediği için benden de bir tokat yedi, şimdi de babam beni dövmek istiyor." dedi. Hz. Abdülbaha Varka'yı

odaya çağırıldılar ve Ruhullah'a elleşmemesini tembih ettiler. Bu olaydan sonra babası, ona saygıyla davranmaya başladı. Ziyaretten sonra Tebriz'e döndüler. Kayınvalidesi Emre karşı olduğu için Varga'ya kötü davranırdı ve boşanmalarını istiyordu. Bir süre sonra düşmanlar, Veliâht'a gidip, Abdullah Han sizi öldürmek için Babilerle evinde toplantı yapıyor dediler. Muzaffer Mirza da korkudan Abdullah Hanı zindana atmaya karar verdi, fakat Abdullah Han Tahran'a kaçtı. Eşi gelemeyeceğinden emin olunca düşmanlığını artırdı ve hizmetlileri olan Halil'e, Varga'yı öldürmek için 250 tümen para ve bir at vaad etti. Fakat Halil, Varga vasıtasıyla daha önce Bahaî olduğu için öneriyi reddetti, durumu Varka'ya bildirdi ve "Bu kadın benden Ümitsiz olunca mutlaka başkasına gidecektir, kendinizi koruyun." diye uyardı. Varga aynı gece bütün Levihleri pencereden aşağıya attı ve kedisi de kapıdan çıkıp eserleri ve Levihleri alıp Bahaî'lerden birinin evine gitti; fakat dört çocuğu o evde kaldı.

Kayınvalide Halil'den Ümitsiz olunca Tebriz'deki din hocalarından birisine giderek damadının ölüm fermanının yazılmasını istedi. Hoca, "Emin olmadan böyle bir şey yapamam." deyince, "Çocuklardan birini getireceğim ve siz kendiniz karar verin." dedi. Eve geldi ve Ruhullah'a, "babanın dostlarından birisi seni görmek istiyor." diyerek hocanın evine götürdü ve hocaya, "Bu beyzade çok iyi namaz kılar." dedi. Hoca da Ruhullah'dan namaz kılmasını istedi, o hemen kalkıp, "Bu evin kıblesi hangi yödedir?" diye sordu. Ona bir yön gösterdiler ve Ruhullah büyük namazı yüksek sesle okumaya başladı. Namaz bitince hoca, sinirli bir halde, "Kadın" diye tersledi ve "Böyle inançlı bir çocuk yetiştiren birinin ölüm emrini nasıl verebilirim utanmıyor musun?" dedi.

Varka durumu kayın pederine yazdı ve o da eşini boşadı Varka'ya da eşini boşama izni verdi. Boşanmadan sonra daha büyük olan Azizullah ve Ruhullah'ı alarak daha küçük olan Veliyullah ve Bediullah'ı anneanne ve annesinin yanına bıraktı. Büyük anne her gün çocukları yanında oturtup, "Ben dua ederken siz de âmin deyin," diye tembihleyip, sonra ellerini kaldırır; "Tanrı'm bu çocuklar eğer büyünce Müslüman olurlarsa büyük zenginlikler bağışla, yok eğer babaları gibi Babi olurlarsa hemen canlarını al." deyince çocuklar da 'âmin' derlerdi. Kayın valide o derece kin beslerdi ki Varka şehit olunca ziyafet verdi. Varka'nın eşi ve kayınvalidesi bu işlerden hayır görmediler ve her ikisi de mutsuz öldüler.

Varka düşmanların baskısının şiddetinden Tebriz'de kalamadı, Zancan'a gidip bir Baha'i bayanla evlendi. Ruhullah da sevinçli bir halde tebliğle uğraşırdı. Bir gün bir din hocası eşekle giderken Ruhullah ve ağabeyini gördü yabacı olduklarını anladı ve Azizullah'a, "Kimin oğlusun?" diye Sorunca, "Ruhullah Varka'nın oğlularıyız." dedi. Hoca adın ne? dedi "Ruhullah" yanıtını alınca hoca, Amma da büyük bir ad; bu ölüyü diriltten Hz. İsa'nın adıdır." karşılığını alan Ruhullah, eğer sizde eşiği biraz yavaşlatırsanız ben de sizi diriltirim karşılığını verdi. . Hoca, "Çocuklar sizler Babi'siniz!" diyerek yolunu devam etti. Hz. Abdülbaha'dan Varka Beye gelen Levih, büyük sorunların ortaya çıkacağını işaret ediyordu. Bu sırada Eşi de gördüğü kötü bir rüyasını ona anlattı. Varka; "Hz. Abdülbaha, eserler ve Levihleri Zancan'dan götürmemi emrediyorlar, onun için Tahran'a gideceğim." dedi. Kayınpederinden Tahran'a gitmek için bir binek hayvanı kiralamasını istedi. Hava soğuk ve çok kar yağdığından zorlukla bir binek hayvan bulundu. Sabah erkenden yola çıkmak için Levihleri iki sandığa koyup kilitledi. Zancan valisi Varka'nın yolculuğunu öğrenince, onu yakalamak için birkaç atlı gönderdi. Atlı askerler yolda yetişerek Varga, Ruhullah ve kayın pederini yakalayıp Zancan'a götürdüler fakat eserler ve Levihler kafiyle birlikte Kazvin'e vardı. (İkinci bölümün sonu)

Sn. Varka ve Ruhullah

VARKA VE RUHULLAH

(üçüncü bölüm)

Babilerin yakalanma haberi her yöne yayıldı. Aylardan Ramazan olduğu için işsiz insanlar gruplar halinde onları görmeye geliyorlar, hayretle onlar da kendilerine benzediğini görüyorlardı ve hayret; “Onlar da bizim gibiler, nereleri Babidir?” diye soruyorlardı. Geceleri Zancan’ın din hocaları Varka ile dini konuşma yapmak için zindana gelirlerdi ve sonunda söylenecek bir şeyleri kalmayınca çirkin sözler söyleyip giderler; bir sonra ki gece yine gelirlerdi. Bu olay iki haftadan fazla sürdü ve nihayet Zancan valisi Ala ul-Devle, Babi tutsakları Tahran’a götürmelerini emretti. Her birinin ayağına ağır bir tomruk vurup Tahran’a doğru yola çıkardılar. Yol uzun ve tutsaklar sıkıntılıydılar. Yol boyunca pek çok insan onları seyretmek için toplanıyordu. Varka’nın ayağında ki tomruk çok ağırdı ve atın iki yanından sarktığı için müthiş ıztırap veriyordu. Gardiyanlardan biri kötü davranıyor, Varka’nın atını kamçılıyordu. At hızlanınca ayaklarında ki ağrı daha da artıyordu. Tutsaklara kötü davranışından dolayı sitem ettiklerinde, Babiler şimir, biz imam Hüseyin’iz diyorlardı. Varga, bu sözlerden rahatsız olup, Tanrı bizim aramızda hükümsün dedi. Bu söz üzerine Gardiyan atını hıza sürdü ve uzaklaştı. Yolun üstünde bir çeşme başında attan indi ve su içip bir sigara tütürdü. Birden şiddetli karın ağrısıyla kıvranmaya ve avazı çıktığı kadar bağırmaya başladı. Onu zorlukla en yakın yerleşim olan Kerec’e götürdüler. Doktor olan Varga ona reçete yazdı fakat etkili olmadı; Tahran’a varınca öldü.

Tahran’da onları bir odada tutsak ettiler; ertesi gün, boyunlarına zincir vurarak katil ve hırsızların bulunduğu zindana götürdüler. Zincir; Hz. Bahauallah’ın boynuna takılan Kara zincirdi. Ruhullah, küçük bir çocuk olduğundan zinciri taşıyamadığı için ağaçtan bir çatalı zincirin altına koydular. Değerli eşyalarını aldılar; hatta zindan müdürü, Hz. Bahauallah’ın Varka’ya verdiği elbiseyi de aldı. Varga şu hikâyeyi anlattı; “İslamın ilk döneminde düşmanlar İslami kentlerden birini alınca atlarını camiye sürdüler ve Kuran’ları atların ayaklarının altına yaydılar ve camiye ahır yaptılar. Bunu gören bir Müslüman, ‘Şimdi, gök yere dökülecek ve yer gök çarpışacaktır.’ dedi. Bunu duyan arifin biri, ‘Merak etme, Tanrı’nın hiçbir şeye gereksinmesi olmayan adı açığa çıktı, hiç bir şey olmaz.’ Ruhullah; “Babacığım, bu günde Hz. Bahauallah’ın gereksinmesiz adı kendini gösterdi.” dedi. Varka’nın

bu sözleri hepsini güldürdü. Varka; “Tanrı’ya şükürler olsun ki var olan her şeyimiz iyi idi ve Tanrı’nın adına yaraşır ki yağmaladılar.” Diye şükretti.

Zindanda çok baskı ve sıkıntı gördüler. Para almak için boyunlarına ağır zincirler vurulmuştu, fakat onların paraları olmadığı için o şekilde ağır zincirlerle kaldılar. Günlük, bir somun ekmek verirlerdi. Nedenini bilmedikleri bir gün, fotoğraflarını çekmek için bir fotoğrafçı geldi. Şah’ın taç giyme merasimine üç gün kalmıştı. Her yer ışıklandırılmıştı. Şah, taç giyme töreninde bütün katiler ve hırsızları serbest bırakacağını söylediğinden mutlu idiler.

Bu esnada, Cuma gününde Mirza Rıza Kermani adında ki kişi Şah’ı öldürdü. Bakan olan Mirza Asker, Şah’ın naşını kendi faytonuna koyarak şehre götürdü. Yolda ise Şah’ın arkasında oturarak saygı gösterenlere onun elini sallayarak kimse anlamadan naaş’ı hükümet binasına götürdü. Bir süre toplumun Şah’ın ölümünden haberleri olmadı. Hacebeddule, Şah’ı Babilerin öldürdüklerini sanarak sinirli bir halde zindana gelip bütün Babileri zincirleyerek kilitlemelerini emretti. Başgardiyen Varka ve Ruhullah’ı onunun yanında götürdü. Varga’yı görünce yapacağınızı yaptınız dedi. Varka biz yanlış bir şey yapmadık, diye itiraz etti. Hacebeddule çok sinirli idi; önce seni mi, yoksa oğlunu mu öldüreyim? diye sordu. Varka fark etmez deyince, Hacebeddule hançerini çekerek Varka’nın göğsüne sapladı ve şimdi nasılsın? diye sordu. Varga, çok şükür senden iyiyim, yanıtını verdi. Ruhullah ayakta ağlayarak, babacığım beni de götür diye yalvarıyordu. Hacebeddule, Ruhullah’ın yanına gelerek vaatlerle onu susturup kandırmaya çalıştı; fakat Ruhullah kabul etmedi ve babacığımın yanına gitmek istiyorum, diyordu. Hacebeddule sinirlenip ip istedi, bulunmayınca falaka getirdiler ve Ruhullah’ın boynuna geçirdiler. İki gardiyen onu havaya kaldırdı. O, birkaç kez çırpınıp hareketsiz kalınca yere koydular. Diğerlerini getirmelerini emretti, fakat bir anda, Ruhullah’ın cesedi şiddetli sarsıldı. Bunu gören Hacebeddule, korkudan odadan kaçarken, diğerleri kalsın; dedi. Onun emriyle ikisinin cesetlerini zindandaki kuyuya atıldılar. Onlarla aynı zindanda olan Ağa Mirza Hüseyin o gece bir rüya gördü. Rüyasında Ruhullah; çok mutlu ve sevinçli bir halde yanına gelip, “Ağa Mirza Hüseyin gördün mü? Nasıl imparator’un sırtına binmişim.” dedi. Şahadetten önce Ruhullah, Hz. Abdülbaha’nın huzurundan ayrılırken O sırtına vurarak “eğer Tanrı irade ederse imparator, Ruhullah’ı sırtına bindirir ve Tanrı Emrini ilan eder.” diye buyurdular. Ruhullah bu sözlerle hep övünürdü. Ruhullah şehit olduğunda on iki yaşında idi.

Ruhullah küçük yaşına rağmen çok bilgili idi, çok güzel el yazısı vardı ve çok iyi bir konuşmacı idi. Baha’i toplantılarda, hatta ocak başlarında babasından sonra ve ondan izin alarak yaptığı konuşmalarda herkesi hayran bırakırdı. Ruhullah aynı zamanda şiir de söylerdi; bir örneği aşağıdadır:

Saki doldur kadehini ağzına kadar / Ateş parçası yap Gönül Turunu şarabınla
Ayılmam için Sarhoşluğun sersemliğinden / Elest şarabından sun bir kadeh daha
Geçelim Çamurdan yapılmış bu tuzaktan / Yol alalım Arınmış ruhlar âlemine
Dostun kokusunu alalım Gül bahçesinden / Geri dönelim dostun mahallinden
Meltem gibi
Cana can katan hoş kokulu yellerle / Gamı silen kutsal müjdelerle
Söyleyelim açıkça her diyardaki dostlara / Koşunuz dostlar Misak günüdür
Anı ganimet sayınız ey dostlar, / Yardım ediniz Tanrı Emrini
Gayret dostlar hizmet zamanı / Feyiz alın, feyiz verin gün, yardım günüdür
Bütün insanlara Kitab-ı Akdes’te / Kıdem sultanı şöyle buyurdu
Her kim yaymaya kalkarsa Tanrı Emrini / Ondan esirgemez yardımını Tüm varlıkların
Tanrı’sı

(Taherzadeh, The Revelation of Bahauallah, vol. 4)

GERÇEK TİCARET

Ey Tanrı Melekûtuna cezb olan! Her insanın amacı vardır ve onu elde etmek için gece gündüz çalışır. Bunlardan biri servet, diğeri güç, öbürü şöhrat, bir diğeri sanat, öteki ticaret v.s. peşindedir. Fakat sonunda pişman olup zararlı çıkarlar. Nihayetinde edindiklerini bırakıp başka âleme göç ederler. Çektikleri bütün sıkıntılar, boşa gitmiş, çıplak, solmuş ve ümitsiz ve bomboş ellerle toprağın altına girerler. Çok şükür senin ticaretinin kazancı sonsuza kadar kalıcıdır ve o; Tanrı Melekûtuna çekilme, iman, irfan, aydınlık, vicdan ve Tanrısal öğretileri yaymaktır, bu sonsuz bağıştır ve bu zenginlik, Melekuti hazinedir. Hz.Abdülbaha'nın mektuplarında seçmeler, Cild. 2)

Hz. Bahauallah Akka'da iken Abdülkerim adında Mısırlı bir tüccar huzura mektup yazarak ziyaret için izin istedi. Bir süre sonra aşağıdaki cevabı aldı "Bütün borçlarını ödediğin zaman gelebilirsin." Abdülkerim Hz. Bahauallah'ı, görmeye çok istekli olduğu halde, bütün borçlarını ödemek için beş yıl beklemek zorunda kaldı. Borçlarını ödedikten sonra kendine az bir miktar para kaldı. Bu paranın bir bölümünü geçinmek için ailesine bıraktı ve kalan parayla ancak yük gemisine bilet alabildi. O, daha önceleri lüks yolcu gemileriyle yolculuk ederdi. Bu gemide, ne oturacak nede istirahat edecek bir yer vardı. Yolda, Hz. Bahauallah'ın ziyaretine gidiyorum, gerisi önemsizdir diye düşündü. Gemi sonunda Hayfa limanına vardı. Hz. Bahauallah, değerli müsafirini karşılamak için bir fayton gönderdi. Faytoncu, müsafiri tanımıyordu. Onun için bütün yolcuların yüzlerini baktı fakat onu tanıyamadı, Akka'ya geri döndü, Hz. Bahauallah'a misafirin o gemide olmadığını söyledi. Hz. Bahauallah, Abdülkerim'in geldiğini bildikleri için bu kez, Hz. Abdülbaha'yı gönderdiler. Abdülkerim ise hiçbir yeri ve hiç kimseyi tanımadığından Ümitsizce oracıkta, bir bankonun üstünde oturmuştu. Hz. Abdülbaha hemen onu tanıyarak kendini tanıttı ve sonra da; "Akka'ya bu gece mi gidelim yoksa yarın sabah mı?" diye sordu. Abdülkerim, yarın sabah huzura gitmek istiyordu, fakat hiç parası yoktu; bir başkasının de onun otel parasını vermesini istemediğinden bankoda geceleme karar verdi. Hava çok soğuk ve abası da gemiden denize düşmüştü. Hz. Abdülbaha, yanına oturarak abasının bir parçasıyla onu sardı ve sabaha kadar birlikte dua ve niyaz ettiler. Sabahleyin iman ve sevinç dolu bir yürekle Hz. Abdülbaha ile birlikte Akka'ya gitti ve beş yıl sıkıntı ve sınavlardan sora Hz. Bahauallah'ın huzuru ile ödüllendirilmiş oldu. (Teraneyi Ümit, No.1, yıl.28)

MAZLUMUN HAKKI

Eğer hükümetler cezalandırma gücünü sahip olmazsa, gerçek güçlü olan Tanrı, zalimlerin günlerini zehir ederek hakkı yenmiş olanların haklarını geri alacaktır. (Hz. Ş. Efendi, Gül-i zar-i Talim-i Baha’i)

Akka zindanındaki askerlerin komutanı olan Binbaşı Ahmet Cerrah, Hz. Bahauallah’ın yüce makamını bağımsız algılayanlardandı. Kardeşi Emrin ve Akka’nın belediye başkanı da aynı şekilde iman edip Baha’i oldular. İki kardeşinin üst subayı olan Akasi, onlara kötü davranarak incitmek için sürekli fırsat kolluyordu. Bir gün iki kardeş bu kötü insana karşı nasıl davranacaklarını Hz. Bahauallah’dan sormaya karar verdiler. Huzura çıkmak için izin istediler. Huzura geldiklerinde ağızlarını açmadan Hz. Bahauallah onlara dönerek Allah’a hamd olsun ki, Allah sizi Akasi’nin kötü emellerinden korudu.” buyurdular. İki kardeş bunu işitince şaşkırdılar. Sadece iki gün sonra bu üst subay Padişahın emriyle görevinden alınmıştı. (Taherzadeh, The Revelation of Bahauallah, vol.3)

SUÇLARI ÖRTBAS ETME

Birbirinizle sonsuz sevgiyle davranınız, hiçbir şekilde birbirinize karşı kaygı duymayınız ve uzaklaşmayınız. Bütün sorunlar küçük olup geçicidir. Eğer birisi yanlış yaparsa ve diğerleri bağışlayıp yüzüne vurmazlarsa, Tanrı da onların hatalarına göz yumar. (Payam-i Asemani)

Hız. Bahauallah Abud'un evine yerleşince Bahaî dostlar da Akka'ya yerleşip iş gücü sahibi oldular. Birkaç Bahaî de iş yeri açtı. Akka Valisi olan Tefvik Ahmet Bey, Bahaîleri özgür bırakmıştı. Sonra Abdurrahman Paşa adında yeni bir vali atandı. Bu kişi dostlardan para sızdırmak için ilk başlarda baskı yapmaya ve düşmanca davranmaya başladı; fakat Bahaîler para vermeye yanaşmadılar. Bu yüzden uzun bir mektupla Bahaîlerin özgürce hareket edip çalıştıklarını merkeze bildirdi. İstanbul'dan; Bahaîler tutsak olduklarından dolayı çalışamazlar diye cevap geldi. Vali, aynı gece Akka müftüsüne giderek, yarın sabah Bahaîler iş yerlerine açınca hepsini tutuklar zindana atacağım ve Hız. Abdülbaha'yı da özgürce istediği yere gitmesine izin vermeyeceğim diye anlattı. Hız. Abdülbaha'yı çok seven Müftü, aynı gece Onun yanına gelerek valiye para vermelerini rica etti. Eğer vermezseniz yarın bütün Bahaîleri zindana atacak, dedi.. Hız. Abdülbaha paranın söz konusu olamayacağını ve Tanrı, sevgi doludur ve ben bu işi Tanrı'ya bırakıyorum, sen de rahat ol dediler. Hız. Abdülbaha, Konu çok önemli olduğu için, geç olduğu halde Hız. Bahauallah'ın huzuruna giderek anlattılar. Hız. Bahauallah, yarın kimse iş yerini açmasın diye buyurdular. Aynı gece bütün dostlara haber verildi ve iş yerleri açılmayıp, Hız. Abdülbaha'nın huzuruna geldiler. Güneş doğduktan iki saat sonra PTT müdürünün, Hız. Abdülbaha'nın ziyaretine geldiği haber verildiğinde O, Hız. Bahauallah'ın yanında idi. . Hız. Bahauallah gülümseyerek; "İyi bir haberdir, gidiniz! Hiç kimse Tanrı'nın işini bozamaz." Diye buyurdular. Müdür o anda gelen telgrafi göstererek hiç kimseye göstermediğini söyledi. Telgraf, valinin görevinden alındığının emri idi...

Vali tutuklanıp Demeşk'e gönderileceğini ve çoluk çocuğunun sahipsiz kalacağını biliyordu. Akka'da bir dostu olamadığı için Hız. Abdülbaha'ya sığındı. Hız. Abdülbaha, gereken her çeşit yardımın güvencesini verdiler ve onun isteği üzerine bir Bahaî dostla eşi ve çocuklarını Demeşk'e gönderdiler. Paşa; ailesini getirene bahşış vermek istedi fakat o kabul etmedi. Yol parası vermek istedi, yine ret etti ve "Mevlâmın emriyle geldim ve ödül istemiyorum." Dedi. Eski vali, içeriği: " Ey Abdülbaha, ben anlamadım ve kötülük yaptım. Bilgisizliğimin bağışlanmasını rica ederim." anlamında yazdığı mektubu Hız. Abdülbaha'ya iletmek üzere ona verdi.

Abdurrahman Paşadan sonra Sait Efendi vali olarak atandı. Devletten Bahaîlerin konusunu araştırmaya görevli olduğu için Hız. Bahauallah'tan görüşme için ricada bulundu, fakat izin verilmedi. Vali, Hız. Abdülbaha'yı aracı yaptı ve o kadar ısrarcı oldu ki, sonunda Hız. Bahauallah izin verdiler. Hız. Bahauallah'ın huzuruna varınca yüceliğinden o kadar etkilendi ki eğilerek Hız. Bahauallah'ın eteğini öpüp gitti.

Bir sonraki vali Fevzi paşa idi. O çok zeki ve deneyimli idi, Hız. Abdülbaha'nın Akka Kalesi'nden çıkmadıklarını fark etti. Kendisi Hız. Abdülbaha'nın yanına giderek özgürce istediğiniz yere gidebilirsiniz diye söyledi. Ne zaman büyük insanlarla ve ulemayla bir

toplantı olsa hemen bu toplantıların Abdülbaha'sız bir canlılığı olmuyor derdi. Fevzi Paşa'nın değerli oluşunun bir kanıtı da, Hz. Bahauallah'ın ondan razı olmasıdır.

Bir gün Hz.Bahauallah'ın huzurunda Hz. Abdülbaha, Fevzi Paşa'yı överken Hz. Bahauallah; "O, seŐkin bir kişidir, yakın zamanda bir telgrafla İstanbul'a, daha yüksek bir makama atamak işin ھاđıracaklarını göreceksin. Eğer ülkenin onun gibi birkaç değerli adamı olsaydı durumu daha iyi olurdu." buyurdular. Daha iki saat geŐmemiŐti ki P.T.T müdürü bir telgrafla geldi ve onu gösterdi; Fevzi paşa ھاok daha önemli bir iş işin İstanbul'a ھاđırılıyordu. (Mecelle-i Varka, no. 81 Kasım-Taherzadeh, The Revelation of Bahauallah, Bl. 13)

GÖNÜL GİZİ

Ey dostlar! Gerçek söylüyorum: İçinizde gizlediğiniz bütün şeyler katımızda gün gibi apaçıktır. Onların gizlenmesi, sizin hak kazanmanızdan değil, bizim bağış ve fazlımızdandır. (Hz. Bahauallah, farsça, Saklı sözler,No.60)

Ağa Rıza Saadetî, Yezd kentinde oturan inançlı bir müslümandı. Bir gün bir Bahaî ile tanıştı; uzun, uzun emri konuları tartıştıktan ve İkan kitabını okuduktan sonra Bahaî oldu. Bahaî olduğunu ailesine söyleyemiyordu. Kendisinin anlattığına göre, üç kilometre uzakta olan çaydan su getirme bahanesiyle kovayla evden çıkıp usta Kâzım'ın evine giderek birkaç sahife kitap okuduktan sonra çaya gidip kovayı suyla doldurup eve gelirdi. Evle çay arası uzak olduğu için kimse fark etmiyordu. Bilahare Usta Rıza Aşkabad'a gitti ve Hz. Bahauallah'dan huzura varabilmek için izin istedi. Ağa Rıza birkaç kez huzura vardığını anlattı. Bir keresinde odada çok insan vardı ve ben Aşkabad'daki dostları andım ve Sn Abulfazail'le birlikte beş kişinin adını anarak bu ziyaretimi onlara adadım. Ben beş kişinin adını anınca Hz. Bahauallah bana dönüp gülümseyerek; "Abulfazail ve diğer kişilerin adlarını sayarak onların ziyaretleri kabuldür, kabuldür." diye iki kez buyurdular. Bu olayın etkisiyle bayılmama ramak kala Hz. Bahauallah, Mirza Ağa Can'a yiyecek getirmesine emrettiler, herkese bir parça verirken bana iki parça verdiler. Onları yiyince ayakta durabildim fakat odadan çıkınca holde bayıldım. Ağa Rıza hem hoşsohbet, hem de güzel sesi vardı. Erdemlik kursları ve Bahaî şarkıları öğretmede eğitimlik yapardı. Aşağıda ki hikâyeyi ziyaret hatıralarında anlatmıştı. "Bir zaman üç inanan; İsfahanlı Hacı Mirza Haydar Ali, Sn Zeynul Mukarrebın ve Sn Meşkin Kalem huzurda iken Hz. Bahauallah bu üç kişiye; 'Sizi Ebha Melekût'a göndermemi istiyor musunuz?' diye buyurdular. Mirza Haydar Ali; 'Sizin rızanıza razıyım.' dedi. Meşkin Kalem ise; 'Hayır efendim; burada, huzurda kalmak istiyorum.' yanıtını verdi. Sn. Zeynul Mukarrebın de Mirza Haydar Ali'ye dönerek; 'Söyle, kulağı sağırdır işitmiyor.' dedi." (Hatırat-i Ahmed-i Sadıkzade- Taherzadeh, The Revelation of Bahauallah, Böl. 3)

EL AÇIKLIĞI

Bu mazluma ilgisi bulunanlar; bağışlamada, yağdıran bulut ve insanı kötülüğe sürükleyen nefsin isteminde ise yakıcı bir alev olmalılar. (Hz. Bahauallah, Gülizar-i Taalim-i Bahaî)

Hz. Abdülbaha kendi çocukluğundan aşağıdaki hikâyeyi anlattılar: “Mazenderan’da bulunduğumuz sırada ben küçük bir çocuktum ve o zamanın her çeşit çocuk oyunlarından ve eğlencelerinden yararlanırdım. Bir gün bizim baş çoban Ağa Rahim eve geldi ve beni, çobanların kutlamalarına götürmek için annenden izin istedi. Israrcı olunca izin verildi ve ben de evin dışında eğlenmek için uygun zaman bulduğumdan çok sevindim. Ağa Rahimle birlikte dar ve yeşil patikalardan, çok güzel ormanlardan geçip yüksek bir dağa vardık. Dağa tırmandığımızda, tepedeki geniş alanda yem yeşil çimenleri görünce şaşırdım. Seksen çoban koyunlarıyla orda idiler. Bizim dört bin koyun ve bir sürü atımız vardı, hepsini orada tutuyorlardı. Görünüş çok güzeldi. Çadıra vardığımızda seksen çoban, bana selam vermek ve saygı göstermek için ayakta dizilmişlerdi. Kutlama olduğu için en güzel elbiselerini giymişlerdi. Yemekte çok lezzetli ızgara et getirdiler. Sonra bir ateşin etrafında, halka şeklinde, dans edip şarkı söylediler. Akşam olunca dönme zamanı geldiğinde çobanlar etrafıma toplanıp konuşuyorlardı. Nedenini sorunca, siz ağasınız ve sizden armağan bekliyorlar diye yanıtladı. Bir çocuktan nasıl armağan bekleyebildiklerini anlayamadım ve ayrıca, yanımda onlara verecek hiçbir şeyimin olmadığı söyledim. Ağa Rahim, “Gelenektir, mutlaka bir şey vermeniz gerekir.” dedi. Ben de her birine armağan olarak bir koyun verdim. Eve vardığımızda armağan vermemin öyküsünü Hz. Bahauallah’a anlattılar, Hz. Bahauallah gülerek, “Onu kollayamazsak bir gün, kendini de bağışlar buyurdular. (Necm-i Bahter)

CÖMERTLİK

Gereksinmesi olana yardım etmek (infak); Tanrı yanında sevilen ve kabul edilen davranışların en büyüğüdür. (Hz. Bahauallah, Emr ve Halk, Cild. 3)

Hz. Abdülbaha'nın en eşsiz niteliklerinden biri Cömertliği idi. Gereksinme duyan her kişiye yardım ederlerdi. Bağdat'ta bir gün fakirin biri Hz. Abdülbaha'nın evine geldi. Yoksul ve düşkün olduğundan çokça ilgilendiler. Oturdıkları odada çok değerli ve pahalı küçük bir halı vardı. Yoksul kişi halıya el sürerek hasretle, "Çok yumuşak, bir kimse bunun üzerine uzanırsa rahatlıkla uyuyabilir ve iyi dinlenir" dedi.

Hz. Abdülbaha gülümseyerek, "Peki, bu halı senindir; götürebilirsin." buyurdular. Yoksul adam küçük halıyı koltuğun altına alıp sevinçle evden ayrılırken geri istemesinden çekindiği için sürekli arkasına bakıyordu, çünkü böylesine pahalı bir halının ona bağışlanmış olmasına inanamıyordu. Bir kaç gün geçmişti ki Hz. Abdülbaha, rastlantı eseri onu yolda gördü ve hal hatırını sordu ve sonra da "seccade'nin üzerinde rahat uyabildin mi?" dediler. Yoksul: "Onun üzerinde daha rahat ve güzel uyku çekilir sanmıştım, fakat hasırla onun aralarında ayırım olmadığını anladım, bende seccade'yi sattım." dedi. (Hikâyat-i Emri cilt 1)

TE'YİD = GÜÇLENDİRME = SAĞLAMLAŞTIRMA

Ey Tanrı eşiğinin kulları; Yüce topluluğun orduları, en yükseklerde hazır bir şekilde dizilmiş ve hizmet alanında hareket etmek isteyen İrfan binicisinin yiğit kişisine yardım için hareket anını kollayarak beklemektedirler. (Hz. Abdülbaha, Risale-i Rahnemay-i Tebliğ)

Bir gün Hz. Abdülbaha, Akka konuk evinde şöyle anlattılar: “Bağdat’ta bir gün üç dostla ava gittik. Deve üstünde kara kuru siyahî bir arap önümüze geldi. Arkadaşlardan biri tüfekte onu korkutmak istedi, bir diğeri önledi. Arap; ekmek istedi verdik. Tütün ve çubuk istedi verdik. Değneğimizi istedi, verdik. Sonra kahve istedi; bizde yoktu, olanlarla yetinerek oradan uzaklaştı. Korkutmaya önleyen arkadaş; ‘Bu arabın kara kuru, çıplak ve ince bedenli olduğunu bakmayın; kalabalık bir grubun başıdır ve eğer bir kimse onu incitirse, bir çılgılla bütün adamlarını yardıma çağırır ve öc alırlar’ dedi.” Sonra Hz. Abdülbaha: “bizim durumumuz de bu çöl siyahîsine benzer. Görünürde süvarisiz ve yalnız fakat her zaman koruyucularımız Mele-i Ala’da bizi kolluyorlar ve gereksime duyulduğu anda hemen yardıma koşarlar.” diye buyurdular. (Aheng-i Bedi, Yıl. 28 No. 9)

GÖRÜNMEZ EL

Ey Tanrı'nın rızasını dileyen! Bu fani dünyada hiç kimse ölümsüz ve kalıcı değildir. Yakında dünyanın hükümdarları toprağın kucağında uyuyacaklar ve kulların da bundan kurtuluşları yoktur. Eğer bütün insanlar birlik çadırına gelirlerse değerli, değersiz, amir, yoksul ve bakan diye bir şey kalmaz ve ne bakar körlerin ve ne de yaşayan körlerin tutsağı olurlar. Tanrı iradesini, doğru yolu ve gerçeklik sırlarını arayanlara ne mutlu... (Hz. Abdülbaha, Peyam-i Asemani)

Makamı Ala'nın yapımı; Hz. Abdülbaha'nın üstlendiği önemli projelerden biriydi ve zorluklarla doluydu. En büyük zorluklar da düşmanların yarattığı sorunlardı. Bu sorunlardan biri; düşmanlar, Hz. Abdülbaha'nın devrim yapmak için kale yapmakta oluşunu Osmanlı sarayına mektupla şikâyetle bulunmalarıydı. Orada bulunmuş dostlardan İsmail Ağa şöyle anlattı: "Osmanlı devletinden denetleyiciler Hayfa'ya gelmeden önce Hz. Abdülbaha; Aile bireyleri ve birkaç eski Bahaî dışındaki bütün Bahaîleri Beyrut ve Mısır gibi ülkelere yolladı. Ben ve birkaç hizmetli denetleyiciler geldiğinde eşyayı toplama zamanımız olmayacağından bütün eşyaları toplayıp denkledik ve herekte hazırlandık. Gelecek olan devlet memurları, Hz. Abdülbaha'yı Fizan'a sürecekleri dedikodusu insanlar arasında yayılmıştı.

Yaşlı ve eski Bahaîlerden olan Hacı Mirza Haydar Ali Hz. Abdülbaha'nın huzuruna gelip Amerika Bahaîleri kutsal aileye kurtarıp Amerika'ya götürmek için bir gemi kira yalayarak Akka'ya gönderdiklerini arz etti.

Hz. Abdülbaha: 'Hz. Ala düşmanların kurşunlarının karşısında dayandılar, Hz. Bahauallah ise tutsaklık ve zincirlere yaşamının sonuna kadar tahammül buyurdular, acaba şimdi düşmanlardan kaçmam doğru olur mu? Hâlbuki benim arzum; Hz. Bahauallah'ın yolunda canımı feda etmektir. Şimdi siz gidip diğer Bahaîlerle meşveret edin ve sonucu yazılı olarak bana bildirin.' Dedi. Dostlar itaat edip bir araya gelerek konuyu tartıştılar ve sonuçta, 'Hz. Abdülbaha, Akka'da bekleyen gemiye binip güvenli bir yere gitmeleri iyi olur.' diye verdikleri kararı, yazılı olarak takdim ettiler.

Birkaç gün geçmesine rağmen Hz. Abdülbaha'dan bir ses çıkmadı ve sonunda Hacı Mirza Haydar Ali Hz. Abdülbaha'nın huzuruna vardı ve; 'Sevgili Mevla'm, buyurduğunuz gibi biz bir araya gelip meşveretten sonra kararımızı yazmıştık.' dedi. Hz. Abdülbaha; 'Evet sizin cevabınız geldi, fakat ben Ebha Melekûtundan da sordum; fakat cevap daha gelmedi.' buyurdular. İki üç gün sonra İsmail Ağa rüyasında Hz. Bahauallah'ın kutsal makamından Akka ve denize topla ateş edildiğini gördü. Endişeli ve perişan bir halde uykudan uyandı. Sabahleyin Hz. Abdülbaha'nın huzuruna gidip rüyasını anlattı. Hz. Abdülbaha; 'Seninki gerçek rüya idi ve yakında Tanrı'nın topunun sesi duyulacaktır.' Diye buyurdular. Birkaç gün sonra yeni bir haber geldi. Başkent İstanbul'da devrim olmuş ve bütün memurlar merkeze çağırılmış. Hz. Abdülbaha'yı tutuklamakla yükümlü olan memurlar da İstanbul'a dönmek zorunda kaldılar. Bu devrim hükümetin değişmesine neden oldu ve bütün tutsaklar özgür bırakıldı. Bir gün Hz. Abdülbaha, Ağa İsmail'e 'Tanrı'nın topunun sesi çok erken duyuldu.' diye takıldılar.

Ağa İsmail, bu olaylardan önce Hayfa'da Hz. Abdülbaha'nın evinin bahçesinde asma fidanı dikerken oradan geçen birkaç devlet memuru ve müdürleri şaşkınlıkla ona bakıp 'çok

yakında bunları sürecekle, belki de öldürecekler, buna rağmen asma fidanı dikiyorlar' dediklerini duydum diye Hz. Abdülbaha'ya anlattı.

Hz. Abdülbaha o gün onlara bir şey söylemediler. Hükümet değişince bütün tutsaklar özgür oldular. Bir yaz günü memurlar ve müdür Hz. Abdülbaha'yı görmeye geldiler. Hz. Abdülbaha, ikramdan sonra bana, 'Ağa İsmail, git ve değerli konuklarımız için o asmadan biraz üzüm getir' buyurdular."

Bu latif hatırlatma ile dünyanın bütün insanları bir araya gelseler Tanrısal irade olmadan en ufak bir zarar veremeyeceklerini onlara anlamalarını sağlamaktı. (Aheng-i Bedi, yıl 20, No. 226)

TANRISAL EĞİTİM

İnsanı; içinde değerli taşlar barındıran maden gözüyle bak. Eğitimle, onun mücevherleri açığa çıkar ve insan âlemi, ondan yararlanır. (Hz. Bahauallah, Peyam-i Asemani)

Hz. Abdülbaha Bir gün, Hacı Mirza Haydar Ali'ye; "Zuhur için verilmiş haberlerinde; 'Tanrisal zuhurun gününde taştan gül çıkar.' yazılmıştır. Bunun anlamı konusundaki düşüncen nedir?" diye sordular. Mirza Haydar Ali aşağıdaki öyküyü anlattı.

"İran'ın kentlerinden Kazvin'de zalim, huysuz ve dilsiz biri yaşardı. Birkaç kişiyi öldürdüğü için insanlar ondan korkar ve saklanırlardı. Kent' teki Bahaîlerden bir kaç belki bu işlerden vazgeçer düşüncesiyle onu tebliğ etmeye karar verdiler. Bir süre onunla konuştular ve sonunda başardılar ve o Bahaîliği kabul etti. Hz. Bahauallah'ın öğretileri doğrultusunda kötü davranışlarından vaz geçti, iyi bir Baha'i olmaya çalıştı, kimseyi rahatsız etmez oldu. Bunu gören insanlar ona yaklaşmaya başladılar. Bahaî olduğunu anlayınca da ona üzüntü ve sıkıntı vermeye başladılar, küfredip taş atıyorlardı.

Yakınına yaklaşmaya cesaret edilemeyen kişi. Şimdi bu sıkıntılara katlanıyor ve hiç önemsemiyordu. Sonradan Kazvin'de o kişiyi kendi gözümle gördüm, taştan daha sert yürekli ve dilsiz birisi, imandan sonra öylesine yumuşamıştı ki; yüce davranışlar gösterebiliyordu. Böylece taştan gül çıkmıştı." dedi. Hz. Abdülbaha bu düşünce ve yorumu beğenip övdüler. (Terane, Ruhi Erbab)

GERÇEK HAZİNE

Ey Baha'nın kulu! Zenginlik, dünya malıyla değil, bilgi ve yiğitliklerdir; Sözün doğrusu kim ki madenlerdeki gerçeklik altının kaynağını bulursa ve Kıdem Cemali'nin hazinesinin en büyük madenini elde ederse, her iki dünyadan da varlıklı ve yerin ve göğün en zengini olur. (Hz. Abdülbaha'nın Mektuplarından seçmeler Cilt 2)

Çok zengin bir Baha'i olan Bayan Jekson, Akka'da tutsak olan Hz. Abdülbaha'nın özgürlüğü için üç bin pound vermeye gönüllü oldu. Beyrut valisi Reşit Paşa ise Hz. Abdülbaha'ya karşı olmakla birlikte, elde edeceği paradan dolayı çok seviniyordu. Hz. Abdülbaha; Bayan Jekson'a haber göndererek, "Sakın benim için bir sent bile vermeyiniz." diye ikaz ettiler. Reşit paşa çok bozuldu ve belki bir miktar para koparabilir düşüncesiyle oğlunu Hayfa'ya Hz. Abdülbaha'nın yanına gönderdi. Oğlu, para koparmayı başaramayınca kendisi Hayfa'ya gitti ve Akka valisinden Hz. Abdülbaha'yı ona göndermesini istediye de Hz. Abdülbaha kulak asmadılar. Reşit Paşa daha da sinirlendi ve Hz. Abdülbaha'yı huzursuz etmeye karar verdi.

Hayfa yolunda valinin çok değerli yüzüğü kaybolmuştu ve Akka dönüşünde vali, Hz. Abdülbaha'ya konuyu anlattığında merak etme bulunur, diye buyurdular. Akka'ya vardıklarında Hz. Abdülbaha faytondan inip kuyumcuya giderek, "Sana değerli bir yüzük getirecekler onu bana getireceksin." diyerek tekrar faytona binip eve gittiler. Ertesi sabah kuyumcu, yüzüğü getirip verdi, Hz. Abdülbaha da onu valiye verdiler. Vali, yüzüğünün bulunamayacağını düşündüğünden şaşırıp ve hemen Raşit paşanın yanına giderek; "Abbas Efendi (Hz. Abdülbaha) mucize yaptı ve benim yüzüğümü kolayca buldu. Onu rahatsız etme ve rahat bırak." diye tembih etti. Hz. Abdülbaha biliyor ve söylüyorlar ki; "Eğer bütün dünya bir araya toplansa, Tanrı'nın kararlaştırdığından önce beni tutsaklıktan kurtaramaz ve yine Tanrı beni özgür bırakmak isterse kimse zindanda tutamaz." Raşit Paşa valiye saygı duyduğundan, sözüne güvenerek, Hz. Abdülbaha'yı rahat bıraktı. İleriki yıllarda Hz. Abdülbaha Paris'te iken Reşit Paşa da oraya geldi. Hz. Abdülbaha'dan görüşmek için izin istedi ve kabul edildi. Onun kötülüklerine karşı Hz. Abdülbaha, sevgi ile davrandılar. (Dastanhay-i Amuzende, Furug-i Erbab)

İTAATSİZLİK

Hoşlandığınızı, hoşlandığımdan üstün tutmayınız; sizin için istemediğimi, kendiniz için istemeyiniz... (Saklı sözler, Farsça, No. 19)

Akka müftüsü Arap Şeyh Mahmud'un Bahaî oluşunun öyküsünü daha önce okudunuz. Hiç tebliğ edilmeden ruhani algılamayla Hz. Bahau'llah'ın makamını tanıyanlardandı. O, çok fazla toprağı olan ve çiftçilikle uğraşan varlıklı bir kişi idi. Ayrıca toprak kiralayarak çiftçilik yapardı ve işinde bilgili olduğu için çok para kazanırdı. Bir keresinde birkaç köy kiralamak istedi; fakat Hz. Abdülbaha, bu işe girişmemesini önerdiler. O dinlemedi ve birkaç köy kiraladı. Bahaî dostlar, neden Hz. Abdülbaha'nın sözünü dilemediğini sorunca; Şeyh Mahmud; "Hz. Abdülbaha dini ve ruhani konularda bilgilidirler hâlbuki maddi ve mali konularda ben denemeliyim. Özellikle bu yıl toprakları daha ucuz kiraladım ve daha çok kâr edeceğim." dedim. Tam ürünü kaldıracaklardı ki çekirgelerin hücumuna uğradı ve çekirgeler, bütün ürünü yok etti. Şeyh Mahmud büyük zarara uğradı. Ondan sonra ne zaman Bahaî dostları görse başını öne eğdi, sanki "Bir daha Mevlâmın sözünden çıkmam." der gibiydi. (Taherzadeh, The Revelation of Bahau'llah, Böl. 3 – Mesabih-i Hidayet, Cilt 5)

ŞEFKAT = ACIMA

Tur da konuşanın zuhurunda ki en önemli konu; Tanrısal vasiyet ve öğütlerin gereğince, dünyadaki bütün kavim ve gruplara sevgiyle davranmaktır; bu karşıtlığın ve düşmanlığın karanlığının Tanrısal sevginin ışığına dönüşmesi için hatta canlarını feda etsinler. O halde sizi üzüp haksızlık yaparlarsa, sevgiyle ve vefayla karşılık veriniz, incitirlerse kollayınız, kötü söz söylerlerse övünüz, küfür edip söverlerse sonsuz iyilikle davranınız. (Hz. Bahauallah, Payam-i Asemani)

Hz. Abdülbaha Akka'ya vardığında Orada, bağınaz Afganlı bir Müslüman yaşardı ve Hz. Abdülbaha'yı dinsiz ve kâfir sanırdı. Kendi düşmanlığı yetmezmiş gibi başkalarını da kışkırtırdı. Cami gibi kalabalık yerlerde çirkin sözler söylerdi ve hatta Hz. Abdülbaha'yı yalancı idea sahibi tanıtıp, insanların Onunla konuşmalarını önlemeye çalışırdı. Yolda Hz. Abdülbaha'yı görünce görmesin diye uzun elbisesiyle yüzünü örterdi.

Bu kişi yoksuldu ve camide yaşardı; çoğu zaman yemek ve giyecek gereksinmesi olurdu. Hz. Abdülbaha her ikisini de sağlardı. Afganlı, verilenleri alır, fakat teşekkür etmezdi. Bir gün hastalandı. Hz. Abdülbaha ona doktor, ilaç ve bir miktar para götürdüler. Onun bir eli nabzına bakan doktorun elindeyken, Hz. Abdülbaha'yı görmemek için diğer eliyle elbisesini yüzüne kapattı.

Hz. Abdülbaha yirmi dört sene sevgiyle davranırken Afganlı de düşmanca davranmayı sürdürdü. Afganlı sonunda bir gün ağlayarak ve pişman bir halde Hz. Abdülbaha'nın evine geldi ve ayaklarına kapanarak bağışlanmasını diledi. "Ben yirmi dört sene size kötülük ettiğim halde siz bana iyilik yaptınız. Şimdi yanlışlığımı anladım." dedi. Hz. Abdülbaha sevgi dolu bir davranışla onu yerden kaldırdılar. O da dostlar arasına katıldı. (Terane, Ruhi Erbab)

KUSURA BAKMAMA

Eğer bazı dostlar kusur ederlerse, diğerleri örtmeliler ve eksiklerini yüzüne vurup küçük düşürmeden gidermeye çalışsınlar. Hataya göz yummak; sezış ve öngörünün belirtisidir ve zeki ve anlayışlı insan, çok hatalı kulların tüm ayıbını örter. Örtüleri yırtmak zeki ve bilgili insanlara yakışmaz, yabanilere özgüdür. (Hz. Abdülbaha, Emr ve halk, Cild 3)

Bir keresinde Akka çevresinde yaşayan araplar, bir yavru deve kuşunu armağan olarak getirdiler. Rızvan bahçesinde kuşların konulduğu büyük bir tel kafes vardı. Hz. Abdülbaha; yavru deve kuşunun da o kafese konulmasını buyurdular. Bir gün P.T.T müdürünün eşi, deve kuşunu görmeye geldi. Deve kuşu tüyünün çok değerli olduğunu duymuştu ve ondan bir tüy koparmak istedi. Yavru deve kuşu önünden geçerken elini uzatıp bir tüy kopardı. Bundan dolayı deve kuşunun kanadı yaralandı ve çok kanadı. Yara, pansuman yaparak sarıldı fakat deve kuşu yürüyemedi ve bir köşeye sindi. Durumu Hz. Abdülbaha'ya bildirdiler. Hz. Abdülbaha; Hayvan eğer ölürse sessizce gömün çünkü Bayanın kulağına giderse utanır, buyurdular. (Mesabih-i Hidayet Cilt 5)

AÇ GÖZLÜLÜK

Ey tutku özü! Aç gözlülüğü bırak, azla yetin; çünkü aç gözlü her zaman yoksul, azla yetinense her zaman sevilen ve beğenilendir. (Hz. Bahauallah, Farsça saklı sözler, No. 50)

Bir gün Şeyhin biri Hz. Abdülbaha'nın huzuruna geldi. Hz. Abdülbaha Doktor Yunus Han'ı çağırarak oradaki bir abayı gösterip; "Bu abayı şeyhe giydir." diye buyurdular ve yazmayı sürdürdüler. Armağan edilen aba, çok değerli ve yakın zamanda İran'dan gönderilmişti. Doktor abayı açtı, silkeledikten sonra ayakta duran şeyhin omuzlarına koydu. Şeyh parmaklarıyla kumaşın kalitesini bakarak kendi kendine mırıldanıyordu.

Hz. Abdülbaha; buyurun oturun diye buyurdular fakat şeyh, sıkıntılı bir durumda hala ayakta durduruyordu. Hz. Abdülbaha, şeyh; ne diyorsun? Diye sorunca şeyh; "Efendi, bu aba pamuktandır." dedi.

Hz. Abdülbaha; "Bu aba pamuk değil ve yeni; İran'ın tanınmış kenti, Nain'den geldi ve çok değerlidir; dün posta ile geldi, bu gün de sana verdim. Benimki ucuz ve pamukludur ve iki meci diyeye aldım; hâlbuki seninki on meci di artı posta ve gümrük giderleri de vardır; Sen biliyorsun ki ben pahalı abayı kendim giyip ucuzunu bağışlayacak birisi değilim. Şimdi gel deneyelim." buyurdular. Başka bir odaya geçip pencerenin önünde durdular. Hz. Abdülbaha bir kutu kibrit istedi ve büyük bir sabırla yeni abadan bir ip çekip yaktı, şeyhin burnuna tuttu, sonra da yanmış yünü gözünün önüne götürdü. Aynı zamanda kendi abasından bir ip alarak yaktı ve pamuk olduğunu şeyhe göstererek, emin olmasını sağlandı. Ardından, "Eğer ben iyi abayı kendime alıp, pamuklu abayı sana verseydim itiraz etmen doğru olabilirdi. Buna rağmen eğer aksini yapsaydım, beni üzmeden pamuklu abayı kabul edip bir tane daha isteseydin çok daha iyi olurdu." buyurdular.

Şeyh bu sözlerden sonra hatasını anladı fakat Hz. Abdülbaha onun üzülmesini istemediği için gönlünü aldılar ve üzülme sana bir aba parası daha vereceğim deyip on beş meci diyeye verilmesini buyurdular. Şeyh gittikten sonra doktora; "Görüyorsun, nasıl bir yaşamım var." Ardından, bu bir şey değil, şimdi bu haber düşmanlara ulaşırsa, bu zavallıyı çağıracaklar; arkamızdan kötü konuşacaklar ve bana başka bir sıkıntı yaratacaklar diye eklediler.

Hz. Abdülbaha'nın söylediği gibi oldu. Düşmanlar durumu öğrendiler ve şeyhe ne söyledikleri bilinmiyor fakat ertesi gün şeyh, aba ve parayı geri gönderdi.

Hz. Abdülbaha; "Önemli değil, armağanı saklayınız, pişman olup geri gelecektir." buyurdular. Birkaç gün geçtikten sonra şeyh geldi ve pişmanlığını belirterek armağanı geri aldı ve gitti. O günden sonra huzura her gelişinde armağanlar alırdı. (Hikâyat-i Emri, cild 2, Ruhi Erbab)

İLİMLİLİK

Varlık âlemindeki her şeyin yaşam ve kurtuluşu; ılımlılık ve uygun harekete bağlıdır; ölüm ise ölçüsüz ve zamansız davranıştan kaynaklanır. Övülen her olay, konuşma ve yararlı davranış; ölçüsüz ve zamansız olursa, zararlı ve yakışıksız olur. (Hz. Abdülbaha, Bedaye-ul Asar, Cild. 2)

Bir gün Hz. Abdülbaha, kaymakam ile birlikte Tebriye'ye gittiler. Onlar yemek yerken bir Yahudi durup onlara seyrediyordu. Hz. Abdülbaha; "Onu yemeğe buyur ettim fakat o yanaşmadı. Anladım ki Yahudi'dir. Onu çağırdım ve yemek için neler paktır?" diye Sordum. 'Ekmek pak mıdır?' 'Evet' dedi. 'Kesme şeker ve limonata pak mıdır?' 'Evet' dedi. Yumurta'yı sorunca, 'kaynatırsam evet' dedi. Cezvede yumurta'yı kaynatıp ona verdim; 'fakat kendim pişirmem gerekir.' dedi. Kendisi yumurta'yı pişirip yedi.

Sonra 'kiralık ev var mıdır?' diye sordum evinin üst katının boş olduğunu ve bize verebileceğini söyledi, biz de kabul ettik. O evde olduğumuz süre içinde her sabah bize gelip Tevrat okurdu, çok hızlı okur ve okurken sallanırdı.

Bir gün bir şey sormak istediğimi söyledim, o da 'buyur' dedi. Eğer Hz. Davut'un dualarından birini, yönelmiş bir şekilde okursak, birçok duayı hızlı okumaktan daha iyi değil midir? diye soruca, 'daha çok dua' diye cevaplandırdı. 'Sana bir örnek vereceğim.' dedim; 'buyur' dedi. 'Eğer yoksulun biri sultanın yanına gidip; kısa, öz ve edepli bir şekilde yardım dilerse mi iyidir; yoksa hep; ver, ver, ver, ver, ver demesi mi? İkincisinde doğal olarak sultan onu dışarıya attırır.' dedim. Yahudi adam bu benzetmeden hoşlanıp epeyce güldü ve söylemek istediğimi anladı." (Hatırat-i Habib, Cild. 2)

YAZGIYA BOYUN EĞME = Tevekkül

Hiçbir zaman Tanrı'dan Ümidini kesme. İlahi bağışlar, hiçbir şekilde kesilmeyeceğine göre her zaman umutlu ol. Bir taraftan azalırsa diğer yönden yetkin olacaktır. Her bir halde, insan başış denizinden yararlanmaktadır. Öyle ise hiçbir şekilde ümitsizliğe düşme ve güven.(Hz. Abdülbaha, Mektuplardan seçmeler, Cild.1)

Hz. Abdülbaha Amerika'da iken, siyah giyimli ve benzi solgun Yahudi bir kız O'nu görmeye geldi. Yaşlı gözlerle yaşam öyküsünü şöyle anlattı; " Üç yıldır kardeşim suçsuz yere hapisanede tutsak; babam ve annem çok üzgün ve bize bakan eniştem de öldü." Hz. Abdülbaha, " Tanrı'ya güvenmelisin." diye karşılık verdiler. Kız: "Ne zaman Tanrı'ya güvensen daha büyük bir olayla karşılaştım." dedi. Hz. Abdülbaha; "Öyle ise sen tam olarak Tanrı'ya güvenmedin." Diye buyurdular. Kız; "Ben ve annem, sürekli Tanrı'ya yönelip dua ediyor, kutsal kitabı okuruz." dedi.

Hz. Abdülbaha: "İbadet yalnız Kutsal kitabı okuyup dua etmek değildir. İbadet; Tanrı'ya tam güvenmek ve O'nun rızasına razı olmaktır. Bu şekilde davranırsan sürekli sevinçli ve mutlu olacaksın. Kırık bir gemi, ilk dalgalarla batar fakat sen, sağlam ve fırtınada bütün dalgalara karşı koyan gemiye benzemelisin; çünkü böyle bir gemi korkusuzca ilerler ve güvenlik içinde limana varır." buyurdular. (Mecelle-i Varga yıl, 3, No. 2)

ŞİFA = SAĞALMA

Bu gün, başışın kapıları açılmakta, kerem denizi dalgalanmakta ve varlık güneşi doğup aydınlatmakta olduğu için her kim ne dilerse ona ulaşır. (Hz. Bahauallah, Asar-e Kalem-i Âlâ, cild.6)

Teodor Pol, La route de Greal kitabında şu hikâyeyi anlatmıştır. “1910 yılında İskenderiye’de Hz. Abdülbaha’nın huzuruna vardım. Farsça bilmediğimden çevirmen aracılığıyla konuşuyordum. Aniden birisi çevirmeni çağırdı ve o da dışarı çıktı. Hz. Abdülbaha konuşmayı sürdürdü. Birden Farsçayı anladığımı fark ettim ve aynı zamanda Hz. Abdülbaha’nın sorularını cevaplıyordum. Çevirmen geri döndüğünde soruları ve cevapları ona anlattıca, soruları doğru anlayıp, doğru cevapladığımı doğruladı. Bu deneme benim için çok ilginçti. Birkaç yıl sonra ikinci kez İskenderiye’ye geldim ve kara yoluyla İngiltere’ye dönecektim. Bir gün huzurda iken Hz. Abdülbaha; ‘Gemiyle Fransa’daki Marsi’ye git, oradan trenle Paris’e var. İran’li kör bir talebe olan Temeddün el-Mülk’ü bul, bu on lirayı ona ver ve söyle; hemen İskenderiye’de bana yetişsin.’ buyurdular. Adresini sorunca, kendisi ortaya çıkar dediler. Buyruğa göre Paris’te İran elçiliğine gittim. Çocuğu sordum fakat tanımadıklarını söylediler. Bütün gün Paris’te onu aradım fakat bir iz bulamadım. Bir İranlı talebeyi koca Paris’te bulamama ümitsizliğine kapıldım; tam o anda karşı kaldırımında beyaz bastonla yürüyen birini gördüm. Görünümü doğulu idi; ona doğru gittim ve ‘Beyim İranlı mısınız?’ diye sordum. ‘Evet!’ dedi. ‘Temeddün el- Mülk’ü tanırsınız?’ diye sorunca ‘Evet, benim.’ dedi. ‘Henüz Göz muayenesi için gittiğim Viyana’dan döndüm, ameliyat yapıp ilaç verdiler, gözlerimin iyileşmeyeceğini ve ömrümün sonuna kadar kör kalacağımı söylediler.’ dedi. Hemen on lirayı ona verip Hz. Abdülbaha’nın onu İskenderiye’de beklediğini ve hemen gitmesi gerektiğini söyledim. O hemen Mısır’a hareket etti. Sonradan Bahaî dostlardan duyduğuma göre İskenderiye’ye vardığında, Hz. Abdülbaha onu hemen çağırması, bir bardak soğuk suya birkaç damla gül yağı damlatıp Temeddün el- Mülk’e vererek ‘Bu su ile gözlerini yıka, iyileşecektir.’ diye buyurmuşlar. Aynısını yapmış ve iyileşmiş. Birkaç yıl sonra onu Londra’da gördüm ve gözlerini sordum, iyi olduğunu ve çok güzel gördüğünü söyledi.” (Aheng-i Bedi, yıl. 22, No. 5)

TEMİZ YÜREK

Eğer gönül arı ve yumuşak huylu olursa Tanrı'ya yakın olursa gerçeklik güneşi onda parlar, Tanrı sevgisinin ateşi onda alevlenir ve manevi zaferlerin kapıları ona açılır. (Hz. Abdülbaha, Gülzar-i Taalim-i Bahaî)

Hız. Abdülbaha Paris'te bir gün, birçok Bahaî ile bir arada iken bir Amerikalı Bayan onlara katıldı ve zamanında geldiğinden dolayı mutlu olduğunu söyledi, sonra neden ivedilikle Amerika'dan Paris'e geldiğini anlattı: "Bir gün küçük kızım sözleriyle beni şaşırttı. 'Anneciğim, doğrusu Hız. İsa dünyada olsaydı ne yapardınız?' diye sordu. Sevgilim, yüreğim, ilk araçla ona varmak ister dedim.

Kızım; 'iyi o zaman O bu dünyadadır.' dedi. 'Sevgilim, amacın nedir ve nereden biliyorsun?' dedim. 'O, kendisi bana söyledi, bu nedenle bu dünyadadır.' yanıtını verdi. Şaşkınlıkla, 'acaba bu, kızım vasıtasıyla bana kutsal bir mesaj olabilir mi?' diye düşündüm. Ertesi gün kızım; 'anne neden Hız. İsa'ya görmeye gitmiyorsun?' diye sordu. O, 'ikinci kez bu dünyada olduğunu söyledi'. 'Sevgilim, O'nun nerede olduğunu bilemem, nasıl bulabileceğimi de bilemiyorum' deyince, kızım; 'Göreceksin anne, göreceksin,' dedi.

Bu düşünceyi kendimden uzaklaştıramadım ve her dem beni meşgul ediyordu. Aynı gün öyleden sonra kızım ile kısa bir gezintiye çıktık. Bir yerde durdu ve bağırdı! 'Ordadır, ordadır' ve gazete bayisinin camında asılı olan ve Hız. Abdülbaha'nın resmini basan gazeteyi gösterdi. Gazeteyi satın aldım, Hız. Abdülbaha'nın bulunduğu yerin adresini buldum, gemi biletini aldım, gece yola çıktım ve şimdi buradayım." (Furug-i Arbab, Dastanhay-i Amuzende)

TANRISAL BAĞIŞI

Yüce ve bilen Tanrı'nın adıyla! Yüce Tanrı kendini yarlıgayan, esirgeyen, acıyan ve cömert olarak nitelendirdiği halde dostlarını küçük şeylerden dolayı nasıl onlardan vazgeçer veya bağışından yoksun bırakır. Ey Ali'den önce Nebil; Tanrı'ya yemin olsun ki Tanrı, düşmanlık kokusu duyulanların dışında, her zaman insanların yararlı işlerine bakmış ve bakacaktır. (Hz. Bahau'llah, Gülizar-i Tâalim-i Baha'î)

George yatağında uzanmış olduğu halde bir türlü uyuyamıyordu. Anneannesinin ona ve ablası Ann'a, Hz. Abdülbaha'nın İngiltere'de olduğu zaman ki anılarını tekrar anlatmasını rica etmişlerdi. Bu tatlı ve unutulmayan anılar her zaman onları heyecanlandırıyordu. George dedesinin de Hz. Abdülbaha'yı gördüğünü biliyor ve övünüyordu. O dönemde dedesinin serseri ve aylak olduğunu duyunca kulaklarına inanamadı. George; "Ann, gerçekten dedemizin serseri ve aylak olabilmesini düşünebiliyor musun?" dedi. Ann uyumak üzere idi, George şimdi bunların sırası değil uyu diye karşılık verdi. George hiç ses çıkarmadı fakat düşünmeye daldı. Öyleden sonra toz toprak içinde okuldan geldiklerinde dedesinin onu "küçük serseri" diye çağırdığını anımsadı. George dedesini; kirli uzun sakallı, yıkanmamış kirli yüzlü, geniş eski ceketli ve kirli eski ayakkabılı bir serseri şeklinde gözünün önüne getirmeye çalıştı.

Ertesi gün çocuklar okuldan gelince büyük dedeyi balkonda rahat bir sandalyede uyuklarken buldular. George yaramaz bir bakışla ablasına göz kırptı ve her ikisi gülerек dedenin yanına gittiler. George dedesinin kulağına bağırdı. Zavallı ihtiyar yerinden sıçradı ve onu görünce; "Ah; küçük serseri çocuk," dedi. Çocukların gülüşmeleri bitince dedelerine; "büyük anne, sizin bir zamanlar bir serseri olduğunuzu söyledi." dediler. "Demek anneanneniz benim bütün sırlarımı açıkladı, Öyle mi? Öykümü dinlemek için gelin, dizlerimde oturun." dedi.

"Babam köyün papazı idi ve o zamanlar, çocukların birçoğu okula gidemedikleri için tarlalarda çalışırlardı. Ben ise iyi bir okulda okudum. Genç bir delikanlı olunca da evi terk ettim ve serseriliğe başladım." George dedesinin sözünü keserek "fakat neden?" dedi. "Önemli değil, fakat evsizdim ve oradan oraya giderdim, geceleri de Thames nehrin kenarında yatardım. Yaşamımın bir anlamı yoktu, çalışmıyordum ve günleri de tembel, tembel geçirirdim.

Zaman zaman babamı düşünürdüm, O köy köy, mezra meza yaya olarak gidip insanlara Tanrı'dan ve öğretilerinden söz eder ve onlara hizmet ederdi. Sonrada kendime baktım; ne bir amaç, ne de bir yaşam gayem vardı. Bir gün bu serseriliğe ve amaçsız yaşama son veremeye karar verdim, nehir kenarında ki son günümüdür diye düşünürken bir gazete bayisinin camında asılı olan gazetede Hz. Abdülbaha'nın fotoğrafı gözüme çarptı. O zaman O'nu tanımıyordum, fakat sanki benimle konuşuyor, beni yanına çağırıyordu. Cebimde bulduğum bir kaç kuruşla gazeteyi satın aldım. Gazete, Hz. Abdülbaha'nın Londra'da olduğunu yazıyordu. O'nu görmeye karar verdim ve Londra'ya doğru yaya olarak yola koyuldum. Sanki O ruhani yüz, bütün vücudumu aydınlatmıştı. Yaşam için bir amaç bulduğumu düşündüm. Fakat benim gibi yararsız birini huzuruna kabul edip etmeyeceğinden emin olmadığım için kaygılıydım.

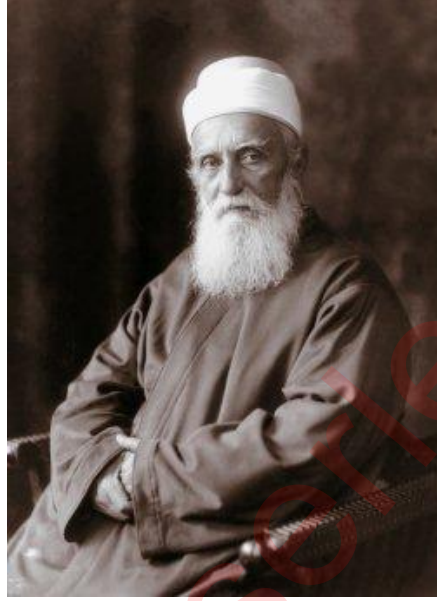
Sonunda Londra'ya vardım ve hiç zaman kaybetmeden o eve gidip kapıyı çaldım. Bir Bayan kapıyı açtı. Acaba evdeler mi? diye sordum. Duraksadı ve 'evet' dedi. 'O'nu görmek mi istiyorsunuz?' Uzun bir yoldan bunun için geldiğimi söyledim. Beni içeriye buyur etti ve

biraz dinlenmemi istedi. Yemek getirdiklerinde hayatımı nasıl sonlandırmak istediğimi anlattım ve sonra; “Acaba Hz. Abdülbaha benim gibi birisini kabul buyururlar mı? diye sordum. ‘Tabii ki sizi kabul edecekler, benimle geliniz.’ deyip kapı çaldı. Hz. Abdülbaha kapıyı kendileri açtılar ve sanki uzun zamandır görmediği eski bir dostmuşum gibi beni kucakladılar. İki kez; “Hoş geldin! Hoş geldin! Gelmenizden dolayı çok sevinçliyim, lütfen oturun.” diye buyurdular. O’nun yanındaki sandalyeye oturdum fakat vücudum tir tir titriyordu; tek bir söz söyleyemedim. ‘Sevininiz, sevininiz!’ buyurdular, sonra ellerimi ellerinde tuttular ve yavaşça saçlarımı okşadılar, sevgi dolu bir gülümsemeyle; ‘Tanrı’nın bağış ve sevgisi sonsuzdur ve bütün kullarını kapsar. Ruhani erdemlikleri öğrenmeye çalışınız, o zaman yeryüzünde yürüdüğünüz halde ruhani âlemlerde yaşayacaksınız.’ buyurdular. Hz. Abdülbaha konuşurken sıkıntı ve üzüntülerim yavaş yavaş yok olmaya başladı ve O’nun sevgisinin sıcaklığı içimi ısıttı.

Şimdi yaşamım bir amaç ve yön bulmuştu ve yeni bir dünyaya girebilirdim. Ev sahibesinden o ruhani sözleri yazmasını rica ettim. O, ‘Şimdi ne yapmak istiyorsun?’ diye sordu. ‘Bir çiftlikte, bir miktar anapara toplayıncaya kadar çalışacağım ve sonra da onun içinde küçük bir kulübe yapıp, kırmızı gül yetiştirerek satacağım.’ dedim. Buyurdukları gibi ‘yoksulluk önemli değil, iş Tanrı’ya tapmadır.’

Ondan sonra topluma yük olmamaya karar verdim ve sıkı çalışmaya başladım. Benim için iş, Tanrı’ya tapmak gibi idi.” Ann ve George övünçle dedelerine baktılar. Büyük baba çiftliği işaret etti ve; “Bu gördüğünüz topraklar, benim emeğim ve Hz. Abdülbaha ile görüşmemin bolluğuyla oluştu” dedi. (Ruhi Arbab, Hikâyat-i Emri, cild. 1)

ARMAĞAN

Çocukların yürekleri arı ve yalındır, insan kalbi de çocukları gibi her çeşit bulaşıktan arınmış olmalıdır... Çocuklar evin ışığıdır, çocuksuz ev, lambasız ev gibidir.
(Hz. Abdülbaha, Maide-i Asemani, Cild.5)

Bu; 1912’de Hz Abdülbaha Şikgo’da iken, kentin dolayında yaşayan bir gencin “Lery Ayvas’ın” öyküdür. Anne ve babası 1898 den beri Baha’i idiler ve evlerinde kendi çocukları ve başka isteyenler için haftalık kurslar yapılırdı. Lery, Hz. Abdülbaha’yı tanıdığını hissedirdi ve O’nu görmenin ne kadar heyecan verici ve sarsıcı olacağını düşünüyordu.

Bir gün Lery ve babası Hz. Abdülbaha’yı görmek için Plaza oteline doğru yola koyuldular. Trenden inince birkaç ahabap da onlara katıldı ve hep birlikte otelin yolunu tuttular. Yol uzundu ve babası; “acele etmezsek Hz. Abdülbaha’yı göremeyebiliriz.” dedi.

Biraz sonra Lery heyecanla; “Çabuk olun; Hz. Abdülbaha binanın diğer tarafından gidiyorlar.” diye bağırdı. Babası; “binanın diğer tarafından gittiklerini nereden biliyorsun?” diye Sorunca Lery; “Ben öyle hissediyorum.” dedi. O hiçbir zaman plaza otelinin görmemişti ve kaç kapısının olduğunu da doğal olarak bilemezdi. Buna rağmen Hz. Abdülbaha’nın varlığını duyumsamıştı ve haklı idi. Otele vardıklarında Hz. Abdülbaha orayı terk ediyordu. Ümitleri kırılmış olan Lery ve babası otelin duvarına yaslandılar, fakat ansızın Hz. Abdülbaha’nın el işaretleriyle bindikleri arabadan onları çağırdığını gördüler. Yıllar sonra Lery öykünün devamını şöyle anlattı. “O’na doğru yürüdüğümü anımsıyorum, ellerimi ellerinin arasında tuttuğunda bizim gibi insan elleri olup olmadığını anlamak istiyordum. Olağan üstü bir deneme idi.”

Lery Plaza otelinde ki görüşmeden de söz ederdi. “Hz. Abdülbaha’yı görmeye giderken çiçek almaya karar verdim ve cebimdeki kısıtlı parayla çok sevdiğim bir demet beyaz karanfil satın aldım. Otele yaklaştığımız sırada babama; ‘Bu karanfilleri Hz. Abdülbaha’ya vermeyeceğim.’ deyince babam; ‘Hz. Abdülbaha çiçeği çok severler; neden?’ dedi ‘Biliyorum.’ Dedim, ‘yine de vermeyeceğim.’ Babam sorusunu yineleni; ‘neden?’ ‘Ben kalbimi O’na vermeye geldim ve insanların yüreğinde ne olduğunu bilirler; tam da benim ona armağan etmek istediğim şeydir.’ Babam çiçekleri aldı ve yukarıya çıktığımızda Hz.

Abdülbaha'ya sundu. Hz. Abdülbaha oturduğu yerde çiçekleri kokladı ve yüzünü onlara gümdü ve kokularını içine çekti. Ben O'nun karşısında ayaklarının dibinde yerde oturmuş, O'nun yüceliğini, ölçülü ve düzenli hareketlerini, yürüyüşünü ve bütün her şeyini hayranlıkla, cezb olmuş bir halde seyrediyordum; hangi konu üzerinde konuştuklarını duymuyordum. Bütününüyle yüzü güzel ve bu güne dek gördüğün en etkileyici gözlerdi. Rengi ise sürekli değişmekte idi ve hiçbir zaman aynı renkte kalmıyordu. Bazen çok serinkanlı ve zaman zaman da çok güçlü idi. Dönüp birisine baktığında açıkça onun bütün ruhunu okuyordu.

O gün konuşmaları bitince ayakta herkesle sevgi dolu bir şekilde tokalaşırken birkaç tane kalıncaya kadar birer beyaz karanfil armağan ettiler. Ben arkalarında duruyordum ve üç veya dört çiçek kalmıştı, 'keşke karanfiller bitmeden bana dönüp tokalaşsalar' diye düşündüm. Bu düşüncede iken bana dönüp baktılar Yakalarında bir tane kırmızı gül vardı, onu çıkarıp bana verdiler. O zaman karanfilleri benim getirdiğimi bildiklerini anladım. Kırmızı gülü bana verirken dikenini parmaklarına battığı için üstünde biraz kan vardı. Ben, Hz. Abdülbaha'nın kaniyle boyanmış o gülü bu güne dek sakladım." (Mecelle-i Varga, yıl.3, No. 10)

VEFA

Ey vefanın başı! Varlık âleminde vefadan daha iyi, hoş ve tatlı bir nitelik yoktur. Bu övünülecek nitelik, Tanrı dininin en büyük temellerindedir. Eğer insan bütün niteliklerden yoksun olsa fakat bu kutsal niteliği taşısa, sonunda, yetkinlikleri elde eder. Eğer bütün olgun nitelikleri elde etse fakat vefadan bir pay almamışsa onun kemal niteliği güçsüzleşerek iyilik kötülüğe, aydınlık karanlığa döner ve yücelik alçalmayla sonlanır. (Hz. Abdülbaha, Gülizar-i Talim-i Bahaî)

Hz. Abdülbaha'nın vefa ile hizmet edenlerinden biri de Ağa Rahmetullah Necefabadi idi. Birkaç kez Hz. Abdülbaha ile Kermil dağına gittiğini anlatıyordu. Bir keresinde dağın ortasına vardığımızda yüzü kızardı ve kalbinin atışı hızlandı. Dağın tepesine gideceklerini bildiğim için sırtımda taşımak için izin istedim. "Ağa Rahmetullah, sırtında taşıyacağın gün de gelecek," buyurdular. Biraz dinlendikten sonra devam ettiler. Aylar ve yıllar geçti ve ben vaad edilen günün geleceğini bekledim. Gerçekleşmeyince kendi kendime sen, ona yaraşmadığın için vaad gerçekleşmedi, dedim. Zamanla vaadi unuttum.

Hz. Abdülbaha'nın ölümünde herkes büyük üzüntü içinde ağlıyordu ve aynı gün, Hz. Abdülbaha'nın ailesi beni çağırttı; "Hz. Abdülbaha'nın cenazesini serdab haneye (soğuk ve derin yer) kaldırmamız gerekir ve senden başka kimse o basamaklardan cesedi indirmeyi başaramaz." dediler. Ben de kutsal cesedi sırtlayıp merdivenlerden indirirken yarı yolda vaadi anımsadım, "beni sırtında taşıyacağın gün de gelecektir" diye buyurmuşlardı. O zaman hüngür hüngür ağlamaya başladım. (Aheng-i Bedi, Hz. Abdülbaha için özel sayı)

DOĞRU SÖZ

Ey Tanrı'nın cariyesi, güçsüz olan ve yalvaran ellerini gereksinme duymayan Tanrı'nın kutsal eşğine kaldır ve söyle: ey Tanrı, öyle bir bağışta bulundun ki yolu gösteren parlak ay, karanlık dünyayı aydınlattı, güçsüz kadınlar, yiğitlik göstererek dönemin din hocalarının ilerisine geçtiler. Bu kadınlar Muratlarına ulaştılar ve din önderleri ise yoksun kaldılar. Bu, Senin rahmetine özgü olan bağışın ve sevginden başka bir şey değildir.. (Hz. Abdülbaha'nın mektuplarından seçmeler, Cild. 2)

Molla Rıza, Necefabat Bahaî'lerindendi. Sürekli yapılan baskı ve incitmelerden birinde onu tutuklayıp İsfahan'a gönderdiler ve din hocalardan birinin evinde tutsak oldu. İnsanların Bahaî dinine karşı düşmanlıkları yüzünden Molla Rızayı öldürmek istedikleri halde hoca efendi kulak asmıyordu ve onu kendi evinde, ev hapsinde tutuyordu. Molla Rıza'nın eşi, bilgili, inançlı ve akıllı biri idi. Kocasını tutsaklıktan kurtarmak ümidiyle İsfahan'a gitti. Hocayla görüşmek için hocanın evine vardı, fakat hoca kalabalık bir öğrenci grubuyla odanın etrafında oturarak ders yapıyorlardı. Hoca öğrencilerine; "Kıyamet gününde Tanrı sizden gönderdiğim resulü neden inanmadınız diye sorarsa cevabınız ne olacak?" diye sordu. Kimseden ses çıkmadı. Hz. Bahauallah ve Hz. Bab'ı tanımayan öğrenciler için bu soru çok yabancı idi. Kendi kendilerine; "Hangi resul geldi de biz inanmadık." diye düşünmeye başladılar. Kimsenin cevabı yoktu. Din bilgini sorusunu yineleyince öğrencilerden yine ses çıkmadı. Molla Rıza'nın eşi odanın dışında beklemekte idi, dayanamadı ve yüksek sesle; "Bunlar Kuran'nın aşağıdaki ayetiyle Tanrı'nın cevabını verecekler ve o ayet şudur; 'Gün olur, yüzlerini ateşin içinde evirip çevirirler de şöyle derler: Vay başımıza! Keşke Allah'a itaat etseydik, keşke resule itaat etseydik.' (Ahzâb suresi, ayet: 66) Öğrenciler çok şaşırıldılar, Hoca da baktı ki konu kendini de içine alıyor, hemen Molla Rıza'yı özgür bıraktı; onlar da evlerine döndüler. (Kevakib-el Durriye, Cild. 2)

ÖZVERİ

Bu gün insan, bütün varlıklara hizmet etmek için ayağa kalkandır... Her bir durumda insan; âlemin güvenliğine ve huzuruna neden olacak Davranışlarla donanmalıdır... İnsan büyüktür, insanların huzuru ve dünyanın iyileşmesi için göstereceği çabalar da, büyük olmalıdır. (Hz. Bahauallah. Maksut levhi)

Sydney Ausprag, 1905 yılının yazında tebliğ için Hindistan'a vardı. Bütün zorluklara rağmen kentten kente yolculuk yaparak dileyenleri İlahi emirle tanıştırdı, tebliğ yapardı. Yolculuğu Bombay'dan başlayıp, şehir şehir giderek, Lahor'a vardı. Şimdi Pakistan'da olan Lahor, o zaman Hindistan'a aitti. Bu kentte tifo salgını vardı, o da tifo'ya yakalanarak yatağa düştü. Lahor'da tedavi olanakları kısıtlı idi. Gücü yeten, susuz ve aç, kentten ayrılıyordu. Küçük ve donanımsız olan hastanesi binlerce hastanın tedavisinde yetersizdi. Her gün yüzlerce insan ölüyordu. Sokaklar ve caddeler cesetlerle dolu idi ve gömülme olanağı yoktu. İşte bu ortamda Sn. Ausprag çok ağır hastaydı ve ölümle pençeleşiyordu.

Meşveret sonucu Lahor Bahaî'lerinden iki kişi Bombay mahfiline, telgraf çekerek Sn. Ausprag'ı oraya götürmek için birisinin gönderilmesini önerdiler. Bombay mahfili konuyu ele aldı ve telgrafi okundu. Büyük bir sessizlik oldu, herkes derin düşünceye daldı. Lahor'a gitmek, büyük bir özveriyle ölümü göze almak demektir. Kimse bu yolculuğa cesaret edemedi; ta ki içlerinden Keyhüsrev'in bu yolculuğu gönüllü olarak kabullenmesine kadar sessizlik sürdü. O, aynı gece eşini, çocuklarını ve işini Tanrı'ya ısmarlayarak Lahor'a doğru yola koyuldu. Yolculuk dört gün sürdü. Sn. Ausprag'ın yanına vardığında o, bir deri bir kemik, ölümle pençeleşiyordu. Bombay'a götürülemezdi. Gece yarısı Keyhüsrev yatağın ucunda diz çöktü ve onun zayıf ellerini ellerinin arasına alarak, Tanrı'ya yakarıp yalvarmaya başladı. "Ey sevgili Tanrı'm şifa sendendir; bu adam Senin Emrini duyurmak ve tebliğ için ta batıdan doğuya geldi. Çok bilgili ve tatlı dillidir... Ben ise küçük bir esnafım ve canım değersizdir. Ey Güçlü! Senin eşiğinin hizmetkârı olan bu adamın sağlığı için bu yakarımı ve canımı kabul buyur." Sabah olunca Sn. Ausprag yavaş yavaş gözlerini açtı; daha iyi görünüyordu. Keyhüsrev, duasının ve özverili davranışının kabul gördüğünü anladı. Öyleden sonra güçlü Keyhüsrev hastalandı; o, veba'ya yakalanmıştı. Keyhüsrev'in özverili ruhu, on sekiz saat sonra, mutlu ve sevinçli bir halde fani bedenini terk ederek Melekûta yükseldi.

Sn. Ausprag kitabında şöyle yazmıştır: "Keyhüsrev başucuma geldiğinde ruhum şaşılacak bir şekilde güçlendi. Onun inancının gücünü hareketlerinde, bakışlarında ve sıcacık ellerinde duyumsadım. Cevap verecek gücüm yoktu, fakat sesini duyuyordum. Yakarı zamanında ellerimi, elleri arasında tuttuğunda sanki onun inanç gücü bana aktarılıyordu. O, tatlı canını benim için feda etti, daha doğrusu bana değil hizmetkârı olduğum Hz. Bahauallah'ın Emrine feda etti." Bilahare Keyhüsrev'in babası, eşi ve iki küçük çocuğu bana geldiler. Hepsisi onun büyük özverisinden mutlu, sevinçli olarak övünüyorlardı. Oğlu: 'Babam küçük bir esnaftı ve tebliğ kapasitesi yoktu, fakat sizin, dünyanın her bir köşesine gidip, Hz. Bahauallah'ın öğretilerini duyurabilecek gücünüz vardır.' dedi."

Keyhürev bir batılı Baha'î için canını feda eden ilk doğulu idi. Hz. Abdülbaha bu özveri örneğini duyunca onu, “şehit” olarak ölümsüzleştirdi.

Hz. Abdülbaha tarafından ailesine aşağıda ki levhi gönderdi.

O'dur Tanrı! Ey o aklı başında olan kişinin akrabaları, Keyhüsrev hazretleri sultanlık yaptı. O sözünde durdu, o ululuk ve yücelik gösterdi ve Hz. Bahau'llah'ın öğretilerini ve İsm-i Azamın vasiyetinin öğütlerinin bütününe göre davrandı. Gerçekten canını Ausrag'a, bedenini dostlarına feda buyurdu.

Bu arınmış pak kişi aydınlanmış Melekûta yükseldi, o arınmış can göklerin üstünden geçerek ölümsüz dünyalara ışık saçan oldu. Onun dostları ve akrabaları başlarını dik tutup övünebilirler. Tanrı yolunda kendini feda eden böyle bir kutsal kişi aralarından çıktığı için Teklik eşliğinde şükretmeliler. Ey Keyhüsrev, iki dünyanın sultanı ve ölümsüz âlemin hükümdarı, beni sevindirecek kadar değerli idin, sınav potasında eriyen katkısız altın gibi parladın, heyecan yarattın ve sevgini gösterdin, yaptığın işle dar ve karanlık olan bu âlemden aydınlık âlemine koştun; ne mutlu sana, ne mutlu sana. Abdülbaha'nın dileği, Senin izinde gitmek ve canımı dostlara böylesine feda etmektir. Ey eşsiz Tanrı! Bu değerli sevgiliyi koru ve başını bağış süsüyle beze, dünyanın ölümsüzlük krallığının tacını ver; başına, göksel sevginin tacını koy; kavuşmak dileğinde idi, görünme mahfilinde ona yer ver. Görüşme isteğinde idi, görme ışığını bağışla; istekli kelebek idi Cemalinin mumuna yaklaştıran yanan bülbül idi, güle kavuştur; dostlarına yardım et ve sabır ve dayanma gücü bağışla; iraklığından dolayı, içleri yanmaktan kurtulsun ve uzak kalma özleminden dolayı yürek avutulsun. Sen; gücü yeten, değerli, yardımcı, kuvvetlisin. Sen her şeyi gücü yetensin. Abdülbaha Abbas (Andelib mecmuası, yıl 7, No. 25)

ZULÜM- KIYGI

Bu çok açıktır ki ölümden sonra herkes, bütün yaptıklarını öğrenecektir. Erkin Ufkunun Güneşi'ne yemin olsun ki doğru yol adamı, o anda nitelendirilmeyecek bir huzura erişecekler ve aynı zamanda karanlıkta kalanlar ise öylesine korku, sıkıntı ve ürküntüye düşerler ki daha fazlası hayal bile edilemez. (Hz. Bahauallah, Gülizar-i Taalim-i Baha'i)

Talhunçe İsfahan'a yakın bir kasaba olup, Molla Muhammet Kâzım da o kasabanın imamı idi. Bahaî olunca bilgisiz kasaba halkı ona düşmanca davranmaya başladı. İsfahan'da Şeyh Muhammet Bakır adında, çok etkili bir din adamı yaşıyordu. Şeyh, Bahaî'lere karşı o kadar zalim ve kötü davranıyordu ki, Hz. Bahauallah ona kurt adını takmışlardı. Molla Muhammet Kazım, Şeyh'le konuşmaya karar verdi. Kendisi çok dürüst ve iyi bir insan olduğundan herkesi de kendisi gibi düşünürdü. Molla Muhammet, Şeyhin yeterince Bahailik konusunu bilmediği için böyle davrandığını düşündü ve Hz. Bahauallah'ın bir kaç eserini ona verirse, okuduktan sonra Belki Baha'ileri bir daha rahatsız etmez diye düşündü. Kitaplarla Şeyhin evine gitti. Şeyh araştırmak yerine onu tutuklattı ve zindana attı. Sonra da hükümete bir mektup yazarak öldürülmesini talep etti. Hükümet, asker göndererek Molla Muhammet Kâzım'ı şehit ettirdi. Şeyh, çok zengin ve etkili idi. Şeyh, öldürttüğü Baha'ilerin varlıklarına el koyarak daha da zengin oluyordu. Şeyh sürekli kendi çıkarlarını düşünürdü ve Bahai dininin, Tanrı dini olup olmadığını araştırmadı.

Baha'iler bir kez onu sınıdılar; ne mal olduğu ortaya çıktı. Olay şöyle gelişti: Emrin ilk zamanlarında Bahaîler levihleri kopyalarken kırmızı mürekkep kullanırlardı. İnsanlar da gördükleri her kırmızı yazıyı Bahaîlerinki olduğunu düşünürlerdi. İnananlardan biri Şeyh'i sınamak için İslâm'ın en tanınmış dualarından birini kırmızı mürekkeple bir kâğıda, Hz. Bahauallah'ın levihlerinden birini siyah mürekkeple başka bir kâğıda yazarak Şeyh'e götürdü. Şeyh, önyargıyla hiç okumadan siyah mürekkeple yazılanı överek Tanrı sözü dedi; fakat kırmızı mürekkeple yazılan İslamî duayı, eleştirdi, anlamsız olduğunu söyledi ve kim yazdı ise kâfir ve Tanrı düşmanıdır dedi! Yazıları ona götüren kişi, en azından bir göz gezdirseydiniz, çünkü Müslümanların imamına farkına varmadan hakaret ettiniz ve Hz. Bahauallah'ın levhini Tanrı sözü diye değerlendirdiniz. Şeyh, bunda dolayı pişman olmadı ve düşmanca davranmaya sürdürdü. (Kevakib el-Durriye, cild. 1)

DUANIN GÜCÜ

Ey Tanrı'nın kızları; sağlık dilemek için inen dualar hem ruhsal ve hem de bedensel hastalıkların içindir bundan dolayı hem fiziksel ve hem de ruhsal hastalıkların şifası için okuyunuz. Eğer hasta için şifa uygunsa doğal olarak kabul görür. Fakat bazı hastalıkların iyileşmesi, hasta için, daha başka sıkıntılara neden olabileceği için hikmet; duanın kabul edilmemesidir. Ey Tanrı'nın kızları! Ruhulkuds'un gücü, bedensel ve ruhsal hastalıkların her ikisini iyileştirir. (Hz.Abdülbaha'nın mektuplarından seçmeler. cilt. 1)

Seyid Kâzım Tabataba-i Tahran'ın en büyük din otoritesi ve aynı zamanda da Bahaîlerin en çetin düşmanlarından. Bahaî'lere zarar vermek için hiç bir fırsatı kaçırmazdı. Defalarca onların tutsak olmalarına neden olmuştu. Bir keresinde Tahran'daki bütün Bahaîleri öldüreceğini söylemişti. Hz. Bahauallah, kötü davranışı ve düşmanlığından dolayı ona soysuz, uydurma haberci ve yalancı ismini takmıştı. Bir grup Bahaî'yi zindana attığı halde tatmin olmayıp onları öldürtmek için büyük çaba gösteriyordu. Amacına ulaşmaya ramak kala hastalandı; hastalığı süresince her şeyden ve her insandan korkar olmuştu. Bahailer beni öldürecekler diye bas bas bağıriyordu. Sonunda bakanlardan birine mektup yazıp yardım talep etti. Bakan da onun hasta olduğunu öğrenince, evine korumak amacıyla bir kaç asker gönderdi. Bu güvenceden sonra Seyyid, "üç güne kadar iyileşip, bütün Bahaîleri bizzat kendim öldüreğim." dedi. Fakat bu sözleri söyledikten hemen sonra hastalığı ağırlaştı ve üç gün sonra öldü. Bunun ardından Bahaîleri hapisten çıkarıp, bir evde göz hapsinde tuttular. Tutsaklıkları bir buçuk yılı aşkın bir süredir devam ediyordu. Bahaî dostları onları görmeye

gidebiliyorlardı. Ahbaplar, onların tutsaklıklarını satın almak için diğer kentlerdeki dostlara mektup göndererek para yardımı talep ettiler. Kısa zamanda altı bin tuman toplandı. Bu durum karşısında Hz. Bahauallah, onlara böyle bir şey yapmamaları gerektiğini "Çünkü Tanrı'nın huzurunda rüşvet vermek de, almak ta günahdır." diye buyurdular ve dostlar yanlışlarını anlayıp paraları geri verdiler. Bu olaydan kısa bir süre sonra İran şahı (Nâsıreddin Şah) şiddetli karın ağrısıyla hastalandı. Öyle ki, geceleri bile uyuyamaz oldu. Doktorlar, tedavide başarısız olunca, kurbanlar kesildi, yoksullara büyük paralar sadaka olarak dağıtıldı; yine de ağrılar artarak sürdü. Bahaîler Şah'ın hastalığından haberleri olunca meşveret ederek, onun eş-dostlarına; "Bir buçuk yıldır suçsuz yere tutsak edilmiş ahbabları eğer şah serbest bırakırsa ümit ederiz ki, Tanrı onun hastalığını ve karın ağrısını giderecektir." diye mektup gönderdiler. Bu öneriyi duyunca Şah; "Eğer bu gece karın ağrım azalır biraz uyuyabilirsem, yarın bütün Bahaîleri salıvereceğim." dedi. Bahaîler de o gece dua toplantısı yaptılar. Şah o geceyi ağrısız ve rahat bir şekilde geçirdi. Ertesi gün Şah, Bahaîlerin her birine üç tuman para ve birer takım elbise vererek serbest bıraktı. Onlar, paraları yoksullara dağıtıp elbiseleri giyerek mutlu bir şekilde evlerine döndüler. (Rahiki Mahtum- Kevakib eldurriye cild.1- Karn-i Bedi, cild 2)

SAKLI GÖMÜ

Nefis, görünürdeki güzelliği, Tanrı ise içsel güzelliği sever. Şimdi hangisini seçersin? Tanrı dostlarının isteği, O'nun sevdiği olmuş ve olacaktır. Bil ki görsel güzellik, bu dünyanın araçlarından ve dünya, göreceli olarak görenlerin ayağını kaydıracak kadar süslü, düzenli ve güzel görünmektedir. (Hz. Bahauallah, Maide-i Asemani)

Bir gün Hz. İsa'nın yolu, çok hırsızlık olduğu için yabancıları, evlerine almaları yasaklanan bir köye düştü. Hz. İsa, o köyde yaşlı bir kadının evinin önüne geldi. Kadın İsa'nın gözüne bakınca hayır diyemedi ve saygıyla içeriye buyur etti. Yaşlı kadın Hz. İsa'nın davranışlarını görünce, elini öpüp; “Bana lütfen yardım edin. Oğlumdan başka kimsem yoktur. Daha önce akıllı ve çalışkandı, rahat ve huzurlu bir yaşamımız vardı. Şimdi ise gündüzleri çalışıyor fakat eve geldiğinde huzursuz ve tedirgin oluyor ve rahat uyuyamıyor. Nedenini her sorduğumda doğru dürüst yanıtlamıyor.” diye ricada bulundu. Hz. İsa: “Akşam oğlun gelince onu bana getir.” buyurdular. Oğlu eve geldiğinde annesi; “Çok değerli bir konuğumuz var ve eğer sıkıntılarını ona açarsan yardımcı olabilir.” dedi. Oğlan Hz. İsa'nın yanına oturdu. Hz. İsa, neden sıkıldığını sorunca, bir şeyi olmadığını söyledi. Hz. İsa; “İlacın bende, derdini bana söyle.” diye buyurdular. Bunun üzerine o; buraya yakın bir kralın kızına aşığı; sen şimdi bu sorunu nasıl çözersin?” diye sordu. Hz. İsa; “Bana güven, istediğine kavuşacaksın.” karşılığını verdi. Hz. İsa gerekenleri hazırladı ve oğlan kralın kızıyla evlenerek muradına erdi. Tam odaya girdiğinde aklına şu soru takıldı. “Beni kralın kızıyla evlenebilecek kadar zengin eden kişi, neden kendisi için bir şey yapmadı? Benim için yaptığına göre kendisi için de yapabilirdi. Bu kadar Tanrısal gücü olan kimse neden ovalarda yaşayıp, yerlerde uyuyor, ot yiyip oldukça yoksul yaşıyor?” Bunları düşünürken birden kralın kızına; “İvedi bir işim çıktı, sen beni bekleme.” deyip dışarıya fırladı ve Hz. İsa'yı aramaya başladı. Sonunda O'nu buldu ve “Ey Mevlam; Sen maddi zenginliği kendine istemediğine göre sende daha değerli bir şey var olmalı.” dedi. Hz. İsa; “Doğru söylüyorsun, bende Tanrı'yı tanıma mutluluğu vardır ve O var olan her şeyden daha değerlidir. Eğer varlığından el çekebilirsen benimle gelebilirsin.” dedi. Genç öneriye kabul etti ve Hz. İsa'nın peşinden yürüdü. Hz. İsa, öğrencilerinin yanına varınca onlara; “O küçük köyde bir hazinem vardı, şimdi o gömüyü size getirdim.” deyip, genci öğrencilerine bıraktı. (Hz. Abdülbaha; Hatabat, cilt.2)

TANRI'NIN İŞİ

Bu gün eğer, yüzlerce ton taşın içinde pek ufak bir parça değerli taş karışmışsa... Her dem Tanrı'nın güçlü eli onu açığa çıkarır ve o pek ufak değerli taşı onlardan ayırt eder.
(Hz. Bahauallah, Maide-i Asemani, Cilt. 7)

Bir gün Hz. Abdülbaha, şu öyküyü anlattılar: “Kralın biri vezirine, şu güne kadar; Tanrı'nın ne yediğini, ne giydiğini ve ne iş yaptığını bana söylemelisin.” dedi. Vezir, sıkıntılı ve üzgün eve geldi. Sürekli, vermesi gereken yanıt düşünür oldu. Hizmetlisi, onu böyle düşünceli ve üzgün görünce; “Derdini bana anlat, bakarsın çözüm bulunur.” dedi. Vezir, “Kral; ‘Tanrı ne yer, ne giyer, ne iş yapar?’ diye üç soru sordu; yanıtını bulamadım.” diye karşılık verdi. Hizmetli; “Birinci sorunun yanıtı; Tanrı, kullarının üzüntüsünü yer. İkinci sorunun yanıtı ise; Tanrı, kullarının yanlışlarını giyer (hatalarını örter). Üçüncü sorunun yanıtını de kral, ödül verdiği gün söyleyeceğim.” dedi. Vezir sevinçle kralın yanına gitti ve soruların yanıtlarını anlattı. Kral yanıtları beğendi fakat bu yanıtların onun olmadığını söyledi. Vezir, hizmetlisinin yardımını anlattı. Kral, “O zaman doğrusu; o hizmetli vezir; sende hizmetli olmalısın.” deyip vezirle hizmetlinin görevlerini değiştirdi. Bunun üzerine hizmetli eski patronuna; “Bu da Tanrı'nın işidir, birsinden alır diğerine verir.” dedi. (Hatrat-i Habib, cild.1)

HAYVANLARA SEVGİ

Çocuklar küçük yaşta, hayvanlara karşı son derece sevgi dolu ve iyi davranacak şekilde eğitilmelidirler. Eğer hayvan hastalanırsa iyileştirsinler, açsa duyursunlar, susamışsa su versinler ve eğer yorgunsa dinlendirsınler. İnsanların çoğu suçludur fakat hayvanlar suçsuz oldukları için onlara karşı; acımalı ve sevgi dolu olmalıyız. (Hz. Abdülbaha, Gülizar-i Tâalim-i Baha'i)

Bir gün Hz. Abdülbaha şu öyküyü anlattılar:

Çölde bir Arap köpeği için ağlayıp sızlarken oradan geçen bir yolcu sıkıntısının nedenini sordu. Arap, “Bu hayvan benim en iyi dostum ve yoldaşımdı, şimdi çölde susuz ve açlıktan ölecek, bende ne yapacağımı bilemiyorum.” dedi. Yoksul olan yolcu, acıyarak gönlünü almaya çalıştı. Bir köpek için bu kadar ağlaman gereksizdir deyince, Arap’ın ağlaması daha da artı. “O yalnız köpek değil, arkadaşım ve dostumdur ve defalarca yaşamımı kurtardı.” diyerek köpeğini öyle çok övdü ki, zavallı yolcu da ağlamaya başladı.

Saatler geçti ve yolcu gitmek üzere ayağa kalkmak için Arap’ın sırt çantasına elini dayayınca, kulağına bir kırılma sesi geldi. “Sırt çantada ne var?” diye sordu. Arap; “Kuru ekme ve yolda yiyeceğim yemek var.” dedi. Yolcu; “Neden ekmeği köpeğe vermiyorsun?” diye sorunca, arap bu soruyu sevmedi ve yolcuya dik dik bakarak; “Onu, ekmeğimi verecek kadar sevmiyorum.” dedi. (Ruhi Erbab, Terane Mecmuası)

ŞÜKRETME- İYİLİK BİLME

Sabreden Yoksul, şükreden zenginden daha iyidir; fakat şükreden yoksul, sabreden yoksuldan da iyidir. Sınavdan geçmiş ve insanoglunun rahatını neden olmuş ve malını gereksinmesi olanla paylaşan zengin, en iyisidir. (Hz. Abdülbaha'nın sefer name-i Mübarek, cild.1)

Hz. Abdülbaha bir gün: “İnsan, yaşamı süresince sürekli şükretmeli, azla yetinmeli ve Tanrı'yı hiç unutmamalıdır.” diye buyurduktan sonra şu öyküyü anlattılar:

Bir gün sultan Mahmut, bir kavun keserek bir dilimini sevgili hizmetlisi Ayaz'a ikram etti. Ayaz kavunu yedi ve sevinçle teşekkür etti. Sonra sultan, kavundan biraz tadınca acı olduğunu anladı ve şaşkınlıkla Ayaz'a, bu acı kavunu zorlanmadan nasıl yiyebildin? diye sordu. Ayaz: “Birçok kez elinizden tatlı yiyecekler yedim, şimdi, bir kerecik acı bir şey yiyince rahatsız olmam yakışık kalmaz.” dedi.

Sonra Hz. Abdülbaha: “Tanrı'nın iyiliklerine boğulan insan, birazcık sıkıntı çektiğinde yakınmamalı, bütün iyilikleri unutup rahatsız olmamalıdır.” dediler. “**Tanrı; şükreden ve bekleyenleri sever.**” (Hz. Abdülbaha, Varga Mecmuası, 6ıncı dönem, No. 6)

KESİLMİŞLİK

Eğer bazı insanlar, dünyanın değerleriyle sevinip, büyüklüğüyle gururlanıyorsa bu, onların boş bulunmalarındandır. (Hz. Bahauallah, Salman Levhi)

Hz. Abdülbaha Paris'te iken dostları hizmet için isteklendirip sonra da, “Her kim ayağa kalkarsa, üstün gelecek ve her kesilmiş kişi, desteklenecektir.” diye buyurdular.

Dostlar; “Maddi şeylerin azalması, ruhani şeylerin artmasına neden olur mu?” diye sorunca, “Kesilme bir şeylerin yokluğuyla oluşmaz, yüreğin bağımsızlığıyla alakalıdır. Tahran'da bizim, gece her şeyimiz vardı; fakat ertesi sabah her şeyimizi öylesine yağmaladılar ki, yiyecek yemeğimiz yoktu, ben açtım ve ekmeğimiz yoktu; annem, elime biraz un koydu, onu ekmek yerine yedim. Buna rağmen mutlu idik.” dediler ve sonra da şu öyküyü anlattılar:

İki arkadaş vardı, biri zengin ve kesilmiş, diğeri ise, yoksul ve maddi dünyaya bağlı. Yoksulun ricasıyla yolculuğa çıktılar. Zengin olan bütün dünya varlığından vazgeçerek yola çıktı; yoksul adam, arkadaşının her şeyden vazgeçtiğini görünce ve belki de bir daha geri dönmeyiz diye düşünerek; “Biraz bekle, eşeğimi alıp geleyim.” dedi. Varlıklı olan; “Sen yola çıkılacak biri değilsin; çünkü ben, yola çıkmak düşüncesinde olmadığım halde her şeyden vazgeçtiğim, hâlbuki sen sadece bir eşeğin olduğu halde, her an dönmek için fırsat kolluyorsun!” Ve sonra buyurdular; Kesilme, maddi vasıtaların yokluğuyla değil, yürekte bağlı olmamaktır. (Furug-i Erbab, Dastanhay-i Amuzende)

DİNDARLIĞIN ETKİSİ

Göksel kitapların ve Tanrı ayetlerinin amacı; insanları, kendilerinin ve başkalarının rahatını sağlayacak doğruluk ve bilicilikle eğitmektir. Yüreği rahatlatan, insanı yücelten ve insanları razı eden her iş kabul görecektir. (Hz. Bahau'llah, Derya-i Daniş)

İslamiyet'ten önce Arabistan'ın bir bölümünde saltanat süren Numan İbn-i Manzar adında bir kral yaşamakta idi. Bir gün kendinden geçercesine şarap içti ve sarhoşken çok sevdiği iki arkadaşının ölüm fermanını vererek onları öldürttü. Ertesi gün kendine geldiğinde arkadaşlarını sordu. Sizin emrinizle onları öldürdük; deyince Kral çok üzüldü, fakat iş işten geçmişti ve pişmanlık yararsızdı. Kral onların anısına iki güzel, göz alıcı anıt yaptırdı ve yine onların anısına yılın iki gününü “iyilik günü” ve “kötülük günü” diye adlandırarak onlara ithaf etti.

Her yıl kral tahtını iki anıtın arasına koyup iyilik gününde, ülkeye gelen yolcuları ödüllendirip mutlu bir halde yolcu ettirirdi. Kötülük gününde ise kente gelen her yolcuyu öldürtürdü. Bu uygulama hiç değişmeden yıllarca sürdü.

Bir gün kral, ordusu ve saraylılarla ava çıktı. Kral bir avın peşine düşerek kovalamaya başladı, farkına varmadan refakatinde olanlardan uzaklaştı. Yavaş yavaş hava kararmaya başladı; kral çölde yolunu kaybetmişti, şaşkın ve umutsuz bir halde at koşturmaya başladı. Aniden gözüne bir çadır ilişti, ona doğru at sürdü ve yaklaştı.

O çadırda, Hanzele ve eşi yaşıyorlardı. Kral dışarıdan seslendi, konuk ister misiniz? Hanzele çadırdan hemen çıkarak içeriye buyur etti. Numan oturunca Hanzele eşine; “Giyim-kuşamına bakılırsa konuğumuzun önemli bir kişi olduğu belli oluyor, iyi bir ikram yapalım.” dedi. Eşi; “Biraz yedekte unum var, ben ekmek yaparken sen de koyunumuzu kesip yemeği hazırlayabilirsin.” dedi. Biraz sonra yemek hazırlandı; yemekten sonra Numan'a yatacak rahat bir yer düzenlediler. Kral, o geceyi onların çadırında geçirdi.

Sabah olunca Numan gitmeye hazırlandı ve vedalaşırken kendini tanıttı; “Başlangıçta sizi sınamak için kim olduğumu söylemedim; iyi ve sevgi dolu insanlar olduğunuzu anladım. İstedğin zaman yanıma gelebilirsin; bende bu iyiliğinizin karşılığını vermiş olurum.” dedi.

Bir süre sonra ülkede kıtlık oldu; Hanzele aşırı yokluğa düştü, kralı anımsadı ve şimdi, ondan yardım alma zamanıdır deyip, yola koyuldu. Kente vardığı gün, rastlantı olarak, kötülük gününe denk geldi. Alışageldiği gibi kral, iki anıtın ortasında, tahtında oturmuştu. Hanzele'yi görünce üzüldü ve “Neden bu gün geldin?” diye takaza etti; “Bu gün oğlum gelse öldürmek zorunda olduğumu bilmiyor musun?” dedi.

Hanzele; “Kötülük gün hakkında bilgim yoktu, öldürülmem gerektiğine göre bana, işlerimi halledip eşimle vedalaşmak için lütfen bir süre veriniz, gelecek yıl aynı gün

döneceğim, o zaman beni öldürtürsün.” dedi. Kral çok sevindi, böylece belki de Hanzele’yi öldürmekten kurtulabilirdi; öneriyi kabul etti. Fakat alışlagelen göreneğin bozulmaması için; bir kefil gerekli idi. Hanzele çevresine bakındı; kimse onun için canını tehlikeye atmak istemiyordu. Sonunda Fırat adında birisi, Hanzele’nin durumuna acıyarak kefil olmaya kabul etti. Kral; Hanzele’ya beş yüz deve ve epey yiyecek ve giyecek vererek evine gönderdi. Bir yıl geçti ve kral yine iki anıt arasında tahtına oturdu ve öldürülmesi için Fırat’ı getirtmek istedi. Çevresindekiler akşama kadar beklenmesini önerdiler ve beklediler. Gün batımına yaklaşırken Fırat’ı öldürmek için getirdiler. Ansızın çöl yönünden bir toz bulutu görüldü ve birisi hızlı bir şekilde gelmekteydi. Hanzele, tam da güneş batarken kente geldi. Onun geldiğini gördüler, kral çok sıkıldı ve; “Ey bilgisiz adam, bir kere kurtulmuşsun, yine niye kendini tehlikeye attın? Şimdi seni öldürmek zorundayım.” dedi. Hanzele; “Öldürüleceğimi biliyorum, fakat döneceğime söz vermiştim. Benim için sözümde durmak, canımı kurtarmaktan daha önemlidir” karşılığını verdi.

Kral ve çevresindekiler bu sözlerden çok şaşırdılar. Kral, “Sözünde durmak için canını tehlikeye atmanın nedeni ne?” diye sordu. Hanzele, “Ben Hz. İsa’ya inanırım ve O bize yalan söylememeyi ve iyi insan olmamızı öğretti.” dedi.

Kral; “Hz. İsa ve öğretilerini bize anlat!” diye emretti. Hanzele, bildiklerini onlarla paylaştı. Kral, Hanzele’nin davranışını ve Hz. İsa’nın öğretilerini öğrenince çok mutlu oldu ve iman etti. Onun çevresindekiler de iman ettiler ve o gün anıtları yıktılar ve iyilik ve kötülük günleri geleneğine son verdiler. Numan o günden sonra adalet ve sevgiyle saltanatını sürdürdü. (Asar-i Gülharbar)

SEVİNÇ

Her kim başkasının gücenmesine neden olursa, Tanrı katında suçlu sayılır. Tanrı: insanların her birinin mutlu olabilmesi için tüm yüreklerin sevinçli olmasını ister ki; dinsel, ırksal, siyasal ve cinsel ön yargılarından usanarak uzaklaşsın .... Her zaman amacınız: Bir yüreği sevindirmek, bir açığı doyurmak, bir çıplağı giydirmek, aşağılanana yüceltmek, çaresize ilaç olmak ve kaygılı olana huzur ve düzen vermek olsun. Budur Tanrı'nın rızası. (Hz. Abdülbaha, Hatabat, cilt. 2)

Hz. Abdülbaha aşağıdaki öyküyü anlattılar:

Edirne'de ki Evin karşısında bir kafe vardı ve emekli bir Türk subayı her gün o kafeye gelirdi. O, Bektaşiydi ve Bahaî'lere de yakındı. Onlar rahat insanlardır. Günlük yirmi beş sent emekli maaşı vardı. Her gün kafeye gelip bir sandalyeye oturur, bir kahve ısmarlar, sonra çevresinde toplanan insanları öğleye kadar anlattıklarıyla güldürürdü. Öğle vakti, garsonu çağırır; iki pide, iki şiş kebab ve bir kâse salata ısmarlar ve bu yemeğe beş sent verirdi. Başındaki mendili çıkarıp masanın üzerine sererdi. Her öğleyin, oradaki insanlardan birin; “Gel bu gün konuğum ol.” der, yemeğini onunla paylaşırdı. Karşısına bir sandalye koyup, gelen yemekten bir pide ve bir şiş kebabı ona ikram ederdi. Her aldığı lokmadan sonra da Tanrı'ya şükreder ve yemeğin ne kadar lezzetli olduğunu söylerdi. Yemekten sonra da yine Tanrı'ya şükredip anlatmaya devam ederdi. Bazen de subayların ve hâkimlerin gittiği Sultan Selim Camisine gider, öyküleriyle onları güldürüp hoşça vakit geçirirdi.

Bir gün, kendilerinin de bulunduğu bir sırada, koltuğunda bir hasırla camiye geldi. Gülerek herkesi selamladı ve “Bu gün uzun bir yolculuğa çıkacağım, sizlerden helâllik diliyorum, eski kusurlarımın bağışlanmasını rica ediyorum.” dedi. Birisi “Bağdad'a mı gidiyorsun?” diye sordu. O; “Uzak, daha uzak,” dedi.

Soran kişi; “Çin'e mi?” Diye sorusunu sürdürdü. “Çok daha uzak,” dedi.

“O zaman Avustralya mı?” diye üsteledi. “Daha da uzaklara.” dedi

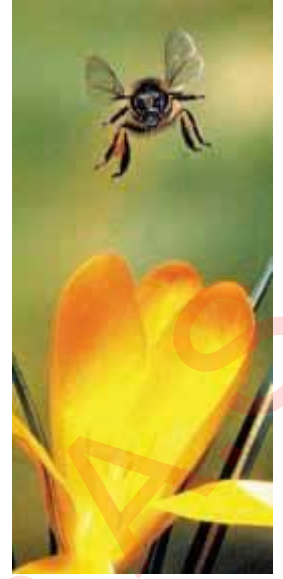
Bütün bu süre içinde insanlar, onun şaka yaptığını düşünerek gülüyorlardı. Bektaşi; “Helâllik dileğimi kabul ettiniz mi? Bunu kabul edeceğinizi söyleyin.” diye ricasını yineledi. İnsanlar onun hatırı için helal ettiklerini söylediler. O caminin bahçesine giderek hasırını serdi ve üzerine uzanarak yarısını da üzerine çekti. Şaka yaptığını sanan insanlar, hâlâ gülüyorlardı. Beş dakika geçtiği halde hiç ses çıkmadı. On dakika, on beş, yarım saat geçti; hâlâ ses, seda yoktu. Şaşkın bir halde birbirlerine baktılar, gülerek hep birlikte hasıra yaklaştılar; içlerinden biri hasırın kenarını kaldırdı ve şaşkın bir şekilde öldüğünü gördüler. Bilahare gülerek bektaşiye ellerinin üstünde kaldırarak defin için götürdüler, gülerek yıkadılar.

Bu bektaşi, bir zamanlar Bahailik konusunda soruları olduğu için Hz. Abdülbaha'nın huzuruna gelmişti. Bahaî dostlar birkaç kez onu Hz. Bahau'llah'a yönlendirmek istemiş olsalar

da o, karşı çıkıyor ve “Ben günahın özüyüm, nasıl olur da kutsallık özünün huzurunda dururum, ben, böyle bir ayrıcalığı hak etmiyorum. Bu ayrıcalığı hak ettiğimi anladığım bir zamanda olabilir, fakat şimdi olmaz.” diyordu. Sonra, Hz. Abdülbaha buyurdular: “Bu iyi olan ve hoş bir şekilde ölen birinin öyküsü idi.” (Furug-i Erbab, Dastanhay-i Amuzende)

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

MUVASAT- ÖZVERİ

Hz.Bahaullah'ın öğretilerinden biri de eşitlikten daha yüce olan muvasattır. Eşitlik, zorunludur; fakat muvasat, isteğe bağlıdır. İnsanın yetkinliği, isteğe bağlı iyi davranışlara bağlıdır. (Hz. Abdülbaha, Emr ve Halk, cilt. 3)

Japonya'nın köylerinden birinde “Şubi” adında bir köylü yaşardı. Ekip biçtiği küçük bir tarlası vardı ve buna karşın, iyi yürekli ve sevgi dolu idi. Bir gün Tarladan eve dönerken birden ayağı taşa takıldı, tepeden aşağıya yuvarlanmaya başladı, ancak bir ağacın dibinde durabildi. Zorla yerinden kalktı, silkelendi. Yara bere yoktu fakat her tarafı ağrıyordu. Birden yuvarlanırken kopardığı bir demet otun elinde olduğuna fark etti. Şubi, “bir demet ot değersizdir fakat yerden kopardığım bu ot, benim kismetimdir, onu saklayacağım.” deyip, ot elinde, evin yolunu tuttu. Bir yusufoçuk vız vız ederek başının üstünde uçmaya başladı. Şubi, kendi kendine; “Buna öyle bir ders vermeliyim ki bir daha beni rahatsız etmesin.” dedi, bir hamle ile onu yakaladı, avucundaki otu kuyruğuna bağladı ve yolunu devam etti. Çocuğunun elinden tutarak yoldan geçen genç bir Bayan gördü. Çocuk yusufoçuğu görünce, ağlamaya başladı ve annesine ısrarla, yusufoçuğu istediğini söyledi. Şubi yanlarına giderek , “Ağlama oğlum.” dedi ve kuyruğuna ot bağlı yusufoçuğu ona uzattı. Çocuğun annesi, Şubi'nin bu iyiliğine karşılık ona üç portakal verdi. Şubi, onları alıp teşekkür ederek yola koyuldu. Çok yol gitmemişti ki, susuzluktan bayılmak üzere olan bir seyyar satıcıya rastladı. Yanında bulunan üç portakalı ona verdi. Adam portakalları yiyince kendine geldi ve Şubi'nin iyiliğine karşılık ona, satmak için yanında bulundurduğu kumaşlardan bir elbiselik armağan etti. Şubi kumaşla birlikte eve doğru yürümeye başladı. Yolda güzel bir saltanat kupasını gördü. İçinde prenses ve etrafında korumalar ve hizmetliler birlikte gidiyorlardı. Prensesc pencereden dışarısını seyrediyordu. Birden Şubi'nin elindeki kumaş gözüne çarptı; “Ne kadar güzel bir kumaş, bana verir misiniz?” dedi. Şubi hemen öne atıldı ve kumaşı prensese takdim etti. Prensesc çok sevindi ve Şubi'ye epey bir para verdi. Şubi o parayla birkaç çiftlik aldı ve köylüleri arasında bölüştürdü. Köylüler büyük bir şevkle ve emekle tarlalarda çalışarak daha

rahat ve güzel bir yaşam sürmeye başladılar ve hiçbir zaman bu zenginlik ve rahatlığın Şubi'nın rastgele kopardığı bir demet otun sayesinde olduğunu unutmadılar.

Şubi, köyün en sevilen adamı idi ve büyük saygı görürdü. Yaşadığı sürece köylüler ona, bay şanslı otu diye seslenirlerdi. (Mecelle-i Varga, Dore6, no. 6)

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

SABIR = DAYANMA

Sabır dışında ki her iyi davranışın ödülü, Tanrı katında sayılı ve ölçülüdür. (Hz. Bahauallah, Peyam-i Asemani)

Üstat Ağa Bala Kafkaslı bir inşaat ustası idi ve ziyaret için Hz. Abdülbaha'nın huzuruna gelmişti. O dönemlerde, oralarda doğru dürüst bir hamam, evlerin çoğunda da ise banyo olmadığı için Ahbaplardan ikisi meşveret ederek Hz. Abdülbaha'nın evine küçük bir banyo yaptırmak için düşünce birliğine vardılar. Ağa Bala, Hz. Abdülbaha'dan izin alarak inşaata başladı. Usta banyo kazanını Beyrut'a ısmarladı. Üç gün sonra bir toplantıda, Hz. Abdülbaha, ustaya sordu; “Banyo bitti mi?” Usta. “Hayır, efendim, çalışıyorum, hala kazan da Beyrut'tan gelmedi.” dedi. Hz. Abdülbaha yineledi, “Öyle ise ne zaman bitecektir?” Sonra, Hz. Abdülbaha gülümsedi ve aşağıdaki öyküyü anlattı: “Bizim öykümüz, üç yıl boyunca yolda, çarşıda; soğukta, sıcakta, yağmurda başı açık ve külahsız dolaşan arabın öyküsüne benziyor.” buyurdular. “Bir gün iyi yürekli biri acıyarak ona bir başlık yaptırmak için külahçıya götürür. Külahçı kumaş getirerek bekle ölçünü alayım der ve başının ölçüsünü almaya başlar. Daha ölçü bitmeden yoksul arap; “Ne zamana kadar bekleyeceğim, başım üşüyor, üşüyeceğim çabuk ol!” der. (Ruhi Erbab, Hikâyat-i Emri, cild.2)

BELİRME

İyi niyet, mutlak ışıktır; hile, aldatma ve düşmanlık ayıplarından arınmıştır. Fakat bazen insanın içinde, düşmanlık duygusu olduğu halde görünürde iyi ve beğenilen bir işi yapabilir. (Hz. Abdülbaha, Emr ve Halk, cild 3).

Emre karşı düşmanlık besleyen ve aynı zamanda Akka'nın tanınmış doktoru olan kişi, Hz. Abdülbaha tarafından bir kaç Baha'i hastayı tedavi etmek için, davet edilmişti. O da büyük bir dikkat ve ilgiyle hastaları muayene edip tedavi etti. Hastalar iyileşince, normalin on katı bir faturayı Hz. Abdülbaha'nın huzuruna gönderdi. Hz. Abdülbaha hemen parayı gönderdiler ve dostlara şu hikâyeyi anlatılar:

Birisi yapısal tiplerin incelenmesi ve sınıflandırılması ile ilgilenen tıp dalında (tipoloji) öğrenim için Mısır'a gitmiş. Bu ilmi öğrenmek için altı yılını, okuyup sınavlar vererek geçirmiş ve sonunda okulu bitirerek diplomasını almış. Sonra da katırına binerek vatanına gitmek üzere büyük bir heyecanla yola koyulmuş. Yolda dikkatle her gördüğünün tipine bakarak kendini sınıyormuş. Bir gün yolda yüzünden fesat ve kötülük akan biriyle karşılaşmış. Kendi kendine; "Hiç bu güne kadar böylesine enteresan bir tipe rastlamadım ve eğer onunla tanışırsam bilgilerimi sınama şansım olacaktır." demiş.. Bu düşüncede iken yabancı güler yüzle yanına gelerek; "Nerden gelip nereye gidiyorsun?" diye sormuş. Adam; "Mısır'dan gelip memleketime gidiyorum ve bu geceyi şu köyde geçireceğim." demiş. Yabancı; "Gideceğin yer çok uzak, bu gece benim konuğum ol." demiş. Adamın söylem ve davranışını farklı görünce, bilgisinden şüphe ederek daveti kabul etmiş. Ev sahibi sürekli yiyecek ve içecek ikram ediyormuş, her sevgi gösterişinde o, kendi kendine altı yıl boşuna okuduğum belli oldu, hepsi faydasızmış diye hayıflanarak üzülmüş. Akşam yemeği daha da mükellefmiş. Misafir, düşüncelerinden dolayı utanmaya başlamış. Ertesi sabah erkenden yola çıkmak istemişse de ev sahibi tatlı bir dille gitmesine mani olmuş. Böylece üç gün ve üç gece geçtikten sonra gitmekte ısrarcı olmuş. Ev sahibi katırını hazırlamış ve büyük bir saygı ile misafiri bindirmiş ve eline bir zarf vermiş. Misafir yol harçlığı verdiğini düşünerek utanıp ne olduğunu sormuş. Ev sahibi; "Faturanızdır." demiş! Misafir; "Ne faturası?" diye sorunca, ev sahibi sinirli bir halde; "Yediklerini bedava mı sandın?" demiş. Zarfı açınca pusulada yediklerinin yüz katı daha fazla para yazdığını görmüş. Parası yetmediği için katırını de bırakmak zorunda kalmış ve altı yılının boşa gitmediği için Tanrı'ya şükredip yaya olarak yoluna devam etmiş. (Hatırat-i Nuh sale)

TANRI'NİN SİYASETİ

Doğal olarak Tanrı'nın siyaseti; insanların siyasetinden üstündür. İnsani siyaset, ne kadar gelişirse gelişsin kusurlu ve eksiktir. Tanrı'nın siyaseti ise kusursuzdur; bu yüzden ona yönelmeliyiz. (Hz.Abdülbaha, Hatabat, cild 2)

Hz. Abdülbaha bir konuşmasında, Tanrı'sal gücün beşeri güce her zaman üstün geldiğini, fakat bu bir zaman sorunu olduğunu buyurmuşlardır. "İnsanlar yeni gelen Tanrı dinine hep karşı gelirler, fakat sonunda Tanrı kelamı ve yeni düzen üstün gelir. Nasıl ki Firavun, bütün azamet ve gücü ile Hz. Musa'yı yenemedi ise Yahudiler de bütün güçleriyle Hz. İsa'nin Emrinin üstün gelmesine karşı koyamadılar." Sonra Hz. Muhammed hakkında bir hikâye anlattılar:

"Bir zaman Mekke'den bir kervan Şama girdi ve Mısır Sultanı, Ebu Sufyan adında ki kervanbaşını yanına çağırdı. Sultan; "Arabistan'dan bazı haberler alıyoruz, fakat sağlıklı olup olmadığını bilmiyoruz." dedi. Ebu Sufyan; "Önemli bir haber yok; yalnız Muhammed adında bilgisiz birisi, bir kaç yoksulla bir araya gelip, hırsızlık yapıyorlar." karşılığını verdi. Sultan; "Ben sorularımın gerçek cevaplarını istiyorum; eğer Araştırdığımda yalan söylediğini anlarsam, bir daha ki gelişinde seni cezalandıracağım." diye uyardı.

E.Sufyan geçeceği söyleyeceğini söz verdi.

Sultan: Peygamberlik iddiasında olan Muhammed deli midir?

E.Sufyan: Hayır, deli değildir.

Sultan: Kral'ın oğlu, zengin veya güçlü müdür?

E. Sufyan: Hiç bir şeyi yoktur.

Sultan: Peygamber olduğunu söyleyince daha rahat bir yaşamı oldu mu?

E. Sufyan: Durumu daha da kötüleşti ve çöllerde avare oldu.

Sultan: Acaba bu zorluklardan dolayı iddiasından vazgeçti mi?

E. Sufyan: Hayır; işini daha da önemsiyor.

Sultan: insanlar, ona yöneliyorlar mı yoksa kaçıyorlar mı?

A.Sufyan: Gün be gün inananları çoğalmakta ve ona her türlü yardımı yapmaktadırlar.

Sultan: Ona inananlar, zengin ve saygın insanlar mı yoksa yoksul ve cahil insanlar mı?

A.Sufyan: Ona zenginler değil, fakir ve cahil insanlar yöneliyorlar.

Sultan: İnananlar daha refah bir yaşama kavuşuyorlar mı?

A.Sufyan: Elleriyle de yitirip, kaçmak zorunda kalıyorlar.

Sultan: Son sorum; ona inananlar, bu zorluklara karşı Muhammed'den uzaklaşıyorlar mı?

A.Sufyan: İnançları daha da güçleniyor.

Sultan: Yakın zamanda hepimiz ona teslim olacağız.

A.Sufyan: Muhammed bu kadar önemli bir insan değil; nasıl ona teslim olacağız? dedi.

Sultan: Adam, sen anlamıyorsun, eğer sorularıma doğru cevap vermişsen yakın zamanda yalnız sen değil; kabilen, tüm Arabistan, Mısır ve Roma da dâhil eğer teslim olmazsak bizi buna zorlayacaktır." Bundan sonra Hz. Abdülbaha buyurdular: "İki kabile Yehud ve Kureys bir zaman dört bin askerle Hz. Muhammed ve İslam'ı ortadan kaldırmak için birleştiler fakat Müslümanların sayısı çok daha az olduğu halde başaramadılar. Şimdi de biz Bahaîler, bütün

dünya insanları ve yöneticilerinin karşısında duruyoruz ve sonunda biz kazanacağız. Eğer bu konu üzerinde derin düşünürsek, Tanrı'nın gücü her zaman insani güce üstün gelmiştir ve geleceğini de göreceğiz. (Nacm-i Bahtar 1229.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

İSTEK

İnsan kendisi için iyi ve yararlı olanı bilemez. Gizli bilgiler Tanrı'ya özgüdür. Bazen, zararları sonradan ortaya çıkan iyi sanılan şeyler Tanrı'nın eşiğinden dilenir. Bu yüzden Yüce Kalem bu işleri tevekkül makamına bırakılmış olduğunu telkin etmektedir. Her anlayış sahibi, gören için; Yüce Tanrı'dan gelen her şeyin, O'nun ulu hikmetinin bir sonucu olduğu açıktır. Eğer bir kimse Tanrı'ya güvenerek işlerini O'na havale ederse, onun için, iyi olan ortaya çıkacaktır. Sebeplere tutunmalı ve işler Tanrı'ya bırakılarak uğraşmalı. (Hz. Abdülbaha, Gülzar-i Tâalim-i Baha' i).

Adamın biri her gün dağdan taş keserek hayatını zor da olsa sürdürürmüş. Onun işi zor ve ağır olmasına rağmen mutlu imiş. Bir gün derin bir ah çekerek; güzel bir taht ve pahalı atlas perdelerin altında oturacak kadar zengin olmak için Tanrı'ya yalvarmaya başlamış. Melek, gökten inerek senin isteğin kabul edildi demiş. Taş ustası zengin olup tahtirevanında ve atlastan pahalı perdeler altında yaşamaya başlamış. Tesadüf eseri ülkenin kralı oradan geçiyormuş. Önü ve arkası askerler, altın sarısı bir şemsiyeyle taçlı başını güneşten koruyan ve tahtirevanı askerler tarafından taşınan kralı görünce ah çekerek, içinde onlara sahip olma arzusu uyanmış. Ne olur bende kral olsam demiş. Yine melek inip, dileğin kabul edildi, demiş ve böylece önünde ve arkasında askerleri, tahtirevan ve taçlı başını güneşten koruyan altın şemsiyeye kavuşmuş. Fakat bir süre sonra, güneşin yakıcı sıcaklığının yerde ki çimenleri sarartmış olduğunu görmüş ve güneşin gücünü kıskanarak ah çekmiş, ne olur güneş olsam demiş. Melek yine gökten inerek, güneş ol demiş ve adam güneş olmuş. Her tarafa ışık saçarak aydınlatmış ve sonradan da sıcaklığı ile çimenleri kurutup yakmış. Aşırı sıcaktan dolayı kralların yüzleri terlemeye başlamış. Birden bir bulut önünü keserek, yakıcı sıcaklığının yere ulaşmasını önlemiş. Bulutun ondan daha güçlü olduğunu sanmış; sinirlenip mutsuz bir halde ah çekerek, ne olur bulut olsam, demiş. Melek gökten uçarak inmiş ve ne istiyorsan ol demiş. Bulut olup güneş ile yer arasına yerleşerek güneşin yakıcı ışınlarının geçişini önlemiş; çimler yeniden yeşermiş, sonra bardaktan boşarcasına yağmur yağdırmaya başlamış. Nehirler taşmış, sel her tarafı yıkmış. Fakat bir kaya parçası, bütün bu yıkıcı dalgalara karşı koyarak dimdik dururmuş. Kayaya karşı yenilgi ağrına gitmiş ve nara atarak bu kaya benden daha güçlüdür. Ben de kaya olmak istiyorum demiş. Melek ne istersen ol deyince güneşten, yağmurdan, yıkıcı sellerden ve fırtınadan etkilenmeyecek kadar büyük bir kaya olmuş. Ansızın fakir bir adam, elinde bir çekiç ve keski ile yanına yaklaşarak, ondan parçalar koparmaya başlamış. Yine sinirlenerek benden daha güçlü olan bu adam kim? demiş. Üzüntü her bir yanını sarmışken derin bir ah çekerek, ne olur onun gibi olsam diye içinden geçirmiş. Ve yeniden taş ustası olmuş... İşi epeyce zormuş, fakat fazlasıyla mutluymuş.” (Aheg-i Bedi- yıl 121-No1)

DEDİKODU

Ey Tanrı'nın gerçek kulu! Yazdığın gibi insanlar, başkalarının kusurlarına değil, kendi eksiğine bakmalı, başkalarının özürlerini örten olmalı ve herkesin kusurlarını değil, iyi yönlerini ve Erdemliklerini araştırmalı; kişinin özründen değil, güzelliklerden söz etmeli; ben, sende erdemlikler ve övgüye değer davranışlar görüyorum aksini değil.

(Hz. Bahau'llah, Peyam-i Asemani)

Çok zengin olan bir Bayan, iyi ve övgüye değer huylar edinmek istiyordu; fakat bir türlü bırakamadığı kötü bir huyu vardı. Yardım almak için saygın ve bilge bir ermişe gitti. Ermiş onu sıcak karşıladı ve sorununu sordu. Zengin Bayan; “Dedikodu yapmak istemiyorum, fakat bütün çabalarım karşın başaramadım.” Dedi. Ermiş kişi; “Üzülme; önemli değil, kötü huyunu bırakmasan da, farkında olman bile önemli.” karşılığını verdi. Zengin Bayan; bu kötü huyundan arınmak için bütün söylenenleri dinleyip, istenenleri de yapmaya hazır olduğunu belirtti.

Ermiş adam, “Çarşıya gidip ölü bir kuş al, eve götürerek tüylerini yol, caddeye serp ve bana gel.” diye söyledi.

Bayan, bu öneriye çok şaşırды, fakat söz verdiği için dediklerinin tümünü yerine getirdi. Ertesi gün tekrar ermişe geldi.

Ermiş; “Birinci bölümü iyi bitirdin, şimdi sıra ikinci bölümdedir. Aynı çarşıya git ve oradan tüm tüyleri topla.” dedi. Zengin Bayan; “Bu olanaksızdır, rüzgâr bütün tüyleri her tarafa dağıtmıştır, ben şimdi onları nasıl toplayabilirim? diye sordu.

Ermiş kişi; “Gerçekten de söylediğin gibidir. Dedikodu yaptığında da söylediklerin ağızdan ağıza dolaşır ve yayılır, hiç kimse de yayılmasını önleyemez. Onun için en iyisi dedikodu yapmamaktır.” öğüdünü verdi. Zengin Bayan, bu öğreti ve deneyimin etkisinde kalarak bir daha dedikodu yapmamaya karar verdi. (Taafaki, Thoughts: Education for Peace and One World)

GURUR

Ey kardeşler! Birbirinizi idare ediniz. Dünyadan gönül kaldırmız. Yücelikle övünmeyiniz ve hor görünmekten utanmayınız. Cemalime and olsun ki hepimizi topraktan yarattım ve yine ona döndüreceğim. (Hz. Bahauallah, Farsça Saklı Sözler, No. 48)

Bir gün Hz. Abdülbaha İskenderiye'deki bir konuşmasında; varlık, şan, şöhet, saygınlık ve ruhani bağışlar, zaman zaman insanın egosunu nasıl beslediğine değindiler ve sonrada aşağıdaki öyküyü anlattılar: “Bir gün kralın biri ülkesinin durumunu yakından tanımak ve vatandaşlarının durumlarını anlamak için kılık değıştirdi ve yola koyuldu. Bir kaç gün geçmişti ki yolunu kaybetti ve çölde şaşkın şaşkın dolanırken bir arabın çadırına yaklaştı. Arap, geleni, aç, susuz ve sıcak çarpmış bir durumda görünce içeriye buyur etti. Kral biraz dinlendikten sonra araba, yiyecek bir şeyleri olup olmadığını sordu. Arap, bir tulum şarap ve bir de küçük keçim var dedi. Konuk öyle ise; “Şarabı getir, keçiyi de pişir.” dedi. Arap, şarabı getirdi ve kral bir kadeh içtikten sonra; “Kim olduğumu biliyor musun?” diye sordu. Arap bilmediğini söyledi. Kral; “Kralın ordusunda bir askerim.” dedi.

Arap, yiğidin birisine hizmet etmekten mutlu idi. Konuk bir kadeh daha içti ve; “Acaba kim olduğumu biliyor musun?” dedi. Arap bu kez; “Kimsin? diye sordu. “Ben kralın veziriyim.” dedi. Arap, yine böyle büyük bir kişiye hizmet ettiği için çok mutlu idi. Kral bir kadeh daha içince yine sordu; “Kim olduğumu biliyor musun?” Arap, “İyi kardeşim söyle kimsin?” dedi. Konuk; bu kez; “Ben kralın kendisiyim.” dedi.

Arap artık dayanamadı, kalkarak; geri kalan şarapları konuğun elinden aldı. Konuk nedenini sorunca da; “Eğer bir kadeh daha içeren Tanrı resülü olduğunu söyleyecek, bir kadeh daha içersen kendini Tanrı ilan edeceksin.” dedi. (Furug-e Erbab, Dastanhay-i Amuzende)

YAŞAMIN ANLAMİ

Dünya yakın zamanda yok olacaktır ve Tanrı dostlardan geriye kalacak olan, şimdi Tanrı'nın hatırı için yapılan hizmetleridir. (Hz. Bahau'llah, Maide-i Asemani, cild. 8)

Akka'da, Hz. Abdülbaha'nın huzurunda iken rastlantı eseri, Bayanlardan birinin doğum günü idi. Böyle bir günde kutsal bir yerde olması nedeniyle Bayanı kutladılar. Hz. Abdülbaha'dan Bayanın yaşını aşağı yukarı söylemesini istediler. O gülümseyerek olduğundan daha az söylediler. Bayan bu iltifattan dolayı Hz. Abdülbaha'ya teşekkür ederek yaşının daha çok olduğunu söyledi. Hz. Abdülbaha “ benim gönlüm, sizin, çok daha uzun zaman hizmet etmeniz için olabildikçe daha genç yapmaktır.” buyurdular. Bayan, Bahaî olduğu dokuz seneden beri gençleştiğini duyumsadığını söyledi. Hz. Abdülbaha “ doğrudur şimdi siz dokuz yaşındasınız;” buyurdular ve sonra da aşağıdaki öyküyü anlattılar:

Bir gün büyük bir kral bahçesinde gezinirken aşağı yukarı doksan yaşında olan bir ihtiyarın ağaç dikmesi dikkatini çeker ve “Ne yapıyorsun?” diye sorar. İhtiyar, “Hurma ağacı dikiyorum.” der. Kral; Ağacın büyümesi kaç yıl ister?” der. “Yirmi yıl!” diye cevaplar ihtiyar. Kral, “Fakat sen meyvesini yemek için o zamana kadar yaşayamazsın.” deyince yaşlı adam; “Bizden öncekiler ağaç diktiler, meyvelerini biz yedik; şimdi de başkaları meyvesini yesinler diye ben ağaç dikiyorum.” der. Kral bu sözleri çok beğenir ve ihtiyarı ödüllendirir. Yaşlı adam kralın karşısında diz çökerek teşekkür eder ve ben bu ağacı dikme mutluluğuna erişmiştim şimdi de meyvesini aldım yanıtını verir. Kral bu sözü de çok beğenir ve yine yaşlı adamı ödüllendirdi. Yaşlı adam yine diz çökerek; “Birçok ağaç yılda bir kere meyve verir, fakat benim ağaçlarım yılda iki kez meyve verdi.” deyince Kral çok mutlu olur ve “Kaç yaşındasın?” diye sorar. İhtiyar; “On iki” diye cevaplar. Kral; “Böyle bir şey olamaz, sen daha yaşlısın.” Deyince yaşlı adam; “Daha önceki kral zamanında insanlar çok üzüntülüydüler, çünkü sürekli savaş ve mutsuzluk vardı. Ben; o yılları yaşamış saymıyorum.” der. “Sizin zamanınızda insanlar mutlu, huzurlu ve barış içinde yaşıyorlar. Sizin saltanatınız on iki yıllıktır ve ben de kendimi on iki yaşında sayıyorum.” diye . Kral bu sözlerden de mutlu oldu ve ihtiyarı yineden ödüllendirdi ve ekledi; benim burada durmamam gerekir, çünkü senin sözlerin çok huşuma gidiyor biraz daha durursam bütün varlığımı sana bağışlamam gerekecek (Mecelle Varka, dönem. 6, No. 4)

Hız. Bahauallah'ın girişlerinden itibaren Akka'nın mutasarrıfları (bir sancağın en büyük yöneticisi)

İsim	Yıl
Hadi Paşa	1867
Mehmet Bey	1869
Holo Paşa	1871
Salih Paşa	1872
Ahmet Tefvik Bey	1873
Abdurrahman Paşa	1874
Esat Efendi	1875
Fevzi paşa	1875
İbrahim Paşa	1875
Mustafa ziya Paşa	1876
Ahmet Salih Paşa	1881
Ahmet Hamdi Paşa	1886
İbrahim Paşa	1888
Arif Bey	1889
Sadık Paşa	1891
Hüseyin Efendi	1895
Muharrem Bey	1899
Cemil Paşa	1900
Ahmet Edip Bey	1901
Hüseyin Bey	1902
İbrahim Saram Bey	1905
Ahmet Arif Bey	1906
Mehmet Ferid Paşa	1907
İsmail Rahmi Bey	1908
Mehmet Becet Bey	1909

(Kaynak: Momen, The Babi and Baha'i Religions 1844- 1)

Emirdeki önemli olaylar

Olay	Yıl
Hız. Bahauallah'ın doğum günü (12 Kasım)	1817
Tahire'nin doğum günü	
Hız. Bab'ın doğum günü (20 Ekim)	1819
Şeyh Ahmet Ahsayi'nin ölümü	1821
Muhammed Şah'ın krallığının başlangıcı	1834
Hız. Bahauallah'ın Asiye Hanım'la evlenmesi	1835
Hız. Bab'ın Necef ve Kerbela'da Seyid Kazımla görüşmesi	1841
Hız. Bab'ın Hatice Hanım'la evlenmesi	1842
Seyid Kazım'ın ölümü	1843
Hız. Bab'ın oğlu Ahmet'in ölümü	

Hız. Bab dönemindeki olaylar

Olay	Yıl
Hız. Bab'ın Emrini açıklaması (23 Mayıs)	1844
Hız. Abdülbaha'nın doğumu (23 Mayıs)	
Hız. Bab'ın Mekke yolculuğu (12 Kasım)	1844
Hız. Bab'ın Mekke dönüşü (15 Mayıs)	1845
Seyid Yahya Darabi'nin Hız. Bab'la görüşmesi	
Hız. Bab'ın yakalanması ve Şiraz'a getirilmesi	
Hız. Bab'ın Şiraz'dan İsfahan'a gidişi (23 Eylül)	1847
Hız. Bab'ın İsfahan'dan Makû'ya nakli (Mart'la Temmuz arası)	1847
Hız. Bab'ın Makû'ye varışı (dokuz ay tutsaklık)	Beyan kitabının inişi
Hız. Bahauallah'ın ilk tutsaklığı Tahran'da	
Hız. Abdülbaha'nın kız kardeşi Bahaiye Hanımın doğumu	
Hız. Bab'ın Makû'dan Çehrik'e nakli (10 Nisan)	1848
Bedeşt olayı (Haziran)	
Hız. Bab'ı Urumiye yolundan Tebriz'e getirilmesi (Temmuz)	
Muhammed Şah'ın ölümü (Eylül)	
Nasrettin Şah'ın krallığının başlaması	
Molla Hüseyin'in dostlarıyla Tebersi kalesine varışları (10 Ekim)	
Hız. Bahauallah'ın ikinci tutsaklığı Amul kentinde ve falakaya yatırılmaları	1849
Molla Hüseyin'in şehadeti Tebersi kalesinde (2 Şubat)	
Tebersi olayının sonu (10 Mayıs)	
Barfuruş'ta Kuddus'un şehadeti (16 Mayıs)	
Tahran'daki yedi şehit olayı	1850
Hüccet'in önderliğindeki Zencan olayı	
Vahid'in önderliğindeki Neyriz olayı ve onun şehit oluşu (29 Haziran)	
Hız. Bab'ın Tebriz'e getirilişi (19 Haziran)	
Hız. Bab'ın şehadeti (9 Temmuz)	
Mirza Mehdi'nin (Temiz Dal) doğumu	
Hız. Bahauallah'ın Tahran'dan Kerbelâ yolculuğu	1851
Zencan olayının sonu ve Hüccet'tin şehadeti (8 Ocak)	
İran'ın baş veziri Emir Kebir'in şahın emriyle öldürülmesi	
Nasrettin Şah'ın kurşunlanması (15 Ağustos)	1852

Hz. Bahauallah dönemindeki olaylar

Olay	Yıl
Hz. Bahauallah'ın Siyah Çal'daki tutsaklığı (Ağustos ortasından Aralık ayının ortasına kadar)	1848
Tahire'nin şehadeti	
Hz. Bahauallah'ın Tahran'dan Bağdat'a hareketi (2 Ocak)	1852
Hz. Bahauallah'ın Bağdat'ta varışları (8 Nisan)	
Hz. Bahauallah'ın Süleymaniye'ye gidişi (10 Nisan)	1854
Hz. Bahauallah'ın Süleymaniye'den dönüşü (19 Mart)	1856
Hz. Bahauallah'ın Rızvan bahçesinde emrini açıkça ilanı (21 Nisan- 2 Mayıs arası)	1863
İstanbul'a hareket (3 Mayıs)	
İstanbul'a giriş (16 Ağustos 9) İkamet 4 aydan az	
İstanbul'dan Edirne'ye hareket (1 Aralık)	
Edirne'ye varış (12 Aralık)	
Hz. Bahauallah'ın Edirne'de oturma süresi (4 yıl ve 8 ay)	
Hz. Bahauallah'ın Akka'ya varışı (31 Ağustos)	1868
Bedi'nin şehadeti	1869
Temiz Dal'ın şahadeti (23 Haziran)	1870
Hz. Bahauallah'ın Akka zindanından kurtuluşu (Kasım)	
Abud'un evinde Kitabı Akdes'in inişinin başlangıcı	1871
Hz. Abdülbaha'nın Münire Hanımla evlenmesi	1872
Hz. Bahauallah'ın Akka kalesinden Mezra köşküne taşınmaları	1877
Hz. Bahauallah'ın eşi' Asiye Hanımın ölümü	1886
Hz. Bahauallah'ın Suudu	1892
Hz. Abdülbaha ve Hz. Şevki Efendi'nin dönemlerindeki olaylar	
Nasrettin Şah'ın öldürülmesi	1896
Akka'da Hz. Şevki Efendinin doğumu	1897
Hz. Abdülbaha'nın zindandan kurtuluşu	1908
Hz. Bab'ın naşının Kermil dağında gömülmesi	1909
Hz. Abdülbaha'nın İngiltere'ye varışı	1911
Hz. Abdülbaha'nın Amerika'ya girişi	1912
Hz. Abdülbaha'nın Suudu	1921
Hz. Şevki Efendi'nin Velilik sürecinin başlaması	1922
Osmanlı İmparatorluğun sonu	
İran'daki Kaçar silsilesinin sonu	1925
Yüce Yaprak'ın Sudu (Hz. Abdülbaha'nın kız kardeşi)	1932
Hz. Ş. Efendi'nin Suudu	1957
Y. A. Ev'in kuruluşu	1963

Yeni gençler için sorular

- 1- Bedi, kaç yaşında şehit oldu?
- 2- Hz. Bab, Molla Hüseyin'e hangi takma ad verdiler?
- 3- Tahire, diri harflerden mi idi?
- 4- Ruhullah, kaç yaşında şehit oldu?
- 5- Hz. Bahauallah, şaha giderek vergi memurunun işten uzaklaştırmasına neden olduğunda, kaç yaşında idi?
- 6- Rüstem Ali kimin takma adı idi?
- 7- Hz. Bab, hangi kentte asi atla hamama gittiler?
- 8- Hz. Bab'ı şehit eden askerlerin başına ne geldi?
- 9- Neyriz kalesindeki dostların lideri kimdi?
- 10- Yirmi dört sene Hz. Abdülbaha'ya düşmanca davranan Afganlının sonu ne oldu?
- 11- Acaba her şeyden kesilme, yoksulluk mudur?
- 12- Hz. Bab Çehrik kalesinde inananlar, O'na pahalı bal alınca ne buyurdular?
- 13- Bağdat'ta, Hz. Bahauallah'ı, Türkiyeli Rıza, kaç kez öldürmeye kalkıştı?
- 14- Hz. Bab hangi yıl şehit oldu?
- 15- Vahid hangi kentte Hz. Bab'la görüştü?
- 16- Mirza Azizullah Cezzab Arapçayı nasıl öğrendi?
- 17- Babülbab kimdir?
- 18- Zeynep hangi davranışıyla ünlendi?
- 19- Hz. Bahauallah Tahran'dan Bağdat'a, hangi mevsimde gittiler?
- 20- Canını Sprağa feda eden kimdi?
- 21- Ruhullah, şiir söyler midir?
- 22- Tahire nasıl şehit oldu?
- 23- Molla Hüseyin hangi Padişahın ölümünü öngördü?

- 24- Bedi, Akka'ya nasıl vardı?
- 25- Varga, kaç kez Hz. Bahauallah'ın huzuruna vardı?
- 26- Çöl Arabı, Hz. Bab'ın levihlerini çalınca, ne buyurdular?
- 27- Hz. Abdülbaha, Teodor Pul'u görev için nereye gönderdiler?
- 28- Ağa Rıza, Hz. Bahauallah'ın huzurunda iken yürekten istediği ve kabul gördüğü ne idi?
- 29- Hacı Muhammet Taki hangi yolla Bağdat'a vardı?
- 30- Abdurrahman paşa Baha'ileri sıkıntıya sokmak için nasıl bir yol seçmişti?
- 31- Hz. Bahauallah, Mısırlı tacirin huzura gelebilmesi için hangi koşulu öne sürdüler?
- 32- Menuçehr Han kimdi?
- 33- Ahmet Cerrah, kimdi?
- 34- Enis, kimin takma adı idi?
- 35- Hz. Bahauallah ve diğerleri hangi yıl Edirne'den Akaya gittiler?
- 36- Bu üç paşadan (Ahmet Beyk Tevfik, Abdülrahman paşa veya Fevzi paşa) hangisi emre karşı düşmanca davrandı?
- 37- Bedi'yi kim tebliğ etti?
- 38- Tahran'ın yalancısı kimdi?
- 39- Tabersi olayında askerlerin sayısı?
- 40- Şehitlerin övüncü kimin takma adı idi?
- 41- Diri harfler kaç kişi idi?
- 42- Din bilginlerinin delegeşi olarak, Bağdat'ta Hz. Bahauallah'ın huzuruna gelip mucize isteyenin adı?
- 43- Muhammet Ali Zonuzi kimdir?
- 44-Bedi'yi şehit eden Kazım Han'ın baş hizmetlisinin sonu ne oldu?
- 45- Hz. Bahauallah Bağdat'ta iken İran konsolusun adı ne idi?

KUTSAL YAZILARIN KAYNAKLAR

1. Abdülbaha, Bazı Sorular ve Cevaplar, 1908
2. Gencine-i Hudut ve Ahkâm, İşrakhaveri
3. Hz. Bahauallah, Asar-i Kalem-i Ala, cild. 6
4. Gülzar-i Talime Baha'i, Dr. Riyaz-i Kadimi, 1985
5. Peyam-i Asemani, Fransa N.S.A aylık mecmuası, 1988
6. Hz. Abdülbaha'nın Mektupları, cild. 8
7. Sn. İşrakhaveri, Maid-i Asemani (Göksel Sofra) cild. 5-7-8
8. Hz. Bahauallah, Mecmu-i Elvah
9. Emr ve halk, cild.3, İnan,120 bedi
10. Peyam-i Melekût, 120 bedi
11. Hayat-i Baha'i
12. Hz. Bahauallah, Deryay-i Danış
13. Hz. Abdülbaha'nın Mektuplarından Seçmeler, cild. 1-2, 1984
14. Ali Akber Furuten, Hz. Bahauallah'ın Fiziksel Yaşamından ykler
15. George Roland, Gerçeklik güneşi Bahauallah, 1986
16. Emrin Eli Abulkasım Feyzi, Dastan-i Dosttan, bedi 134
17. Hz. Abdülbaha'nın Konuşmaları, cilt 2, 127 bedi
18. Hz. Bahauallah, Saklı Sözler
19. Sn. Muhammed Ali Feyzi, Risale-i Rahnema-i Tebliğ, 128 bedi
20. Bedi el Asar, cild. 1- 2, 1982
21. Hz. Bahauallah, Maksut Levhi
22. Bahauallah, Selman Levhi
23. Ferzin Dost tar, Peyam-i Sulh 1985
24. Sn. İşrakhaveri, Takvim-i Tarihe Baha'i 126 bedi

ÖYKÜLERİN KAYNAĞI

- 1- Muhammed Ali Feyzi, Hz. Bab
- 2- Matal-i Envar, bedi 129
- 3- Kevakib-i Elenvar, cilt. 1- 2
- 4- Muhammed Ali Hüsrevi, Tarih-i Şüheda, 130 bedi
- 5- Feridun-i Ademiyyet, Makalat-i Tarihi
- 6- Dr. Riyaz Kadimi, Sultan-i Rosol, Hz. Bab, 1987
- 7- Sn. İşrakhaveri, Rahiki Mahtum(Yüz Yılın Levhi) 130 bedi
- 8- Varga Mecmuaları
- 9- Nemci Bahtar Mecmuaları
- 10- Sn. Ruhi Erbab, Emri Öyküler. Cilt. 1- 2, 129 bedi
- 11- Terane Mecmuası, 129 bedi
- 12- Sadıqzade, Ahmet'in Anıları (el yazısı)
- 14- Aheng-i Bedi
- 15- Furug-i Arbab, Öğretici Öyküler, 129 bedi
- 16- Azizullah Suleymani Mesabih-i Hidayet, cilt.5
- 17- Dr. Habib Muayyed, Habib'in Anıları, cilt 1 -2
- 18- Andelib Mecmuası (Kanada)
- 19- Hz. Ş.Efendi, Baha'i Dininin Birinci Yüz Yılı
- 20- Emrin Eli Furuten, Mücevherler Yağdıran Yapıtlar
- 21- Dr. Yunus Efruhte, Dokuz Yıllık Anılar
- 22- Terane-i Umıd Mecmuası
- 23- Hüseyin Nakbayi, Tahire, 128 bedi

- 1- Balyuzi, H. M. The Bab, Oxford, George Ronald, 1983.
- 2, Moojan Momen, The Babı and Baha'i Religions 1844- 1944. Oxford, George Ronald, 1981
- 3- İrene, Taafaki, Thoughts: Education for Peace and One Word, Oxford, George Roland 1989
- 4- Adib Taherzadeh, The Revelation of Bahauallah, Oxford, George Ronald, 1977 through 1987, Bölüm 4
- 5- World Order: Quarterly Magazine, published by the N. S, A. Of the Bahai's of the United States

Nur-i İman @ Zero Plan Pres, Ltd. 1993 P. O. Box442, CR-11121 Praha, Czech Republic